II

(Retsakter, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 26. juli 2000

om en fusions forenelighed med fællesmarkedet og EØS-aftalen

(Sag COMP/M.1806 — AstraZeneca/Novartis)

Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89

(meddelt under nummer K(2000) 2309)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2004/310/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 57,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 af 21. december 1989 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser [1], senest ændret ved forordning (EF) nr. 1310/97 [2], særlig artikel 8, stk. 2,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 21. marts 2000 om at indlede proceduren i denne sag,

efter at have givet de deltagende virksomheder lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger til Kommissionens indsigelser,

efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Kontrol med Fusioner og Virksomhedsovertagelser [3], og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 18. februar 2000 modtog Kommissionen en anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved virksomhederne Novartis AG (»Novartis«) og AstraZeneca (»AstraZeneca«) agtede at udskille deres aktiviteter på plantebeskyttelsesområdet og samle dem i et nystiftet selskab ved navn Syngenta AG (»Syngenta«). Novartis ville samtidig overdrage sin frøvirksomhed til Syngenta.

(2) Efter gennemgang af anmeldelsen fastslog Kommissionen, at den anmeldte transaktion falder ind under fusionsforordningen og giver anledning til alvorlig tvivl med hensyn til dens forenelighed med fællesmarkedet. Den 21. marts 2000 besluttede Kommissionen derfor at indlede proceduren efter fusionsforordningens artikel 6, stk. 1, litra c).

PARTERNE

(3) Novartis blev dannet ved en fusion mellem Ciba-Geigy og Sandoz i december 1996 [4]. Novartis er en multinational koncern med aktiviteter over hele verden inden for biovidenskab. Koncernen beskæftiger sig primært

[1] EFT L 395 af 30.12.1989, s. 1, berigtiget i EFT L 257 af 21.9.1990, s. 13.
[2] EFT L 180 af 9.7.1997, s. 1.
[3] EUT C 92 af 16.4.2004.
[4] Kommissionens beslutning 97/469/EF (Sag IV/M.737, Ciba-Geigy/Sandoz), EFT L 201 af 29.7.1997, s. 1.

med sundhed (lægemidler og generiske produkter), landbrugsindustri (plantebeskyttelse, plantefrø og veterinærprodukter) og forbrugersundhed (ernæring og selvmedicinering).

(4) AstraZeneca blev oprettet ved en fusion mellem Astra AB og Zeneca Group PLC i foråret 1999 ([5]). AstraZenecas forretningsområder er forskning, udvikling, produktion og markedsføring af lægemidler og agrokemiske produkter.

FUSIONEN

(5) Novartis har til hensigt at gennemføre en intern omstrukturering, hvor de aktiviteter på det agrokemiske område og frøområdet, der ikke vedrører USA, varetages af et nystiftet selskab, Novartis Agribusiness AG, mens de amerikanske aktiviteter på det agrokemiske område og frøområdet varetages af et amerikansk selskab, Novartis US Co. Novartis' aktiviteter på veterinærområdet berøres ikke af fusionen. Novartis vil herefter udskille Novartis Agribusiness AG og give sine aktionærer ret til at tegne aktierne i det nye selskab, mens Novartis US Co. udskilles, ved at aktierne uddeles til Novartis' aktionærer (eller til en befuldmægtiget, der handler på vegne af alle Novartis' aktionærer). Norvartis Agribusiness AG overgår til Syngenta som led i en lovbestemt schweizisk fusionsproces, og Novartis US Co overgår til Syngenta ved hjælp af en amerikansk trepartsfusion. Novartis' aktionærer vil derfor besidde aktier i både Syngenta og Novartis, når transaktionen er afsluttet.

(6) AstraZeneca har til hensigt at gennemføre en intern omstrukturering, hvor det agrokemiske område adskilles fra de resterende forretningsområder og overføres til Syngenta. AstraZeneca vil udbetale dividende til sine aktionærer, som tilgodeses i form af aktier i Syngenta. AstraZenecas aktionærer vil derfor besidde aktier i både Syngenta og AstraZeneca, når transaktionen er afsluttet.

(7) Den anmeldte transaktion er derfor en fusion som omhandlet i fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra a).

FÆLLESSKABSDIMENSION

(8) De deltagende virksomheder havde en samlet omsætning på verdensplan på over 5 mia. EUR i 1998 (Novartis, […] (*), AstraZeneca […]*). Novartis og AstraZeneca har hver især en omsætning inden for EU på over 250 mio. EUR (Novartis, […]*, AstraZeneca […]*). Hverken Novartis eller AstraZeneca har over to tredjedele af deres samlede omsætning på EU-plan i én og samme medlemsstat. Fusionen falder derfor ind under fusionsforordningen.

(9) Transaktionen skal behandles i samarbejde med EFTA-Tilsynsmyndigheden i henhold til artikel 2, stk. 1, litra c), i protokol 24 til EØS-aftalen, da fusionen risikerer at skabe eller styrke en dominerende stilling, som bevirker, at konkurrencen hæmmes betydeligt inden for EFTA-staternes område eller en væsentlig del heraf.

VURDERING I FORHOLD TIL KONKURRENCEN

(10) Fusionen berører erhvervssektorerne kemiske plantebeskyttelsesmidler (»plantebeskyttelse«) og plantefrø. Novartis påtænker at overføre sine aktiviteter inden for plantebeskyttelse og frø til Syngenta, mens AstraZeneca kun vil overføre sine aktiviteter inden for plantebeskyttelse.

(11) Plantebeskyttelsesmidler beskytter planter mod alle former for skader, der forårsages af ukrudt, insekter eller svampe. Plantebeskyttelsesmidler inddeles som hovedregel efter, hvad de skal bekæmpe. Parterne har foreslået følgende overordnede produktgrupper:

— svampemidler (fungicider)

— ukrudtsmidler (herbicider)

— ikke-selektive ukrudtsmidler (herbicider)

— insektmidler (insekticider)

— næringsmidler (»sporstoffer«) til bekæmpelse af mangelsymptomer som f.eks. jernmangel

([5]) Kommissionens beslutning af 26.2. 1999 i sag IV/M.1403 — Astra/Zeneca.

(*) Visse dele af denne tekst er redigeret for at undgå, at fortrolige oplysninger afsløres. Disse dele er omgivet af skarpe parenteser og angivet med en asterisk.

— frøbehandlingsmidler til beskyttelse af udsæd og planter mod sygdomme og insekter

— plantevækstregulatorer

— industrielle ukrudtsmidler

— insektmidler til ikke-landbrugsmæssig brug

— aktive stoffer.

Syngenta vil ud over at producere plantebeskyttelsesmidler også gå ind på markederne for plantefrø.

(12) Fusionen rejser ikke konkurrenceproblemer på markederne for næringsmidler, industrielle ukrudtsmidler, ikke-landbrugsmæssige insektmidler og aktive stoffer. Kommissionen gav i den beslutning, den traf i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c), også udtryk for alvorlig tvivl hvad angår markederne for rodenticider (midler til bekæmpelse af gnavere). Tvivlen skyldtes, at Novartis' ledelse, til trods for at Novartis' aktiviteter ikke overdrages til Syngenta, vil være repræsenteret i Syngentas ledelsesorganer. Ifølge en konkurrents oplysninger vil de to virksomheders samlede markedsandel desuden blive betydelig. Novartis' samlede omsætning af rodenticider er imidlertid beskeden ([…]* og […]* EUR). Der er derfor ikke grund til at nære alvorlig bekymring for, at fusionen vil give sig udslag i en duopolistisk dominans på visse markeder for rodenticider som beskrevet i beslutningen i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c).

(13) Fusionen vil af nedenstående årsager føre til skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling på følgende markeder:

markederne for fungicider:

— fungicider til korn i Frankrig, Tyskland, Det Forenede Kongerige, Danmark, Sverige og Finland

— fungicider til sukkerroer i Frankrig, Italien, Spanien og Belgien

— fungicider til kartofler i Sverige

— fungicider til behandling af vindruer mod meldug i Østrig og fungicider til behandling af vindruer mod botrytis i Østrig og Frankrig

markederne for herbicider:

— herbicider til majs i Frankrig, Nederlandene og Belgien

— herbicider til kartofler i Belgien og Frankrig

— postspiringsgraminicider (græsherbicider) til kartofler i Danmark

— postspiringsgraminicider til sukkerroer i Det Forenede Kongerige, Belgien og Danmark

— postspiringsgraminicider til oliefrøafgrøder i Tyskland, Det Forenede Kongerige og Danmark.

— herbicider til frugt og nødder i Frankrig

markederne for bladmidler til bekæmpelse af insekter:

— korn i Belgien, Danmark, Frankrig og Tyskland

— foderplanter i Frankrig

— kartofler i Frankrig

— grøntsager i Frankrig

markederne for frøbehandling:

— korn i Spanien

plantevækstregulatorer:

— prydplanter i Belgien, Nederlandene og Frankrig.

PLANTEFRØ

(14) Novartis' aktiviteter på frøområdet overføres til Syngenta. AstraZenecas aktiviteter på frøområdet iværksættes i et joint venture-samarbejde med Cosun. Joint venture-selskabet hedder Advanta. Dette forretningsområde overføres ikke til Syngenta, og aktierne bevares derfor i AstraZeneca. Visse løbende relationer mellem AstraZenecas forretningsområder vil imidlertid blive overført til Syngenta og til joint venture-selskabet Advanta [forretningshemmelighed for AstraZeneca — kontraktforhold]*.

(15) [Forretningshemmelighed for AstraZeneca — kontraktforhold]*. Denne forpligtelse gælder ikke for Novartis' aktiviteter på frøområdet, der overføres til Syngenta. [Forretningshemmelighed for AstraZeneca — kontraktforhold]*.

(16) [Forretningshemmelighed for AstraZeneca — kontraktforhold]*.

(17) De eksisterende kontraktmæssige relationer mellem Zeneca-koncernen og Advanta skaber en forbindelse mellem Syngenta og Avanta, som begge er virksomheder, der producerer sukkerroefrø. […]* Der findes kun to andre større konkurrenter inden for produktionen af sukkerroefrø, nemlig KWS og Danisco.

(18) AstraZeneca vil sikre, at [forretningshemmelighed for AstraZeneca — kontraktforhold]*. Det betyder, at [forretningshemmelighed for AstraZeneca — kontraktforhold]*.

(19) Kommissionen mener under hensyn til det ovenfor anførte [forretningshemmelighed for AstraZeneca — kontraktforhold]* ikke, at fusionens konsekvenser for frømarkederne behøver at blive undersøgt nærmere, eftersom [forretningshemmelighed for AstraZeneca — kontraktforhold]* fjerner den fordel, Syngenta ville have fået som følge af [forretningshemmelighed for AstraZeneca — kontraktforhold]*.

A. **RELEVANTE PRODUKTMARKEDER**

FUNGICIDER

FUNGICIDER OG DERES ANVENDELSE

(20) Fungicider er midler til bekæmpelse af plantesygdomme, der primært skyldes svampe. Hvilke sygdomme der angriber en afgrøde som f.eks. hvede, afhænger af den sort, der er valgt det pågældende år, vejrforholdene og dyrkningsmetoderne. Sorten bestemmer, hvor modtagelig en afgrøde er over for angreb af en række sygdomme, heriblandt meldug, rust, septoria og knækkefodsyge. Vejret har betydning for, hvilke sygdomme en afgrøde angribes af og i hvilket omfang. I regnfulde perioder er det sygdomme som septoria, der er fremherskende, mens det i mere tørre perioder er brunrust. Hvis en afgrøde dyrkes korrekt, mindsker det risikoen for, at der opstår visse sygdomme. Hensigtsmæssig vekseldrift eller pløjning af markerne kan f.eks. reducere risiciene for visse sygdomme.

(21) Denne kompleksitet er årsag til, at landmændene som regel anvender en sprøjteplan, der med hensyn til intensitet og valg af aktive stoffer tilpasses efter de lokale vejrforhold og afgrødens modtagelighed over for sygdomme. Valget kan påvirkes af distributører, fagfolk og nationale embedsmænd, der har indgående kendskab til sygdomme og deres epidemiologi og til, hvilke fungicider der er bedst til bekæmpelse af disse sygdomme afhængig af, om der er tale afgrøder, som risikerer at blive ramt af en sygdom (præventiv bekæmpelse) eller allerede er ramt af den (kurativ bekæmpelse).

(22) Hvis en afgrøde angribes af flere sygdomme, der ikke kan bekæmpes af en enkelt aktiv ingrediens, kan landmanden enten selv fremstille en tankblanding af forskellige aktive stoffer eller benytte et færdigblandet produkt bestående af flere aktive stoffer. En færdigblanding er typisk 5-15 % billigere end, hvis man selv blander de aktive stoffer. Da sygdomsspektret ændres med vejrforholdene gennem sæsonen, ændres produkterne også, så de svarer til de fremherskende sygdomsforhold.

(23) Landmanden vil også følge lokale eksperters råd og anbefalingerne fra organer som »Fungicide Resistance Action Committee« (FRAC, komitéen til bekæmpelse af fungicidresistens) for at undgå, at der opstår resistens over for bestemte aktive ingredienser. Det gøres ved at skifte mellem og/eller kombinere aktive stoffer inden for forskellige kemiske grupper i løbet af sæsonen, hvis den samme sygdom forekommer i længere tid, og det er nødvendigt at sprøjte flere gange. I visse tilfælde, hvor de lokale sygdomspopulationer allerede er modstandsdygtige over for visse aktive stoffer, vil landmanden være nødt til at benytte de aktive stoffer, der stadig er virksomme mod den pågældende sygdomspopulation.

(24) Landmanden vil, før han beslutter, hvor meget han vil bekoste på fungicider, sammenligne de samlede omkostninger til sin fungicidplan med den forventede forøgelse af udbyttet og af indtjeningen, som afhænger af den pris, han får for sin afgrøde. Da det selvsagt er vanskeligt at beregne sygdomspresset, den forventede udbytteforøgelse og afgrødens pris, skal den ekstra gevinst ved en (dyrere) fungicidplan være væsentligt større end prisen (merprisen) på fungiciderne.

OVERSIGT OVER MARKEDSAFGRÆNSNINGER

(25) Parterne har henvist til tidligere beslutninger ([6]), hvor Kommissionen fandt det rimeligt at underopdele fungiciderne efter planteart, eftersom de forskellige planter frembyder forskellige sygdomsbilleder (selv om der er visse lighedspunkter). Parterne har på grundlag heraf peget på, at fusionen berører produktmarkederne for fungicider for henholdsvis korn, sukkerroer, oliefrøafgrøder, foderplanter, kartofler, tobak, frugt og nødder, grøntsager og prydplanter. Undersøgelsen af markedet har i det store og hele bekræftet, at det vil være hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i de enkelte afgrøder i forbindelse med vurderingen af fungicidsektoren.

(26) Markedsundersøgelsen viste dog også, at de ovennævnte markeder vil kunne underopdeles yderligere efter afgrøder (korn kan f.eks. opdeles i hvede, byg, havre, rug og triticale ([7])) og/eller ud fra konkrete sygdomme (f.eks. er de vigtigste sygdomme for hvedes vedkommende meldug, rust, knækkefodsyge og septoria og for bygs vedkommende meldug, rust, knækkefodsyge, skoldplet og bygbladplet).

(27) De eneste afgrøder, det kunne være hensigtsmæssigt at »opsplitte« yderligere, er formentlig »frugt og nødder«. Årsagerne til, at de fungicider, der anvendes i forbindelse med de vigtigste druesygdomme, bør betragtes som særskilte produktmarkeder, beskrives nærmere i betragtning 44-46.

(28) Parterne påstår, at der findes et samlet marked for kornfungicider. Andre virksomheder har gjort gældende og fremlagt dokumentation for, at markedet også kan anskues mere snævert, nemlig som et marked for strobilurin-baserede kornfungicider. Hvis det er tilfældet, vil parterne opnå en dominerende stilling på mange nationale markeder for strobilurin-baserede kornfungicider. Da Kommissionen imidlertid har fastslået, at parterne vil dominere de samlede markeder for kornfungicider, har den inden for rammerne af denne beslutning valgt at opfatte de samlede markeder for kornfungicider som det relevante produktmarked.

(29) Selv om det teknisk set er muligt at omstille produktionen fra et fungicid til et andet, har leverandørerne dog sjældent mulighed for at substituere dem med hinanden. Det skyldes patenter og officielle registreringer af plantebeskyttelsesmidler (beskrives nærmere i betragtning 84-88). Dette gælder også for de øvrige plantebeskyttelsesmidler, der er nævnt i denne beslutning.

STROBILURIN-BASEREDE KORNFUNGICIDER

(30) I dette afsnit, der omhandler formulerede produkter, anvendes »strobiluriner« i betydningen formulerede produkter, som indeholder et aktivt stof inden for den kemiske gruppe af strobiluriner. Det formulerede produkt er enten et »rent« strobilurin, som kun indeholder ét aktivt stof fra strobilurin-gruppen (f.eks. AstraZenecas produkt, Amistar, hvor det eneste aktive stof er azoxystrobin), eller et blandingsprodukt, som indeholder et aktivt stof fra strobilurin-gruppen og et eller flere aktive stoffer fra andre grupper (BASF's Juwel Top indeholder f.eks. en blanding af kresoxim-methyl (strobilurin) og epoxiconazol (der tilhører den kemiske gruppe »triazoler« ([8])) samt fenpropimorph (der tilhører den kemiske gruppe »morpholiner« ([9])). Det bemærkes, at alle disse formulerede produkter inden for branchen og i parternes interne markedsstrategi betegnes som »strobiluriner«.

(31) Strobiluriner er de nyeste aktive stoffer til brug i fungicider. Der er tale om bredspektrede (virker mod flere sygdomme) bladfungicider (fungicider, der sprøjtes på bladene), som kan bruges til mange forskellige afgrøder på verdensplan, navnlig hvede, byg, ris, vindruer, bananer, træfrugt, tørv og forskellige grøntsager. Strobiluriner er virksomme i mindre doseringer og bekæmper svampe ved at hindre energidannelsen. Selv om strobiluriner kan spredes systemisk ([10]) og/eller i

([6]) Beslutning af 9.8.1999 i sag IV/M.1378 — Hoechst/Rhône-Poulenc (EFT C 254 af 7.9.1999, s. 5) og beslutning af 17.7.1996 i sag IV/M.737 — Ciba-Geigy/Sandoz (EFT L 201 af 29.7.1997, s. 1).

([7]) En krydsning mellem to planter, som ikke har det samme antal gener, og som giver et stort udbytte og har et højt indhold af protein.

([8]) Triazoler er bredspektrede fungicider, der anvendes til sprøjtning af planter eller bejdsning af frø inden for en lang række afgrøder på verdensplan, navnlig hvede, byg, vindruer, bananer, træfrugt, tørv og mange grøntsager. Triazoler spredes systemisk i planten og virker normalt kurativt. De er virksomme i små koncentrationer og bekæmper svampe ved at hæmme ergosterolsyntesen (et vigtigt element i cellemembraner) via en blokering af 14 α-demethalyseenzymet. Dette enzym adskiller sig fra de enzymer, der hæmmes af morpholiner.

([9]) Morpholiner (herunder piperidiner) er relativt smalspektrede fungicider, der primært anvendes som bladmidler til hvede og byg inden for Europa. De er virksomme i mindre doseringer og bekæmper svampe ved at hæmme ergosterolsyntesen. Morpholiner spredes systemisk i planten og virker kurativt. De virker også i dampform.

([10]) Med systemisk menes, at det kemiske stof transporteres rundt i planten, således at beskyttelsen overføres til (nye) plantedele, der ikke er sprøjtet direkte.

dampform ([11]), har de kun begrænset kurativ effekt. I Europa er der indtil videre introduceret strobilurin-baserede produkter til brug i kornafgrøder (navnlig hvede og byg) og vindruer.

(32) Ud over at bekæmpe en bred vifte af sygdomme forlyder det også, at strobilurin-baserede fungicider (dvs. formulerede produkter) er de eneste produkter, der kan forøge udbyttet betydeligt, når de bruges til korn, uanset om der forekommer sygdomme. Produkter, der udelukkende er baseret på andre former for fungicider, navnlig (tri)azoler og morpholiner, forøger ikke udbyttet tilsvarende. Man har derfor indvendt, at disse andre fungicider ikke uden videre kan erstatte strobiluriner. Selv om strobiluriner (også fremover) vil kunne erstatte triazoler og morpholiner på de vigtigste kornmarkeder, er det med andre ord, som en række andre virksomheder har påpeget, mindre sandsynligt, at det omvendte skulle være tilfældet. Disse virksomheder mener derfor, at der findes et særskilt produktmarked for strobilurin-baserede fungicider til korn.

(33) Med hensyn til korn foreligger der fyldestgørende oplysninger om, at brugen af strobilurin forøger udbyttet, og disse fordele fremhæves sammen med den bredspektrede sygdomsbekæmpelse hyppigt i reklamemateriale for strobilurin-produkter. Landmændene er som følge af disse fordele villige til at betale en væsentlig merpris på mellem 50 og 150 % for strobilurin-produkter sammenlignet med produkter uden strobilurin.

(34) Ifølge et dokument udgivet af Novartis i marts 2000 ([12]) har brugen af strobiluriner i Det Forenede Kongerige i runde tal resulteret i en gennemsnitlig forøgelse af udbyttet på 1 t/ha sammenlignet med triazoler i de seneste tre år. »Selv om kernedannelsen strakte sig over kortere tid i 1999, resulterede strobilurinerne alligevel i en forøgelse af udbyttet på 0,7 t/ha sammenlignet med triazoler. Med en forventet hvedepris på ca. 65 GBP/t i efteråret, svarer 0,7 t til 45 GBP. Eftersom fungicidplaner, der bygger på strobilurin-fungicider, koster ca. 20 GBP mere pr. ha end triazol-baserede planer, må det anses for et tilfredsstillende afkast.« For byg, som er den anden primære kornafgrøde, er gevinsten ved at bruge strobiluriner mere begrænset. Her stiger indtægterne med 32 GBP/ha, hvis der betales 22 GBP mere pr. ha for fungicider til vinterbyg og 20 GBP mere pr. ha til vårbyg. De britiske tal ser ud til også at gælde for Frankrig ([13]) og Tyskland ([14]). Disse tre lande, der er de største aftagere af kornfungicider, tegner sig for næsten 90 % af det samlede forbrug inden for EØS og langt over 90 % af forbruget af strobilurin.

(35) Tallene tyder stærkt på, at det kan betale sig for en eventuel dominerende producent af strobilurinbaserede kornfungicider at hæve priserne på disse produkter med 5-10 % på ubestemt tid. Når en strobilurinplan bliver 5 % dyrere, øges kostprisen med ca. 2,5 GBP/ha. Landmandens fortjeneste vil fortsat ligge på ca. 22,5 GBP/ha for hvede og henholdsvis 7,5 og 9,5 GBP/ha for vinter- og vårbyg. Hvis priserne stiger med 10 %, vil landmanden stadig få en fortjeneste på 5 GBP/ha for vinterbyg. En prisstigning på 5-10 % vil således stadig gøre det muligt for landmanden at opnå en højere fortjeneste, end hvis han ikke benytter strobilurin-baserede fungicider, hvilket gør det til en fordelagtig løsning for en eventuel dominerende producent af strobiluriner.

(36) En konkurrent har ud fra parternes oplysninger om udbytteforøgelser beregnet, at landmanden med de sædvanlige tre sprøjtninger (se betragtning 111-113) vil kunne opnå den samme nettofortjeneste ved at bruge strobilurin som ved ikke at bruge det, selv om en dominerende producent forøger strobilurin-priserne med 77 %.

Parternes bemærkninger

(37) Parterne har i deres svar på klagepunktsmeddelelsen (herefter »svaret«) anført, at strobiluriner ikke kan anses for et særskilt marked, eftersom de skal blandes med andre produkter for at opnå en tilfredsstillende sygdomsbekæmpelse under alle forhold og over for alle patogener. Selv om dette argument om strobiluriners slutanvendelse er faktuelt korrekt, er det ikke relevant for afgrænsningen af produktmarkedet, fordi det ikke tager hensyn til, om det kan betale sig for en eventuel monopolindehaver at hæve prisen på dem.

(38) Parterne bemærkede i deres svar, at der i produktionsåret 1999 skete en substitution af strobiluriner med triazoler og/eller morpholiner i Tyskland, hvilket betød, at der samlet set blev anvendt strobiluriner på et mindre areal end i 1998 (se også afsnittet »Strobilurin-baserede

([11]) At det kemiske stof er virksomt i dampform betyder, at det kan bekæmpe sygdomme udelukkende ved hjælp af dets flygtige komponent. Stoffet fæstner sig ikke til planten og trænger heller ikke ind i den.

([12]) »A Compilation of Strobilurin Related Questions and Answers«. Dokumentet er uddelt i Det Forenede Kongerige.

([13]) Jf. dataene i »Perspectives Agricoles«, februar 2000, s. 61-65, om brutto- og nettofortjeneste ved behandling med strobilurin i forhold til behandling uden strobilurin.

([14]) Jf. dataene i »Welche Fungizidstrategien im Weizen 2000?«, trykt i Top Agrar 1/2000, s. 52-57.

kornfungicider i Tyskland« under vurderingen). Som det fremgår af det følgende, var der tale om en særlig situation, som skyldtes, at der var udviklet resistens over for BASF's strobilurin-produkt, samtidig med at AstraZeneca, der var den eneste anden producent af strobilurin i 1999, stadig manglede den fornødne kapacitet. Det fremgår desuden af de dokumenter, parterne har fremlagt, at strobilurin-baserede fungicider ventes at opnå en endnu større andel af det samlede marked for kornfungicider set i forhold til andre kemiske produkter.

(39) Parterne har i deres svar afvist, at strobiluriner kan øge udbyttet betragteligt, hvis der ikke forekommer sygdomme, og pointeret, at udbytteforøgelsen skyldes en bedre sygdomsbekæmpelse. I parternes salgsmateriale henvises der imidlertid til den såkaldte »greening«-effekt, som skyldes brugen af strobilurin. Denne effekt, der slet ikke er relateret til sygdomsbekæmpelsen, giver kornet længere tid til at øge kernernes vægt og dermed det samlede udbytte. Selv om det hævdes, at denne »greening«-effekt ikke i sig selv berettiger brugen af strobilurin-baserede fungicider (det højere udbytte, der alene skyldes »greening«-effekten, opvejer ikke prisen på strobilurin), er det et vigtigt og ganske særligt kendetegn ved disse fungicider sammenlignet med andre kemiske stoffer.

(40) Parterne finder det desuden usandsynligt, at en eventuel monopolindehaver skulle kunne hæve priserne med 10 % på ubestemt tid. Parterne hævder, at den samlede omsætning på kornmarkedet, hvis strobiluriner som nævnt koster mellem 50 og 150 % mere end midler uden strobilurin, skulle være steget med 7-15 % årligt i lyset af dækningsgraden for strobilurin. Den samlede markedsværdi er imidlertid faldet. Kommissionen mener ikke, at der ud fra de relative prisforskelle og dækningsgrader kan foretages nogen korrekt matematisk udledning vedrørende markedets samlede størrelse, når der mangler oplysninger om andre variabler såsom reducerede kornarealer, ændrede vejrforhold og andre omstændigheder, der har mindsket behovet for fungicidbehandling, lavere pris på ikke-strobilurinholdige produkter osv.

(41) Parterne mener endvidere, at det nævnte eksempel med byg (fra Novartis' salgsmateriale) ikke er så overbevisende som eksemplet med hvede. Det er Kommissionen enig i. De har i deres svar bemærket, at landmandens fortjeneste ville være marginal, men at der stadig ville være de samme risici som for hvede, og at den pågældende forøgelse ville få producenten til helt at opgive at dyrke byg. Denne påstand underbygges dog ikke. Den fortjeneste, der var, afhang under alle omstændigheder af de ret usædvanlige forhold, der gjorde sig gældende i 1999. Det betyder, at landmanden som minimum opnår en fortjeneste på 5 GBP/ha (hvis prisen stiger med 10 %) for den risiko, han løber. Under mere gunstige vejrforhold vil fortjenesten være højere. En eventuel monopolindehaver vil derfor med fordel kunne hæve prisen med 5-10 %, eftersom de landmænd, der dyrker vårbyg, i lyset af den mindstefortjeneste, de vil opnå, ikke vil opgive at bruge strobiluriner i et sådant omfang, at det ville gøre prisstigningen urentabel.

(42) Hvad angår konkurrentens eksempel med landmanden, der opnår den samme nettofortjeneste, selv om priserne på strobilurin forøges med 77 %, har parterne afslutningsvis påpeget, at ingen landmand vil foretage de investeringer, der kræves i forhold til indtægtsprognoserne, uden at tage hensyn til de involverede risici. Det er Kommissionen enig i. Eksemplet viser dog, at den samlede ekstra fortjeneste ganske vist først falder væk, når prisen på strobilurin-fungicider sættes op med 77 %, men at det vil være rentabelt at hæve prisen med 5-10 %.

Konklusion

(43) Parterne mener, der findes et samlet marked for kornfungicider. Andre virksomheder har gjort gældende og fremlagt dokumentation for, at markedet også kan anskues mere snævert, nemlig som et marked for strobilurinbaserede kornfungicider. Det er af de anførte årsager meget sandsynligt, at der findes et særskilt marked for strobilurin-baserede fungicider. Hvis det er tilfældet, vil parterne opnå en dominerende stilling på flere af disse nationale markeder. Da Kommissionen imidlertid har fastslået, at parterne vil dominere de samlede markeder for kornfungicider, har den inden for rammerne af denne beslutning valgt at opfatte det samlede marked for kornfungicider som det relevante produktmarked.

FUNGICIDER TIL BEKÆMPELSE AF MELDUG, BLADSKIMMEL OG BOTRYTIS PÅ VINDRUER

(44) Parterne mener, at fungicider til vindruer er omfattet af markedet for »frugt og nødder«, da alle disse flerårige afgrøder (vindruer, kerne- og stenfrugter, citrusfrugter, oliven og nødder samt bær) har følgende fællestræk: lange tidshorisonter (høje etableringsomkostninger, lange ventetider til første høst og problemer med at indstille driften betyder, at afgrøderne betragtes som et aktiv),

dyre afgrøder (producenterne kan pålægges relativt høje erstatninger, hvis deres produkt har visse utilsigtede negative virkninger), de fleste landmænd sælger deres produkter selv og har direkte kontakt med slutforbrugerne og/eller distributionskanalerne for fødevarer, der ydes ikke meget i statsstøtte, og mange agrokemiske produkter benyttes til flere anvendelser.

(45) Kommissionen mener, at fungicider til vindruer bør vurderes særskilt, fordi de formulerede produkter, der anvendes til vindruer, og de aktive stoffer, de indeholder, adskiller sig væsentligt fra dem, der benyttes til andre afgrøder. Blandt de seks aktive stoffer, AstraZeneca sælger til behandling af vindruer, er der eksempelvis kun én, der også bruges til kerne- og stenfrugter, mens en anden også bruges til oliven. Blandt de seks aktive stoffer, Novartis sælger, benyttes én til både kerne- og stenfrugter, en anden til stenfrugter og en tredje til citrusfrugter. Omvendt findes der også aktive stoffer, som bruges til andre afgrøder, men ikke til vindruer. Konkurrencesituationen for vindruer og andre flerårige afgrøder er derfor meget forskellig.

(46) Vindruer kan angribes af mange sygdomme. De tre vigtigste sygdomme er bladskimmel, meldug og gråskimmel (botrytis). Parterne har oplyst, at der anvendes forskellige og specifikke fungicider til behandling af hver af disse sygdomme. Det gælder dog ikke for tre aktive stoffer (dichlofluanid, thiphanat-methyl og azoxystrobin), som er virksomme over for mindst to sygdomme. Ser man imidlertid på de produkter, der indeholder disse aktive stoffer, og alle færdigblandinger, der er godkendt til behandling af mere end én sygdom, tegner de sig kun for ca. 5 % af alle vindruefungicider. Parternes oplysninger bekræftes af markedsundersøgelsen. Det må derfor konkluderes, at de fungicider, der anvendes til behandling af druesygdomme, navnlig bladskimmel, meldug og botrytis, udgør forskellige produktmarkeder.

KONKLUSION VEDRØRENDE PRODUKTMARKEDER FOR FUNGICIDER

(47) Den afgrænsning af relevante produktmarkeder, parterne har foreslået, dvs. at der regnes med et marked for hver planteart, anses for hensigtsmæssig. Det gælder for følgende markeder, som beskrives nærmere i forbindelse med vurderingen: markederne for sukkerroefungicider, grøntsagsfungicider og kartoffelfungicider. Kommissionen anser det for meget sandsynligt, at der findes et særskilt marked for strobilurin-baserede kornfungicider. Selv om det ikke skulle være tilfældet, og markedet, som parterne har anført, omfatter alle kornfungicider, er det lige så sandsynligt, at fusionen vil skabe en dominerende stilling på dette marked. Herudover findes der særskilte markeder for fungicider til behandling af de sygdomme, der angriber vindruer, dvs. meldug, bladskimmel og botrytis.

HERBICIDER

(48) Herbicider anvendes til bekæmpelse af ukrudt. Herbicider kan groft inddeles i selektive og ikke-selektive herbicider. Ikke-selektive herbicider virker mod mange plantearter, også kulturplanter, som dræbes, hvis de kommer i berøring med dem. Ikke-selektive herbicider spredes normalt på markerne for at rense dem for ukrudt, efter at en afgrøde er høstet, og før der er sået en ny. Det er kun AstraZeneca (ikke Novartis), der fremstiller ikke-selektive herbicider. Med en enkelt undtagelse (herbicider til vingårde og frugtplantager) er der derfor ikke tale om overlapninger på dette område.

(49) Selektive herbicider er derimod beregnet til kun at dræbe ukrudtet uden at skade de afgrøder, de anvendes på. Hvis landmanden skal kunne udskifte et selektivt herbicid med et andet, afhænger det selvfølgelig primært af, hvilken afgrøde produktet skal anvendes til.

(50) Landmændene tager også hensyn til, hvilke konkrete ukrudtsarter afgrøden skal beskyttes mod på det givne tidspunkt. Med få undtagelser virker de aktive stoffer i herbicidpræparater fortrinsvis mod ukrudt inden for en af de to vigtigste kategorier, nemlig bredbladet ukrudt og græsukrudt (græsplanter) ([15]).

(51) Eftersom bestemte plantearter normalt angribes af en blandet »ukrudtspopulation« bestående af både græs og bredbladet ukrudt, er der brug for midler, som dræber begge former for ukrudt. Her har landmanden to muligheder. Han kan enten købe flere forskellige herbicider med specielle anvendelsesområder, som han blander, alt efter hvilke ukrudtsarter han står over for, eller han kan købe et færdigprodukt, der indeholder den ønskede blanding af aktive stoffer til bekæmpelse af græs og bredbladet ukrudt. I det følgende betegnes et herbicid, der primært virker mod græsukrudt, som et græsher-

([15]) Bredbladet ukrudt er, som navnet antyder, bladplanter, hvorimod græsukrudt er græsser. Inden for disse ukrudtsarter kan der desuden skelnes mellem etårigt ukrudt og flerårigt ukrudt. Etårigt ukrudt er planter, der gennemgår hele deres livscyklus (fra spiring til frøsætning) i løbet af en enkelt vækstsæson. Flerårige ukrudtsplanter lever i mere end en vækstsæson.

bicid eller graminicid. Et produkt, der primært virker mod bredbladet ukrudt, betegnes som et middel mod bredbladet ukrudt. Et produkt, der virker mod begge former for ukrudt (og ikke primært virker mod græsukrudt eller bredbladet ukrudt), betegnes som et bredspektret herbicid ([16]).

(52) Et andet vigtigt valgkriterium for landmændene er, hvornår produktet skal anvendes i forhold til afgrødens vækst. Der skelnes typisk mellem herbicider til anvendelse før udsåning, før fremspiring og efter fremspiring. Præudsåningsherbicider spredes ud over jorden, umiddelbart før frøene sås. Ved behandling før fremspiring spredes herbiciderne ud, umiddelbart før frøene spirer frem, dvs. ca. 8 dage efter såning. Postspiringsherbicider spredes ud over jorden eller planterne, efter at afgrøden er spiret frem.

(53) Ukrudtsdræbende midler adskiller sig også fra hinanden ved at indeholde forskellige aktive kemiske stoffer. Det har stor betydning for håndteringen af resistensproblemer. Ukrudt, der behandles hyppigt med samme type herbicid, vil have en tendens til efterhånden at udvikle resistens over for disse herbicider gennem naturlig selektion. Det er derfor vigtig at modvirke denne tendens til resistens ved omhyggeligt at udvælge de (kombinationer af) herbicider, der skal benyttes i løbet af produktionsåret og fra det ene produktionsår til det andet. Når producenten og distributøren markedsfører herbiciderne, fremhæver de derfor både de indeholdte kemiske stoffers beskyttelses- og resistensegenskaber. Det er også vigtigt, hvilke behandlingsforskrifter der gælder, f.eks. hvor mange gange produkterne skal anvendes, og om de kan blandes med andre produkter for at opnå en bredere beskyttelse.

(54) Kommissionen har i en række tidligere beslutninger fastslået, at ikke-selektive og selektive herbicider med ganske få undtagelser (som gennemgås i det følgende) ikke er konkurrerende produkter. Selektive herbicider til beskyttelse af bestemte afgrødetyper er desuden omfattet af særskilte relevante produktmarkeder (se sag IV/M.1378, Hoechst/Rhône Poulenc (Aventis), betragtning 29 ff., sag IV/M.737, Ciba Geigy/Sandoz (Novartis), betragtning 109 ff., sag IV/M.392 Hoechst/Schering ([17]), betragtning 16 ff. og sag IV/M.354 American Cyanamid/Shell ([18]), betragtning 11 ff.).

([16]) Et herbicid kan enten være bredspektret, fordi det aktive stof i det virker bredspektret, eller fordi produktet både indeholder aktive stoffer til bekæmpelse af græs og aktive stoffer til bekæmpelse af bredbladet ukrudt.

([17]) Beslutning af 22.12.1993, EFT C 9 af 13.1.1994.

([18]) Beslutning af 1.10.1993, EFT C 273 af 9.10.1993.

(55) Kommissionen kom i disse beslutninger ind på spørgsmålet om, hvorvidt der bør foretages yderligere opdelinger i forbindelse med afgrænsningen af produktmarkeder (f.eks. ud fra spektret for bekæmpelsen eller anvendelsestidspunktet). I sag IV/M.737, Ciba Geigy/Sandoz (Novartis), foretog Kommissionen ikke nogen yderligere underopdeling af den art. Den skønnede for det første, at grænserne mellem graminicider, bredspektrede herbicider og midler mod bredbladet ukrudt var flydende, hvilket umuliggjorde en entydig afgrænsning af produktmarkeder. For det andet mente den heller ikke, at det var rimeligt at foretage en underopdeling efter anvendelsestidspunktet, da landmanden i hvert fald inden udsåning ville kunne erstatte herbicider til anvendelse før udsåning, før spiring og efter spiring med hinanden.

(56) For majsherbiciders vedkommende vil den strategi, der blev anlagt i sag IV/M.737, Ciba Geigy/Sandoz (Novartis), nemlig at afgrænse de relevante produktmarkeder ud fra afgrødens art, formentlig også kunne anvendes i den aktuelle fusionssag. For at få et bedre overblik over konkurrenceforholdene mellem de forskellige former for selektive herbicider vil det imidlertid være på sin plads at komme med følgende præciserende bemærkninger til afgrænsningen af dette produktmarked.

(57) For det første må det gøres klart, at et middel mod bredbladet ukrudt ikke kan erstatte et graminicid eller omvendt. Når en landmand har problemer med skadeligt græsukrudt på sine marker, er han nødt til at anvende herbicider, der gør det muligt at bekæmpe dette ukrudt, dvs. han har brug for enten graminicider eller bredspektrede herbicider. Midler mod bredbladet ukrudt virker ikke (eller virker ikke tilstrækkelig effektivt) mod græsukrudt. Det betyder, at aftagerne måske nok kan erstatte graminicider med bredspektrede herbicider, men de kan ikke erstatte graminicider med midler mod bredbladet ukrudt ([19]). De samme argumenter gælder i forhold til bekæmpelse af bredbladet ukrudt. Eftersom græsukrudt og bredbladet ukrudt (normalt) optræder samtidig, må graminicider og midler mod bredbladet ukrudt anses for komplementære produkter. De to produkttyper konkurrerer som følge heraf ikke med hinanden.

(58) Forbindelsen mellem de to komplementære markedssegmenter skyldes udelukkende de bredspektrede herbicider, der både kan anvendes til bekæmpelse af græsukrudt og bredbladet ukrudt. Det illustreres bedst, hvis man ser på,

([19]) Som en konkurrent har bemærket, kan man ikke sælge en handelsvare, der kun virker tilstrækkelig effektivt mod en eller to enårige græsarter af kommerciel betydning. Hertil kommer, at leverandørerne heller ikke har mulighed for at erstatte midler til bekæmpelse af græsukrudt og bredbladet ukrudt med hinanden. Det skyldes patenter og officielle registreringer af plantebeskyttelsesmidler (beskrives nærmere i afsnittet om afgrænsning af geografiske marked-er).

hvorfor der sondres mellem produktmarkeder. Formålet med at afgrænse et marked (både som produktmarked og som geografisk marked) er at fastslå, hvilke egentlige konkurrenter der er i stand til at begrænse de involverede virksomheders adfærd og forhindre dem i at handle uafhængigt af et effektivt konkurrencemæssigt pres ([20]).

(59) Det relevante produktmarked kan f.eks. anskues som den mindste samling produkter, for hvilke en virksomhed, hvis den er ene om at udbyde disse produkter, anser det for rentabelt at indføre en mindre, men dog mærkbar (5-10 %) og varig prisstigning. Hvis den pågældende virksomhed ikke anser det for rentabelt at gøre dette, må det konkluderes, at der udøves et tilstrækkeligt konkurrencemæssigt pres fra andre produkter, og at det relevante produktmarked derfor er større end antaget.

(60) Det vil i så fald være naturligt at spørge, om en eventuel eneleverandør af alle herbicider til bekæmpelse af græsplanter (dvs. graminicider og — i mindre udstrækning — bredspektrede herbicider) anser det for rentabelt at hæve priserne på disse produkter på den nævnte måde. Det er ikke nødvendigvis tilfældet. Eftersom bredspektrede herbicider konkurrerer med midler mod bredbladet ukrudt, vil en højere pris på de førstnævnte produkter nemlig ikke kun føre til en nedgang i salget, fordi landmændene ikke længere bruger det bredspektrede produkt til bekæmpelse af græs, men også fordi de landmænd, der tidligere købte produktet til bekæmpelse af bredbladet ukrudt, er gået over til at anvende »rene« midler mod bredbladet ukrudt. I betragtning af at mange købere af bredspektrede herbicider anvender produktet til bekæmpelse af begge ukrudtstyper, og bredspektrede produkter er væsentligt dyrere end græsherbicider, udøver midler mod bredbladet ukrudt et konkurrencemæssigt pres på priserne på bredspektrede herbicider og dermed også på priserne på graminicider. Der er tale om den såkaldte kædesubstitutionseffekt ([21]).

(61) Markedsundersøgelsen har i den foreliggende sag vist, at en væsentlig del af salget af bredspektrede majsherbicider reelt må tilskrives deres evne til både at bekæmpe græsukrudt og bredbladet ukrudt. Der kan derfor være god grund til at afgrænse produktmarkedet ud fra afgrødens art (majs), men når det gælder vurderingen af den aktuelle fusions konsekvenser, bør man være opmærksom på, at konkurrenceforholdene mellem de omhandlede produkter er anderledes, end hvis alle produkterne var fuldstændig substituerbare.

(62) Spørgsmålet om, hvorvidt der bør sondres mellem præudsånings-, præspirings- og postspiringsherbicider, giver desuden anledning til følgende uddybende bemærkninger. Da alle tre former for herbicider anvendes til behandling af de samme ukrudtsarter og virker lige effektivt, har landmanden i det mindste før såning en vis frihed til at vælge, hvornår han vil anvende produktet. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at afgrænse produktmarkedet på en sådan måde, at det omfatter alle tre herbicidtyper. Når der først er opstået problemer med ukrudt på markederne, vil hverken præudsånings- eller præspiringsherbicider kunne erstatte postspiringsherbicider. Det er også værd at notere, at det, hvis man vil undgå resistensproblemer, ikke altid er en god idé at »vente og se, hvad der sker«, før man bestemmer, om der skal benyttes postspiringsherbicider til bekæmpelse af ukrudt.

(63) Det er ikke altid muligt at substituere majsherbicider, som anvendes før og efter fremspiring ([22]). Kommissionen har erfaret, at ukrudtspresset for majs generelt er stigende, og at der optræder stadig flere typer af ukrudt, hvilket kræver mere komplekse ukrudtsbekæmpelsesstrategier baseret på anvendelse af både præ- og postspiringsprodukter. I de sydlige lande, hvor det ikke er tilstrækkeligt at behandle afgrøderne før fremspiring, skal de også behandles efter fremspiring. I de nordlige lande, hvor behandling umiddelbart efter fremspiring er en mulighed, anbefales det også at behandle før fremspiring for at svække ukrudtet og gøre det mere modtageligt over for behandling efter fremspiring (især i områder med meget græsukrudt). Når det besluttes, hvornår sprøjtningen skal finde sted, ser det derfor ud til, at de to vigtigste produkter på markedet, dvs. præ- og postspiringsherbicider, ikke altid bare erstatter, men også supplerer hinanden. Der er dog uden tvivl tilstrækkelige substitutionsmuligheder til at berettige en bred markedsafgrænsning.

(64) Også for kornherbicider skylder de bredspektrede produkter øjensynligt en stor del af deres salg, at de både er

([20]) Se også Kommissionens meddelelse om afgrænsning af det relevante marked i forbindelse med Fællesskabets konkurrenceret, punkt 2 (EFT C 372 af 9.12.1997, s. 5).

([21]) Kommissionens meddelelse om afgrænsning af det relevante marked i forbindelse med Fællesskabets konkurrenceret, punkt 57.

([22]) Når der anvendes præudsåningsherbicider til majs, sker det som oftest i form af ikke-selektive herbicider såsom glyphosat (f.eks. Roundup fra Monsanto) eller paraquat (Gramoxone fra Zeneca), der benyttes til klargøring af markerne før udsåning.

i stand til at bekæmpe græsukrudt og bredbladet ukrudt. Der ser ligeledes ud til at være tilstrækkelige substitutionsmuligheder mellem de midler, der anvendes før udsåning, før fremspiring og efter fremspiring. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at afgrænse produktmarkedet ud fra afgrødens art (korn). Hvad angår vurderingen af den aktuelle fusions konsekvenser, bør man dog også her være opmærksom på, at konkurrenceforholdene mellem de omhandlede produkter er anderledes, end hvis alle produkterne var fuldstændig substituerbare. Risherbicider er på samme måde et relevant produktmarked.

(65) Hvad angår markederne for herbicider til kartofler, grøntsager, sukkerroer, oliefrø og sojabønner har markedsundersøgelsen vist, at markedsafgrænsningen bør justeres, da markedsaktørerne ikke mener, at bredspektrede herbicider er gode erstatninger for graminicider, når det gælder bekæmpelse af græs efter fremspiring ([23]). Parterne har oplyst, at de fem nævnte afgrøder i almindelighed behandles før fremspiring for at bekæmpe alle former for ukrudt ([24]). Denne behandling holder ukrudtet under kontrol, indtil afgrøden vokser op og dækker området mellem rækkerne (det gælder navnlig for kartofler og sukkerroer). Det vil imidlertid ofte være nødvendigt at sprøjte afgrøden senere, navnlig hvis den behandling, der blev foretaget før fremspiringen, (pga. tør jord, stort ukrudtspres eller forkert dosering eller valg af herbicid) ikke har gjort det muligt at løse problemerne med græsukrudt. Hvis det sker, skal afgrøden behandles med et postspiringsgraminicid, eftersom de bredspektrede herbicider ikke bekæmper græsset effektivt nok. At graminiciderne har særlige egenskaber, der adskiller dem fra de bredspektrede herbicider, ses af den kendsgerning, at de ifølge parternes oplysninger er de eneste herbicider, der gør det muligt at bekæmpe græsukrudt som *Agrostis stolonifera* (krybhvene), *Arrhenatherum elatius* (draphavre), Bromus sterilis (gold hejre) og *Phalaris* spp. (rørgræs). Det viser, at det konkurrencemæssige pres på produkterne inden for gruppen af postspiringsgraminicider stammer fra de øvrige produkter i gruppen. Det må konkluderes, at der inden for herbicidmarkederne for kartofler, grøntsager, sukkerroer, oliefrø og sojabønner findes særskilte markeder for postspiringsgraminicider.

(66) Det er kun AstraZeneca (ikke Novartis), der fremstiller ikke-selektive herbicider. I tilfælde, hvor der ikke kan anvendes både selektive og ikke-selektive herbicider på afgrøderne, er der derfor ingen overlapninger på dette område. Parterne hævder, at der er ét område, hvor selektive og ikke-selektive herbicider konkurrerer indbyrdes, og det er i forbindelse med anvendelse på vingårde og i frugtplantager ([25]). Parterne mener, at ikke-selektive herbicider skal omfattes af dette marked, fordi de kan bruges mellem rækker af vinstokke uden at dræbe dem. Det er der ganske vist bred enighed om, men man har også understreget, at der umiddelbart op til vinstokkene skal bruges selektive herbicider. En konkurrent har påpeget, at selektive og ikke-selektive herbicider i virkeligheden ikke er substituerbare, men komplementære, fordi de altid bruges i kombination med hinanden. Ifølge denne konkurrent er formålet med de ikke-selektive herbicider (f.eks. paraquat, glyphosat eller sulphosat) at dræbe det ukrudt, der findes på anvendelsestidspunktet, hvorimod de selektive herbicider (f.eks. et herbicid med residualeffekt som atrazin) har til formål at dræbe det ukrudt, der spirer frem efter anvendelsen. Kommissionen har taget begge synspunkter til efterretning og fastslået, at herbicider til brug på vingårde og i frugtplantager (eller »herbicider til frugt og nødder«, som parterne udtrykker det) i den her omhandlede sag må betragtes som et relevant produktmarked.

(67) En sidste bemærkning gælder den udvikling, der sker inden for genmodificering af afgrøder. Den største teknologiske nyskabelse på planteværnsområdet har i de seneste år været udviklingen af herbicidtolerante afgrøder. Det er afgrøder, f.eks. majs, som er genmodificeret for at gøre dem modstandsdygtige over for ikke-selektive herbicider (i den traditionelle betydning). Det betyder, at de ikke skades af ikke-selektive herbicider, som i sig selv er meget effektive herbicider. Disse herbicider kan derfor i princippet blive en reel udfordring for de konventionelle selektive herbicider. På grund af den fortsatte modstand mod disse nyskabelser i mange europæiske lande mener parterne imidlertid ikke, at disse afgrøder vil kunne introduceres før i 2005. Inden for de tidsrammer, der gælder for vurderingen af den aktuelle fusionssag, er

([23]) Så længe afgrøden ikke er sået, mener landmændene imidlertid, at postspiringsherbicider kan erstatte præspiringsherbicider. Priserne på de sidstnævnte produkter holdes derfor nede af priserne på de førstnævnte. Til anvendelse før fremspiring findes der desuden bredspektrede produkter, som er med til at skabe en tæt forbindelse mellem segmenterne for henholdsvis bredbladet ukrudt og græsukrudt. Fusionens konsekvenser for andre herbicider end postspiringsgraminicider vurderes derfor på grundlag af de herbicider, der benyttes til de forskellige afgrødetyper.

([24]) Der er dog visse variationer både mellem de fem afgrøder og mellem landene.

([25]) I forbindelse med herbicider til brug på vingårde og i frugtplantager har parterne defineret herbicider, som enten har residualeffekt eller både har residual- og bladeffekt, som »selektive« og herbicider, som kun virker på bladene, som »ikke-selektive«. Et herbicid har residualeffekt, hvis det som hovedregel virker i en måned eller længere. Et herbicid, der påvirker bladene, virker normalt kun i 2-3 dage. I Frankrig sælger Novartis i øjeblikket visse bladmidler til brug i frugt og nødder. De sælges dog ikke som ikke-selektive herbicider i gængs forstand.

fremkomsten af genmodificerede afgrøder ikke relevant for den generelle afgrænsning af produktmarkeder for herbicider.

Konklusion om afgrænsning af produktmarkedet for herbicider

(68) I betragtning af de bredspektrede produkters store betydning i forbindelse med majsherbicider og mulighederne for substitution mellem præ- og postspiringsprodukter bør markedet for (selektive) majsherbicider i den foreliggende sag betragtes som et relevant produktmarked. Det samme gælder for markederne for korn- og risherbicider. Ud over særskilte relevante markeder for herbicider til kartofler, grøntsager, sukkerroer, sojabønner og oliefrø findes der imidlertid også særskilte relevante markeder for postspiringsgraminicider til disse afgrøder.

INSEKTICIDER

(69) Insekticider bruges til at bekæmpe insekter, der skader kulturplanter. Kommissionen har i tidligere beslutninger (se sag IV/M.737, Ciba Geigy/Sandoz (Novartis), betragtning 116 ff.) fastslået, at det som hovedregel vil være mest hensigtsmæssigt at underopdele insekticiderne efter planteart frem for insektart. Det skyldes primært, at der kun findes et insekt, som kun angriber én bestemt hovedafgrøde, nemlig majsboreren. Alle de øvrige hovedafgrøder angribes af mange forskellige insekter. De fleste insekticider anvendes derfor til bekæmpelse af forskellige insekter.

(70) I beslutningen om Hoechst/Rhône-Poulenc (betragtning 36) anførte Kommissionen dog, at det kunne være relevant at foretage en yderligere underopdeling for afgrøder som kartofler og sukkerroer. Visse insekticider til kartofler eller roer bruges kun til behandling mod jordnematoder og -insekter, ved at de udlægges på eller nedfældes i jorden. Disse midler kaldes nematicider. Andre midler har til formål at beskytte kartoffel- eller roeplanter mod lus og andre plantelevende insekter og sprøjtes derfor på bladene. Disse midler kaldes bladmidler. De to forskellige produkttyper bygger på forskellige aktive stoffer, anvendes forskelligt og kan ikke erstatte hinanden.

(71) En anden mulighed er at sondre mellem sugende og gnavende insekter. Gnavende skadedyr såsom larver skader afgrøderne ved at æde dem, hvorimod sugende skadedyr såsom bladlus spreder virussygdomme og forringer derved afgrødens kvalitet. Det beskriver imidlertid kun, hvordan insekterne ernærer sig, og ikke, hvordan insekticiderne virker. Om en sådan opdeling er hensigtsmæssig, er under alle omstændigheder ikke afgørende her, eftersom det ikke har nogen videre betydning for vurderingen af konkurrencesituationen.

(72) Markedet for insekticider kan muligvis også underopdeles ud fra de pågældende kemiske grupper. Nedenstående tabel viser de vigtigste kemiske grupper for de insekticider, der anvendes i Europa:

(%)

Kemisk gruppe	Markedsandel
Organofosfater	28
Pyrethroider	20
Carbamater	18
Nitromethylener	< 10
Nicotinoider	5
Organochloriner	3
Benzylforbindelser	3
Andre kemiske stoffer	15

(73) Som det ses af denne tabel, er det organofosfater, pyrethroider og carbamater, der er de tre vigtigste kemiske grupper inden for insekticider. Andre virksomheder har gjort gældende, at pyrethroider udgør et særskilt delmarked inden for insekticider, fordi de virker meget bredspektret og hurtigt og gavner miljøet, eftersom der er tale om et syntetitiseret naturprodukt. Pyrethrum er en giftig kulbrinte af paraffintypen, der udvindes af krysantemumblomster. Til en given afgrødeart vælger landmanden imidlertid insekticiderne ud fra det spektrum af skadedyr, der skal bekæmpes. Insekter i visse afgrøder såsom korn eller foderplanter bekæmpes som oftest ved hjælp af pyrethroider. Hvis markederne opdeles efter planteart, indebærer det derfor allerede en opdeling af insekticider efter virkningsspektrum.

(74) I forbindelse med denne beslutning afgrænses det relevante marked for insekticider derfor efter afgrødernes art, og det underopdeles i blad- og jordmidler.

FRØBEHANDLING

(75) Med frøbehandling menes behandling (bejdsning) af udsæd med plantebeskyttelsesmidler for at beskytte dem mod især frø-/jordbårne sygdomme og jordinsekter.

(76) I sagen vedrørende Ciba-Geigy/Sandoz (betragtning 118-121) konkluderede Kommissionen, at der ikke findes særskilte markeder for frøbehandling, eftersom behandlet frø set ud fra landmændenes synspunkt i sidste instans kan erstattes af fungicider og insekticider, der strøs på jorden eller sprøjtes ud. Frøbehandling betragtes som en særlig anvendelsesform for insekticider og fungicider.

(77) Denne konklusion bekræftes dog ikke af den aktuelle markedsundersøgelse af frøbehandlingsmidler til korn i Spanien, som er det eneste sted, hvor AstraZeneca beskæftiger sig med frøbehandling. Frøbehandlingsmidler er rettet mod andre sygdomme og insekter end dem, sprøjtemidlerne fokuserer på. I Spanien behandles disse sygdomme og insekter med forskellige aktive stoffer. De produkter, der anvendes til frøbehandling, skal desuden registreres særskilt og tilsættes et farvestof. Leverandørerne har derfor ikke mulighed for at erstatte produkter, der er registreret som insekticider eller fungicider (som defineret ovenfor), med produkter, der er registreret til frøbehandling. Aftagerne af frøbehandlingsmidler er heller ikke de samme som for insekticider og fungicider. Insekticider og fungicider købes i sidste instans af landmanden. Langt den største del af frøbehandlingsmidlerne sælges til virksomheder, der producerer og opformerer frø. Kunderne har deres egne bejdseanlæg, hvor de bejdser frøene med frøbehandlingsmidler. Frøbehandlingsmidler til korn i Spanien udgør derfor ikke et særskilt produktmarked.

PLANTEVÆKSTREGULATORER

(78) Plantevækstregulatorer er agrokemiske produkter, der hæmmer, stimulerer eller ændrer planters vækst og udvikling. Deres virkningsmekanismer afhænger af, hvilken kemisk gruppe de tilhører. De benyttes især til hæmning af afgrøders vegetative vækst. Det fremgår af sagen vedrørende Ciba-Geigy/Sandoz (betragtning 123) og bekræftes af markedsundersøgelsen, at vækstregulerende midler til de enkelte afgrødearter udgør særskilte relevante markeder.

B. **RELEVANTE GEOGRAFISKE MARKEDER**

(79) Efter parternes opfattelse omfatter markederne for formulerede produkter og vækstregulatorer i hvert fald hele EØS, da konkurrencevilkårene er relativt ens inden for dette område. Det har de begrundet med, at der findes mange store internationale producenter på verdensplan, at distributionen varetages af større distributører, som ikke er særlig loyale over for bestemte mærker, at landmændene er prisbevidste, at forarbejdningsvirksomhederne og detailhandlerne opstiller brede europæiske standarder for afgrødeforvaltning, og at de største dagligvarebutikker har fået større international købekraft. Parterne har desuden påpeget, at nationale patenter og varemærker ikke hindrer distributionen inden for EØS, og at Rådets direktiv 91/414/EØF af 15. juli 1991 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler ([26]), senest ændret ved Kommissionens beslutning 99/80/EF ([27]), har harmoniseret de nationale regler, hvori der fastsættes krav om registrering af plantebeskyttelsesmidler, og at de tilsvarende nationale registreringsprocedurer i det store og hele er blevet harmoniseret. Parterne har også anført, at markedsføringen af plantebeskyttelsesmidler i vid udstrækning er harmoniseret, og at det derfor er let at foretage parallelimport. Ifølge parterne andrager transportomkostningerne kun 1 % af de samlede omkostninger. Parterne har afslutningsvis bemærket, at der har været en tydelig tendens til priskonvergens mellem medlemsstaterne, og at denne konvergens fremmes af de gennemskuelige priser og stabile gensidige vekselkurser, der er opnået efter euroens lancering.

(80) Kommissionen har i sine tidligere beslutninger på området (Ciba-Geigy/Sandoz, betragtning 128, og Hoechst/Rhône-Poulenc, betragtning 48) undladt at træffe endelig afgørelse om afgrænsningen af de geografiske markeder for formulerede produkter og vækstregulerende midler i den agrokemiske branche.

(81) Mange af konkurrenterne er enige med parterne i, at de geografiske markeder for formulerede produkter og vækstregulerende midler ikke kun er af nationalt tilsnit. Nogle konkurrenter mener, der tale om europæiske markeder. Andre mener derimod, at markederne som hovedregel bør fastlægges ud fra visse klimaområder og ikke ud fra landegrænserne. De konkurrenter, der mener, at der er tale om europæiske markeder, har henvist til virkningerne af direktiv 91/414/EØF. Andre har imidlertid påpeget, at formulerede produkter stadig skal registreres i medlemsstaterne, før de kan markedsføres. Der blev også argumenteret for, at markederne skulle omfatte EØS, fordi produkterne som oftest patentbeskyttes inden for dette område. Nogle konkurrenter opfatter ikke transportomkostningerne som en handelsbarriere, mens andre mener, at de kan være det. En række konkurrenter mener desuden, at grænsehandelen er voksende, og at priserne nærmer sig samme niveau. En anden konkurrent har gjort opmærksom på, at der ganske vist handles på tværs af landegrænserne, men at registreringskrav, sprogforskelle osv. gør det vanskeligt at markedsføre produkter i andre lande.

([26]) EFT L 230 af 19.8.1991, s. 1.
([27]) EFT L 210 af 10.8.1999, s. 13.

(82) En lang række kunder, landbrugsforeninger og planteavlskonsulenter har fremført argumenter, som peger i retning af, at markederne stadig er nationale. Plantebeskyttelsesmidler skal stadig registreres i en medlemsstat, før de kan godkendes til markedsføring. Distributionen tilrettelægges på nationalt plan, som oftest ved at leverandørerne etablerer nationale distributionsnet eller sælger via distributionsnet tilhørende andre producenter, der er aktive i den pågældende medlemsstat. Parallelimporterede produkter anses for vanskelige at markedsføre, bl.a. fordi der benyttes forskellige produktnavne og -sammensætninger i medlemsstaterne, registreringsgebyrerne i visse tilfælde er høje, og det kan tage lang tid at registrere produkterne.

(83) Markedsundersøgelsen har vist, at markederne for formulerede produkter og vækstregulerende midler bør analyseres på nationalt niveau. Argumenterne herfor gennemgås i det følgende.

REGISTRERING AF PRODUKTER

(84) Kommissionen har bemærket, at direktiv 91/414/EØF harmoniserer de nationale regler. EU har i dette direktiv — med senere ændringer og gennemførelsesdirektiver — opstillet en positivliste over de aktive stoffer, hvis anvendelse på forhånd anses for acceptabel for menneskers og dyrs sundhed og for miljøet (listen i bilag I). I direktivet fastsættes der desuden en ordning, som indebærer, at medlemsstaterne skal godkende præparater, der indeholder aktive stoffer fra positivlisten, i overensstemmelse med kravene i direktivet og efter ensartede principper, at medlemsstaterne skal anerkende hinandens godkendelser, hvis de plantesundheds-, landbrugs- og miljømæssige forhold er sammenlignelige i de pågældende regioner, og at der opstilles harmoniserede regler vedrørende krav om oplysninger, databeskyttelse og fortrolighed, harmoniserede regler om etikettering og pakning, harmoniserede regler om udvikling af plantebeskyttelsesmidler og bestemmelser om udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne og Kommissionen.

(85) Direktivet har dog ikke opnået fuld virkning endnu. Der er i øjeblikket registreret mindre end 10 aktive ingredienser på europæisk plan (bilag I). De ca. 800 øvrige aktive stoffer på markedet er endnu ikke omfattet af EU's ordning. Virksomhederne vil dog på et senere tidspunkt skulle genregistrere alle de aktive ingredienser, de gerne vil fortsætte med at sælge. Virksomhederne skal i forbindelse med den løbende screening af de eksisterende aktive stoffer, der skal optages i bilag I, fremlægge en lang række oplysninger. Det samlede informationsmateriale om langt de fleste eksisterende aktive ingredienser skal fremlægges inden maj 2003.

(86) Den harmonisering af de nationale registreringsprocedurer, parterne har henvist til, drejer sig om de aktive ingredienser, der er nævnt i bilag I. Da bilag I i øjeblikket kun omfatter meget få aktive ingredienser, er virksomhederne selvfølgelig stadig henvist til primært at benytte de nationale registreringssystemer.

(87) Det skal også bemærkes, at et produkt skal registreres af de nationale myndigheder, før landmændene i den pågældende medlemsstat må bruge det. Hertil kommer, at landmændene, selv om der findes et identisk produkt i en anden medlemsstat, som regel ikke må købe et produkt i en anden medlemsstat og anvende det i sit hjemland uden at søge om tilladelse fra de nationale myndigheder.

(88) Det er desuden producenterne, der bestemmer, hvilke produkter der skal registreres i de enkelte lande. Ofte kan de produkter, der udbydes i én medlemsstat, ikke købes i en anden stat, eller også markedsføres der lignende produkter, som indeholder de samme aktive ingredienser, men i en anden sammensætning, i forskellige medlemsstater. Når samtlige aktive ingredienser er optaget i bilag I, og registreringsprocedurerne er harmoniseret i overensstemmelse med direktiv 91/414/EØF, vil udbyderne af plantebeskyttelsesmidler altså stadig have mulighed for at opdele det europæiske marked. Der vil derfor alligevel være behov for en konkret undersøgelse af, hvordan konkurrencen fungerer, når vi kommer dertil.

PARALLELIMPORT

(89) Reglerne om parallelimport er forskellige fra land til land. Nogle lande har først for nylig lovgivet på dette område (Frankrig), og andre har endnu ikke har gjort det (Finland og Grækenland). I nogle lande kræves der en særlig tilladelse for hvert parti (Belgien). I andre lande gælder en registrering vedrørende parallelimport, så længe det oprindelige produkt er registreret (Danmark). I de fleste lande skal produkterne svare nøjagtigt til de produkter, der oprindeligt blev registreret, mens der i

andre lande tillades mindre afvigelser. Ifølge parterne tager det i gennemsnit fra to uger (Belgien) til 3-5 måneder (Italien) at behandle en ansøgning, og det koster lige fra 0 (Danmark) til 2 000 EUR (Østrig).

(90) Generelt har markedsundersøgelsen vist, at parallelimportører stadig støder på mange praktiske vanskeligheder, både med at opnå importtilladelser og med at finde pålidelige og stabile forsyningskilder. Det er navnlig producenterne, der har mulighed for og vælger at indføre systemer, som gør det muligt at spore deres produkts endelige bestemmelsessted inden for Europa. Den samlede parallelimport er derfor relativt beskeden, og de store prisforskelle på identiske produkter mellem medlemsstaterne (se betragtning 98) viser klart, at parallelimporten i realiteten ikke forhindrer producenterne i at opdele det europæiske marked for at styre prissætningen.

DISTRIBUTION

(91) Medlemsstaternes distributionssystemer for plantebeskyttelsesmidler er vidt forskellige. I Danmark har andelsforetagender og mindre forhandlere sluttet sig sammen i indkøbsforeninger. De tre største distributører, der opererer på det danske marked, tegnede sig ifølge AstraZeneca for [90-100]* % (henholdsvis [30-40]* %, [30-40]* % og [20-30]* %) af det samlede salg i 1999. En af disse tre distributører oprettede i 1999 et fælles indkøbsselskab sammen med en større svensk distributør. Italien ligger i den anden ende af spektret med [over 5 000]* distributører (ifølge AstraZeneca), og ingen af distributørerne opererer på nationalt plan. Den største distributør tegner sig for [0-5]* % af det samlede salg og de ti største distributører for ca. [10-20]* % tilsammen. I Frankrig, Grækenland, Spanien og Portugal er distributionssystemerne heller ikke særlig sammenhængende. De østrigske, finske, norske og svenske systemer er ret centraliserede, og de belgiske, tyske, irske, nederlandske og britiske systemer ligger et sted midt imellem. Distributionssystemerne adskiller sig også fra hinanden hvad angår den del af salget af plantebeskyttelsesmidler, der sker gennem andelsforeninger. I Det Forenede Kongerige drejer det sig om [0-5]* %, i Belgien [5-10]* %, i Frankrig [60-70]* % og i Norge [60-70]* %.

VARIATIONER I ANVENDELSEN

(92) Klimaet har både betydning for, hvilke afgrøder der dyrkes, og for den plantebeskyttelse, der kræves i de forskellige medlemsstater. Kornfungiciderne er et godt eksempel herpå. Landmanden vælger det optimale antal behandlinger og beslutter, hvilke sygdomme der skal sættes ind mod, hvilke midler der skal anvendes, og hvordan de skal doseres. Det afgør han ud fra de pågældende frøsorter, jordens beskaffenhed, klimaforholdene, tidligere sygdomsproblemer og andre relevante faktorer. Landmandens beslutninger hænger nøje sammen med, hvor intensivt kornet dyrkes. Udbyttet kan således variere fra 6 ton/ha eller derunder til 10 ton/ha eller derover.

(93) Det er ikke de samme sygdomme, der volder problemer i alle lande. Meldug, hvedebrunplet og aksfusarium forekommer hyppigt i samtlige EØS-lande. Knækkefodsyge er udbredt i Det Forenede Kongerige, Irland, Nordtyskland og Nordfrankrig og gulrust i de samme lande og i Belgien. Hvedegråplet forekommer hyppigt i Det Forenede Kongerige, Irland, Tyskland, Frankrig, Belgien, Nederlandene, Skandinavien og Østrig. Brunrust er til gengæld almindelig i Frankrig, Sydtyskland, Italien, Spanien, den sydlige del af Det Forenede Kongerige og Belgien.

(94) Man kan også vælge at se på, hvilke sygdomme der er mest udbredt i de forskellige medlemsstater. I Danmark, Tyskland, Nederlandene, Norge, Sverige og Det Forenede Kongerige er det septoria og meldug, der er de to hyppigst forekommende sygdomme. I Frankrig er det septoria og rust, i Italien rust og fusarium og i Spanien rust og meldug. De produkter, der virker bedst mod de hyppigst forekommende sygdomme i en bestemt medlemsstat, vil naturligvis stå konkurrencemæssigt stærkt i dette land.

(95) Medlemsstaterne sprøjter heller ikke lige hyppigt. Antallet af fungicidbehandlinger afhænger især af, hvor intensivt kornet dyrkes. I Grækenland behandles der slet ikke, hvorimod der i de mest produktive områder, heriblandt Nordfrankrig, den sydlige del af Det Forenede Kongerige, Tyskland og Belgien, sprøjtes op til tre (eller fire) gange for hvede og to for byg.

(96) Nationale variationer i anvendelsen skyldes i høj grad også de tekniske produktvurderinger, der foretages af uafhængige forskningsinstitutter. Det har parterne brugt som argument for, at der findes nationale markeder for sukkerroefrø. Disse institutter fremsætter anbefalinger for anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler, som benyttes i stor udstrækning af både landmænd og planteavlskonsulenter. De uafhængige forskningsinstitutter er som regel nationale, og de anbefalinger, de fremsætter, vil derfor fortrinsvis påvirke anvendelsen i en bestemt medlemsstat.

FORSKELLE I MARKEDSANDELE

(97) Det er stor forskel på de markedsandele, såvel parterne som deres konkurrenter har på mange produktmarkeder i de forskellige medlemsstater, hvilket også tyder på, at de geografiske markeder ikke omfatter hele EØS. Parterne har i anmeldelsen erkendt, at der er forskel på virksomhedernes markedsandele i de enkelte medlemsstater, men mener ikke, det beviser, at markederne er nationale. Efter parternes opfattelse skyldes disse forskelle til dels de forskellige produktkrav, der er fastlagt af hensyn til klimaforhold osv. inden for Europa. Kommissionen mener, at det taler for en mere snæver afgrænsning af de geografiske markeder, hvorimod parterne slår til lyd for markeder, der (mindst) omfatter EØS. Hertil kommer, at det heller ikke altid er de samme aktører, der optræder på de forskellige nationale markeder. Som tidligere nævnt bestemmer virksomhederne, i hvilke lande de vil ansøge om registrering af deres produkter. Undertiden beslutter virksomhederne, at de ikke vil registrere produktet i alle lande, og de undlader typisk at markedsføre deres produkter samtidig i alle de lande, hvor de har planer om at registrere dem. Der kan gå flere år mellem den første og sidste registrering af et produkt.

PRISFORSKELLE

(98) Markedsundersøgelsen har afsløret markante prisforskelle medlemsstaterne imellem. I parternes interne dokumenter henvises flere gange til behovet for priskonvergens. Det fremgår dog også af disse dokumenter, at der stadig findes store prisforskelle ([28]). I anmeldelsen gav AstraZeneca en række eksempler på de varierende priser pr. kg aktivt stof i EU og Norge for mange af sine vigtigste aktive ingredienser. I 1999 lå forholdet mellem den højeste og laveste pris på [> 1]* for Azoxystrobin, [> 1]* for chlorothalonil, [> 1]* for fluazinam, [> 1]* for flutriafol, [> 1]* for hexaconazol [> 1]* for diquat og [> 1]* for fluazifop-p-butyl. Parterne mener, at forskellene i en vis udstrækning skyldes forskellige pakningsstørrelser, idet mindre pakninger er dyrere pr. kg aktivt stof. AstraZeneca har dog også anført priserne på de enkelte mærker. For azoxystrobins vedkommende er der angivet priser for produktmærkerne Amistar og Quadris. For Amistar lå forholdet mellem den højeste og laveste pris i 1999 på [> 1]* og for Quadris på [> 1]*. For den aktive ingrediens hexaconazol var forholdet på [> 1]* for produktmærket Anvil og [> 1]* for produktmærket Planete (tallene er dog kun oplyst for to lande). For Novartis ligger samme prisforhold eksempelvis på [> 1]* for produktet Topik EC240, [> 1]* for produktet Moddus 250ME og [> 1]* for produktet Mavrik 240.

([28]) [Forretningshemmelighed for Novartis — prisforskelle]*.

KONKLUSION

(99) I forbindelse med vurderingen af denne sag må markederne for formulerede produkter og vækstregulerende midler anses for at være af national rækkevidde.

C. **VURDERING**

C.1 *FUNGICIDER*

KORNFUNGICIDER

Bekæmpelse af sygdomme i korn

(100) Kornmarkederne omfatter afgrøder som hvede, byg, havre, rug og triticale samt en række andre afgrøder som blandsæd, sorghum, boghvede, hirse osv. Hvede og byg, som er de to vigtigste afgrøder, tegner sig for ca. 87 % af det samlede kornareal i EU og ca. 95 % af forbruget af kornfungicider. De øvrige afgrøder dyrkes hovedsagelig i de nordiske lande og Portugal, hvor de bruges til direkte forbrug i form af kvægfoder på bedrifterne. Der benyttes ikke mange fungicider til disse øvrige afgrøder, fordi de dyrkes forholdsvis ekstensivt og på mindre produktive jorder. Kun i Sverige, Tyskland og Finland anslås det, at disse afgrøder tegner sig for mere end 10 % af forbruget af fungicider. Disse afgrøder vil ikke blive beskrevet nærmere i det følgende, da hvede og byg også i Sverige, Tyskland og Finland anses for repræsentative for alle kornafgrøder, og disse afgrøder angribes af de samme sygdomme og fungicider som hvede og byg. Der foreligger i øvrigt kun sparsomme markedsdata for disse øvrige afgrøder.

(101) De mest udbredte sygdomme i hvede er knækkefodsyge (*Pseudocercosporella herpotrichoides*), meldug (*Erysiphe graminis*), brunrust (*Puccinia recondita, Puccinia hordei*), gulrust (*Puccinia striiformis*), hvedegråplet (*Septoria tritici*), hvedebrunplet (*Septoria nodorum*) og aksfusarium (*Fusarium culmorum, F. graminearum, F. avenaceum, Microdochium nivale*). De mest udbredte sygdomme i byg er

knækkefodsyge, meldug, brunrust (angriber også hvede), bygbladplet (*Drechslera teres*) og skoldplet (*Rhynchosporium secalis*).

(102) Disse sygdomme opstår under forskellige betingelser afhængig af, om klimaforholdene er optimale, og om de pågældende frøsorter er modtagelige over for dem. De optræder ikke lige ofte eller i samme omfang i alle medlemsstater. Fælles for dem er, at de alle kan medføre betydelige udbyttetab, når de angriber en afgrøde. De kan groft inddeles i sygdomme, der angriber planterne ved stråbasis, på bladene og på akset. Fordelen ved denne inddeling er, at den gør det muligt at vælge det optimale tidspunkt at behandle afgrøden på og dermed også den sprøjtning (hvis der sprøjtes flere gange), hvor det er bedst at benytte et fungicid mod en bestemt sygdom (se afsnittet nedenfor om »sprøjteplaner«).

(103) Knækkefodsyge er en sygdom, der angriber planten ved stråbasis. Den trives bedst i koldt og vådt vejr. Sygdommen forekommer derfor ikke i Sydeuropa, men hyppigt i Det Forenede Kongerige, Irland, Nordtyskland og Nordfrankrig. Den ses også i den øvrige del af Tyskland og Frankrig samt i Østrig og Skandinavien. Sygdommen påvirker aksdannelsen (dvs. plantens kernevægt), får kernerne til at skrumpe og kan medføre, at afgrøden lægger sig ned inden høst (lejesæd). Den kan medføre et udbyttetab på 5-20 %.

(104) Fusariumpatogener fremkalder sygdomme på stænglen eller akset. De er vanskelige at forudsige, men fugtigt vejr kan indikere en potentiel infektion (fusarium sætter sig hyppigst på akset i våde år og ved stråbasis i varm og tør jord). Sygdommen er blevet mere udbredt i de senere år og kan forårsage lejesæd (når den angriber stråbasis) eller forringe kernernes kvalitet og resultere i, at der dannes toksiner. Den forekommer i alle lande.

(105) Bladene på hvede og byg angribes af meldug og brunrust. Meldug er en blad- og akssygdom, der optræder i varmt vejr (12-20 °C) med høj relativ luftfugtighed. Meldug trives dårligt ved temperaturer på over 25 °C og kraftig regn. Sygdommen forekommer hyppigt i samtlige EØS-lande. Valget af sorter har stor betydning for sygdomshyppigheden. Meldug sætter sig på de grønne plantedele og akset og kan reducere udbyttet med ca. 10-15 % og i visse tilfælde helt op til 40 %.

(106) Brunrust udvikles i varmt vejr (15-22 °C). Sygdommen spredes lettest i tørt vejr og blæst. Den optræder hyppigst i Sydeuropa, hvor der er varmt, og sjældnere i det mere kølige Nordeuropa. Brunrust angriber oftere hvede end byg. Den resulterer i færre og mindre kerner og kan reducere udbyttet med ca. 10-15 % og i visse tilfælde helt op til 50 %.

(107) Bladsygdommene hvedegråplet, hvedebrunplet og gulrust angriber kun hvede. Bygbladplet og skoldplet angriber bladene på bygplanter, men kan også inficere akset.

(108) Hvedegråplet er i øjeblikket den mest udbredte hvedesygdom i Europa. Den er mest almindelig i de nordlige lande. Sygdommen udvikles og spredes bedst ved temperaturer på 15-20 °C og regnvejr. Den har optimale vækstforhold ved tidlig såning og høj kvælstoftilførsel. Hvedebrunplet trives bedst i varmere vejr end hvedegråplet (18-25 °C) og inficerer også akset. Sygdommen er mindre udbredt og vanskeligere at forudsige end hvedegråplet.

(109) Gulrust sætter sig primært på bladene, men kan også inficere akset. Sygdommen trives bedst ved 10-15 °C, og sporerne spredes i tørt og blæsende vejr. Gulrust er mest udbredt i Det Forenede Kongerige og Irland, og sorten har meget stor betydning for sygdomshyppigheden.

(110) Bygsygdommene bygbladplet og skoldplet trives bedst under kølige og fugtige vejrforhold. Sorten har stor betydning for begge sygdomme. Bygbladplet forårsager det største udbyttetab (10-40 %). Begge sygdomme ses hyppigt i Det Forenede Kongerige, Irland, Nordtyskland, Nordfrankrig, Belgien og Skandinavien. Bygbladplet er også udbredt i Østrig og skoldplet i Nederlandene.

Sprøjteplaner

(111) Landmanden beslutter med vejledning fra sin leverandør eller uafhængige planteavlskonsulent eller et forskningsinstitut, hvor mange gange der bør sprøjtes, og hvilke sygdomme der skal sættes ind mod. Det afgør han ud fra de pågældende frøsorter, jordens beskaffenhed, kli-

maforholdene, tidligere sygdomsproblemer og andre relevante faktorer. Herefter beslutter han, hvilke produkter der skal indgå i hans sprøjteplan, og hvordan de skal doseres.

(112) Der er stor forskel på de beslutninger, landmændene træffer i de forskellige medlemsstater, hvilket hænger nøje sammen med, hvor intensivt kornet dyrkes. Udbyttet kan således variere fra 6 ton/ha eller derunder til 10 ton/ha eller derover. Antallet af fungicidbehandlinger afhænger af, hvor intensivt kornet dyrkes. I Grækenland behandles der slet ikke, hvorimod der i de mest produktive områder sprøjtes op til tre (eller fire) gange for hvede og to gange for byg. Ser man på omkostningerne til kornfungicider pr. hektar, spænder de lige fra 0 EUR/ha i Grækenland til 68 EUR/ha i Benelux-landene og Irland.

(113) I sprøjteplaner for hvede baseret på tre sprøjtninger sprøjtes stråbasis (»T1«) mod knækkefodsyge og fusarium, bladene (»T2«) mod meldug, septoria og gul- og brunrust og akset (»T3«) mod fusarium og septoria. Under visse omstændigheder sprøjtes der meget tidligt (»T0«) for at forebygge knækkefodsyge. Byg sprøjtes typisk to gange. Først behandles stængler og blade (T1) mod knækkefodsyge, skoldplet og meldug, og dernæst behandles blade og aks (T2) mod bygbladplet, skoldplet og rust.

Tekniske egenskaber for aktive stoffer, der benyttes til kornafgrøder

(114) De enkelte aktive stoffer virker primært mod en bestemt sygdom i en kornafgrøde, og det har betydning for landmandens valg. Stoffernes virkning afhænger af, hvor effektive de er til at forebygge og/eller bekæmpe sygdommen, og hvor længe beskyttelsen varer (det vil for de kurative stoffer sige den maksimale periode, hvor sygdommen findes i afgrøden, men stadig vil kunne bekæmpes ved hjælp af fungicidet, og for de præventive stoffer den maksimale periode, hvor beskyttelsen virker). Der tages dog også hensyn til andre faktorer, bl.a. om landmanden har mulighed for at blande produktet med andre produkter, der indeholder andre aktive stoffer, i sin sprøjtebeholder.

(115) De aktive stoffer, der i øjeblikket benyttes som kornfungicider, tilhører fortrinsvis tre forskellige kemiske grupper. Morpholinerne, som er den ældste klasse, blev lanceret i 1969. De virker først og fremmest mod meldug og indgår derfor stadig i moderne blandingsprodukter. De virker i en vis udstrækning kurativt. I 1976 dukkede de aktive stoffer i triazolgruppen op. Der findes på nuværende tidspunkt ca. 15 aktive stoffer i denne klasse på markedet, og nogle af dem er først kommet til i de senere år. Deres styrke ligger primært inden for bekæmpelse af septoria, rust og fusarium. Den nyeste kemiske gruppe, strobilurinerne, der blev lanceret i 1996, fokuserer på et bredt spektrum af sygdomme (meldug, rust og septoria) og øger samtidig udbyttet. Ud over disse tre grupper findes der en række andre aktive stoffer, hvoraf de vigtigste er cyprodinil, der er standardmidlet til behandling af knækkefodsyge, og quinoxyfen, som er det mest effektive stof til behandling af meldug. I tabellen nedenfor grupperes en lang række aktive stoffer efter deres virkning ud fra følgende klassificering (kilde: ITCF/parterne):

XXXX	Meget god effekt — bedste aktive stof til bekæmpelse af denne sygdom
XXX	God effekt, vigtigt aktivt stof til bekæmpelse af denne sygdom
XX	Nogen effekt
X	Svag effekt
0	Ingen effekt på denne sygdom.

Aktiv ingrediens (fordelt på kemiske grupper)	Meldug	Rust	Septoria	Knække-fodsyge	Sneskimmel	Fus. Roseum	Skoldplet	Bladplet
Azoxystrobin	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***
Picoxystrobin	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***
Trifloxystrobin	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***
Kresoxim-methyl Basf	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
BAS500 BASF	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Famoxadon Dupont	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Fenpropidin	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]****
Fenpropimorph	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***
Tridemorph Basf	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Spiroxamin Bayer	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Cyproconazol	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***
Difenoconazol	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***
Flutriafol	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***
Hexaconazol	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***
Propiconazol	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***
Epoxiconazol Basf	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Bromuconazol Aventis	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Fluquinconazol Aventis	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Prochloraz Aventis	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Tebuconazol Bayer	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Triadimefon Bayer	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Triadimenol Bayer	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Flusilazol Dupont	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Metconazol Cyanamid	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Tetraconazol Aventis	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Carbendazim Dupont	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Benomyl Dupont	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Cyprodinil	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***
Chlorothalonil	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***	**[…]***
Anilazin Bayer	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Pyrazophos Aventis	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Iprodion Aventis	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Quinoxyfen Dow	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*

(116) De aktive stoffer, der er angivet med fed skrift i tabellen, er de stoffer, parterne udbyder. Den første gruppe består af strobiluriner samt famoxadon, som i teknisk forstand ikke er et strobilurin (og heller ikke har den »greening«-effekt, der kendetegner strobiluriner), men som, fordi det har samme virkningsmekanisme som strobiluriner, er omfattet af de samme regler for håndtering af resistensproblemer. Den anden gruppe omfatter morpholiner og den tredje gruppe triazoler.

Strobilurin-baserede kornfungicider

(117) De strobilurin-baserede produkter, der findes på markedet i dag, indeholder en af tre aktive stoffer i strobilurin-gruppen. Det drejer sig om BASF's kresoxim-methyl (herefter »KM«), AstraZenecas azoxystrobin og Novartis' trifloxystrobin. De førstnævnte to stoffer blev lanceret i 1996 og 1997. Trifloxystrobin blev registreret på de forholdsvis små norske og belgiske markeder i 1999, og i marts 2000 blev det registreret i Det Forenede Kongerige, som er et vigtigt kornmarked. Det ventes at blive registreret i Frankrig og Tyskland i 2000.

(118) BASF har kun introduceret KM i kombination med en eller to af sine aktive ingredienser inden for andre kemiske grupper. BASF sælger tre forskellige præparater: et med KM og triazolet epoxiconazol, et med morpholinet fenpropimorph og et med alle tre aktive stoffer.

(119) AstraZeneca sælger primært azoxystrobin i ren form under produktnavnet Amistar. Selskabet sælger også stoffet i blandinger med sit triazol, flutriafol, (Amistar Pro) og er i færd med at introducere en blanding med sit andet triazol, hexaconazol, (Amistar Ter) i Frankrig. Indtil 1999 manglede AstraZeneca kapacitet inden for strobilurin-produkter og kunne ikke udnytte salgspotentialet for disse produkter tilstrækkelig effektivt.

(120) Novartis har til hensigt at lancere trifloxystrobin i ren form (Twist/Flint), men også i blandinger med sine stærkeste triazoler, cyproconazol (Sphere/Dexter) og propiconazol (Rombus/Stratego).

(121) Markedsføringen af strobilurin-baserede kornfungicider har haft kolossal betydning for markederne for kornfungicider. Deres spektakulære vækst og de eksisterende aktive ingrediensers relative vægt illustreres i følgende tabel, der viser de strobilurin-baserede kornfungiciders markedsandele i Frankrig, Tyskland, Det Forenede Kongerige, Danmark, Belgien og Nederlandene:

(%)

År	1997	1998	1999
Alle strobiluriner markedsandel i % for samtlige kornafgrøder	[10-20]*	[30-40]*	[40-50]*

(%)

Markedsandel i % for strobiluriner	1997	1998	1999
BASF	[60-70]*	[50-60]*	[50-60]*
AstraZeneca	[20-30]*	[40-50]*	[40-50]*

(122) De nævnte lande tegner sig for over 90 % af det samlede forbrug af kornfungicider inden for EØS. Tallene viser klart, at BASF's samlede markedsandel er faldet fra [60-70]* % i 1997 til [50-60]* % i 1999. AstraZeneca har forøget sin andel fra [20-30]* % til [40-50]* %.

(123) Eftersom Frankrig, Tyskland og Det Forenede Kongerige aftager langt over 90 % af alle strobilurin-baserede kornfungicider, gennemgås disse lande mere detaljeret i det følgende. Der gives også en oversigt over de nordiske markeder.

Strobilurin-baserede kornfungicider i Frankrig

(124) Frankrig er uden sammenligning det største marked for kornfungicider. Den samlede omsætning af strobiluriner nåede op på næsten 200 mio. EUR i 1999 svarende til ca. [40-50]* % af den samlede omsætning af kornfungicider i Frankrig. Salget af strobiluriner var ligeligt fordelt mellem BASF og AstraZeneca. I forhold til 1998 forøgede AstraZeneca sin omsætning med […]*, hvorimod BASF's omsætning [forretningshemmelighed for BASF]*.

(125) Lanceringen af strobilurin-baserede produkter i 1997 havde stor indvirkning på det franske marked. Efter to salgsår (1997-1998 og 1998-1999) havde omkring tre fjerdedele af alle landmænd allerede taget disse produkter til sig. Det indflydelsesrige uafhængige tekniske institut, ITCF, anbefaler strobiluriner til alle de forskellige regionale programmer, fordi det er økonomisk rentabelt for landmændene at sprøjte med strobiluriner det maksimale antal gange ([29]) (sprøjtes der én gang, bør der benyttes et strobilurin, ved to sprøjtninger bør det benyttes begge gange, og ved tre sprøjtninger bør det

([29]) ITCF's anbefalinger i »Perspectives Agricoles«, februar 2000, s. 61 ff.

også benyttes to af gangene ([30])). I betragtning af at der i øjeblikket sprøjtes 2,25 gange i Frankrig og kun anvendes strobiluriner i forbindelse med 0,98 sprøjtninger, må det konkluderes, at der er gode muligheder for, at strobiluriner får endnu større udbredelse i Frankrig.

(126) BASF har i tråd med sin overordnede europæiske strategi kun lanceret sit strobilurin (kresoxim-methyl eller »KM«) i blandinger med andre aktive ingredienser. I 1997 introducerede selskabet en blanding af KM og sit eget triazol, epoxiconazol, (som i almindelighed anses for det bedste triazol på markedet) under produktnavnene Ogam og Ludion. I 1998 introducerede BASF en blanding af KM og fenpropimorph, som er et morpholin mod god kurativ effekt mod meldug, som et supplement til KM i tilfælde af resistensproblemer (under produktnavnene Senso og Larso). I 2000 lancerede BASF et fungicid, der indeholdt alle tre stoffer, dvs. KM, epoxiconazol og fenpropimorph. Det forventes dog ikke at resultere i nogen væsentlig forøgelse af omsætningen, eftersom ITCF's forsøg viser samme resultater som for Ogam (KM + EPOXI). Produktet kan anvendes i stedet for Ogam i tilfælde af et alvorligt angreb af meldug. Ogam tegner sig for næsten hele salget af KM i Frankrig i 1999, og BASF's samlede omsætning lå på samme niveau i 1998 og 1999. Ogam anvendes ved alle behandlinger og blandes meget sjældent med andre stoffer.

(127) I 1997 introducerede AstraZeneca både et rent azoxystrobin-produkt (Amistar) og et blandingsprodukt, der også indeholdt fenpropimorph (Amistar Pro). I 2000 er AstraZeneca klar med et tredje produkt, Amistar Ter, som er en blanding af azoxystrobin og selskabets triazol, hexaconazol. Denne blanding markedsføres kun i Frankrig, fordi hexaconazol ikke er registreret i andre lande end Belgien og Frankrig. ITCF forventer, at denne blanding som følge af triazols kurative virkning vil øge udbredelsen af azoxystrobin, og forsøg med produktet har vist bedre resultater for septoria og rustsygdomme end med ren azoxystrobin. Det samlede salg af azoxystrobin steg med over [20-30]* % i 1999 sammenlignet med 1998, og ca. [60-70]* % af AstraZenecas salg af strobilurin sker i form af ren Amistar. Azoxystrobin anvendes hyppigst som T3-behandling til hvede og som standardmiddel til byg. Amistar benyttes som oftest i tankblandinger med andre produkter.

(128) Novartis har til hensigt at introducere sine trifloxystrobin-produkter i 2001. Det forventes, at omsætningen kommer til at ligge på […]* i 2001 og når op på […]* i 2004.

([30]) For at undgå, at der udvikles resistens, bør der højst sprøjtes med strobilurin to gange.

Strobilurin-baserede kornfungicider i Tyskland

(129) Da strobilurin var blevet indført i Tyskland i 1996, fik det også her stor betydning for konkurrencen omkring kornfungicider. I 1999 tegnede strobilurin-baserede produkter sig for rundt regnet halvdelen af de ca. 240 mio. EUR, der blev brugt på kornfungicider. BASF's salg af strobilurin var indtil 1999 betydeligt større end AstraZenecas. Der opstod imidlertid hurtigt meldugresistens, og de første resistente stammer blev fundet i 1998 i Nordtyskland. BASF reagerede efter markedets opfattelse strategisk forkert i denne forbindelse, hvilket formentlig svækkede BASF's produktpositionering til gavn for AstraZeneca. I 1998 solgte BASF produktet Juwel (en blanding af KM og epoxiconazol), som blev anbefalet til brug ved T1- og T2-sprøjtninger. Som reaktion på den stigende resistens i meldug blev Juwel trukket tilbage (det samme gjaldt oplagrede produkter, hvilket var en meget usædvanlig disposition inden for den agrokemiske branche) og erstattet af Juwel Top (en trekomponentblanding bestående af KM + epoxiconazol + fenpropimorph). Produktet markedsføres udelukkende til T1-behandling. Til T2-behandling anbefaler BASF, at der anvendes Opus Top (epoxiconazol + fenpropimorph). Juwel Top anses af førende rådgivere for at være uegnet til bekæmpelse af resistent meldug, fordi blandingen indeholder for lidt fenpropimorph. BASF anbefaler også en tankblanding af Juwel Top med Dows Fortress (quinoxyfen). I salgsåret 1999-2000 lancerede BASF og Dow en dobbeltpakke med Juwel Top og Fortress under navnet Juwel Forte, der anbefales til T1-behandling, mens Juwel Top anbefales til T2-behandling. Denne pakke anses af en uafhængig ekspert ([31]) for at virke næsten lige så effektivt mod meldug som det oprindelige Juwelprodukt, men det har en dårligere residualeffekt mod septoria og rustsygdomme. BASF har således ændret sin produktportefølje og -positionering hvert eneste år.

(130) AstraZeneca har meget konsekvent markedsført Amistar til brug ved alle former for sprøjtning. Det særlige ved Tyskland er, at anbefalingerne vedrørende tankblanding med andre produkter er mere restriktive med hensyn til dosering, og at de to virksomheder skal fastlægge denne dosering i fællesskab. Amistars anbefalede blandingspartnere til T1-sprøjtning af hvede var før 1999 Bayers tebuconazol (Pronto) og i 1999 Pronto Plus (tebuconazol + spiroxamin). Til T1-sprøjtning af byg er den anbefalede blandingspartner Duponts Harvesan (flusilazol + carbendazim). I 2000 anbefales Amistar til hvede i kombination med Agent (Novartis' blanding af propiconazol og fenpropidin) til T1-sprøjtning og i kombination med Gladio (Novartis' blanding af propiconazol, fenpropidin og tebuconazol) til T2-sprøjtning. I disse blandinger anbefales en lavere dosering af fenpropidin, end de konkurrenter, der udbyder fenpropimorph- og quinoxyfenprodukter, har tilladelse til at anbefale. AstraZeneca-No-

([31]) Dr. Manfred Bartels i »Top Agrar« 1/2000, s. 53.

vartis' blandinger er derfor billigere, end de blandinger, som Novartis' konkurrenter (som udbyder fenpropimorph og quinoxyfen) har tilladelse til at anbefale til tankblanding med Amistar. Parterne har anført i deres svar, at den anbefalede tankblanding med Pronto Plus er billigere end blandingen med Gladio. Det skal bemærkes, at Pronto Plus ikke indeholder fenpropimorph, fenpropidin eller quinoxyfen. Tankblanding er desuden billigere med Agent end med Pronto Plus. Til T3-sprøjtning anbefales det, at Amistar anvendes alene.

(131) I 1999 var der som følge af resistensproblemer færre arealer, som blev behandlet med strobiluriner, end i 1998, hvilket var karakteristisk for de europæiske lande. Forøgelsen med ca. en tredjedel af det samlede areal, der behandles med Amistar (fra […]* til […]* ha) opvejede ikke nedgangen i salget af BASF's produkter fra […]* (heriblandt […]* der blev behandlet med Jewel i 1998) til […]* (heriblandt […]* der blev behandlet med det nye produkt Juwel Top). For første gang tegner Amistar sig imidlertid for over […]* sammenlignet med ca. […]* de foregående år. Amistar kunne have fået endnu større udbredelse, hvis der ikke var kapacitetsproblemer. Set i forhold til den samlede omsætning er BASF's produkter stadig lidt foran (fordi BASF's produkter er blandingsprodukter, der er dyrere end Amistar).

(132) Det skal indskydes, at de uafhængige anbefalinger typisk lyder på T1-behandling med en af Juwel-blandingerne og T2-behandling med Amistar. Blandingspartneren afhænger af de konkrete omstændigheder. Novartis er ikke enig i denne »naturlige opdeling« (se betragtning 134-137).

(133) Ifølge Novartis' markedsføringsplan skal selskabets trifloxystrobin-produkter bringes på markedet i 2001. Omsætningen for dette år anslås til […]*, dvs. [10-20]* % af det tyske salg af strobilurin-baserede kornfungicider.

Strobilurin-baserede kornfungicider i Det Forenede Kongerige

(134) I Det Forenede Kongerige, hvor strobilurinerne blev introduceret i 1997, kunne der som i de øvrige større kornproducerende lande ses en betydelig effekt på markedet (de nåede op på næsten [40-50]* % af markedsværdien i 1999). Eftersom problemet med meldugresistens ikke er lige så alvorligt i Det Forenede Kongerige som i Tyskland (der holdes fast i strategien om maksimalt to strobilurin-behandlinger for at undgå resistens), anvendes strobilurin i stadig stigende grad.

(135) Der ser ud til at være en »naturlig opdeling« mellem de to producenters produkter, idet BASF's produkter anvendes ved den første sprøjtning og AstraZenecas Amistar ved den senere sprøjtning. I 1999 havde BASF en noget højere omsætning end AstraZeneca. [Forretningshemmelighed for konkurrent]*.

(136) Det britiske marked adskiller sig ved at være det første større marked, hvor Novartis' strobilurin, trifloxystrobin, med produktnavnet Flint lanceres, efter at det blev registreret i marts 2000. Det er således det første marked, hvor den »naturlige opdeling« udfordres af en ny markedsaktør. Ifølge de foreløbige salgsprognoser opnåede Flint en omsætning på ca. […]*. Til trods for den sene introduktion tegner denne omsætning sig for anslået [10-20]* % af salget af strobilurin. Det må derfor forventes, at den fusionerede enhed i 2000 tegner sig for over [50-60]* % af salget af strobilurin.

(137) Med udgangspunkt i produktets tekniske profil som et meget bredspektret fungicid, der er særdeles effektivt mod septoria (lige så god som azoxystrobin) og effektivt mod meldug (modsat azoxystrobin, men lidt mindre end KM), har Novartis til hensigt at placere […]*. Novartis har generelt set understreget, at selskabets produkt […]*. En anden stor fordel sammenlignet med Amistar, som det skal konkurrere med om levering af det bedste middel til tankblanding (i modsætning til KM, der kun sælges i færdigblandinger), siges at være dets større fleksibilitet med hensyn til dosis […]*. Med hensyn til byg, hvor Amistar klarer sig langt bedre end KM, har trifloxystrobin […]*. En yderligere fordel ved Novartis' trifloxystrobin er, at det også vil blive udbudt i færdigblanding med Novartis' mest virksomme triazoler, cyproconazol og propiconazol.

Strobilurin-baserede kornfungicider i de nordiske lande

(138) I Danmark, Sverige og Finland tegnede AstraZeneca sig i 1999 for over [70-80]* % af omsætningen på samtlige markeder [forretningshemmelighed for konkurrent]*. BASF's strobilurin-produkter er ikke registreret i Finland, og AstraZeneca sidder derfor på [90-100]* % af salget af strobilurin i Finland. Novartis har til hensigt at registrere sit trifloxystrobin i Sverige og Finland i 2001.

Nye strobilurin-baserede produkter

(139) Efter at de første patenter var udstedt, var branchen hurtig til at forstå, at strobiluriner kunne anvendes mod et

bredt spektrum af sygdomme i mange forskellige afgrøder, og alle F & U-baserede agrokemiske virksomheder har derfor deltaget eller deltager aktivt i strobilurinforskningen. Markedsundersøgelsen har gjort det muligt for Kommissionen at danne sig et godt overblik over samtlige større virksomheders aktuelle position på området, men oplysningerne er fortrolige og kan derfor ikke fremlægges i den følgende beskrivelse. Det kan dog konkluderes, at den fusionerede enhed og BASF fra nu af og i hvert fald indtil 2004 vil være de eneste leverandører af strobilurin-produkter.

(140) Novartis er i færd med at introducere sit nye strobilurin, trifloxystrobin, på markederne i EØS.

(141) AstraZeneca er også i gang med at udvikle et nyt strobilurin, som bliver det første andengenerations-strobilurin. Produktets navn er picoxystrobin. Det ventes markedsført i […]*. Det er anført i det investeringsforslag vedrørende produktion af picoxystrobin, der blev fremlagt for AstraZenecas bestyrelse den 30. september 1999, at […]*.

(142) Som det fremgår af begge parters interne dokumenter, forventer de, at BASF vil […]* lancering i […]* sit andengenerations-strobilurin, BAS500F. Som nævnt i ovenstående betragtning ligger dette præparats tekniske egenskaber ikke på højde med picoxystrobin, hvis der ses bort fra knækkefodsyge. Det må forventes, at BASF, eftersom KM er mere smalspektret, og der er opstået problemer med at håndtere meldugresistens, vil markedsføre dette produkt til erstatning for sit produktsortiment inden for KM og eventuelt udvide det yderligere. [Forretningshemmelighed for BASF]*.

(143) […]*

(144) [Forretningshemmeligheder for konkurrenter]*. Bayer er ved at udvikle et strobilurin og forventer [forretningshemmelighed for Bayer]* markedsføre de første produkter i år [forretningshemmelighed for Bayer]*, hvilket bekræfter parternes prognoser. Kommissionen mener imidlertid, at denne tidshorisont er for fjern til, at den kan indgå i vurderingen af denne transaktions konsekvenser, da der hersker usikkerhed om resultatet af de supplerende registreringsdata, Bayer skal indsamle fra nu af og indtil år [forretningshemmelighed for Bayer]*. Denne usikkerhed illustreres uden tvivl bedst ud fra erfaringerne med […]*. Der foreligger ikke mange oplysninger om den tekniske kvalitet af Bayers stof, men AstraZeneca forventer ikke, at stoffet bliver bedre end picoxystrobin. [Forretningshemmelighed for Bayer]*.

(145) Bayer har indgået en […]* aftale med AstraZeneca om levering af […]* azoxystrobin med henblik på at udvikle en blanding, hvori det aktive stof spiroxamin indgår. Produktet skal afsættes inden for […]*, og Bayer skal fungere som […]* forhandler af produktet. Produktet blev registreret i Sverige i februar 2000. [Forretningshemmelighed for Bayer]*.

(146) Parterne har også henvist til lanceringen af produkter, der teknisk set ikke er strobiluriner, men har den samme virkningsmekanisme som strobiluriner. Det drejer sig om stofferne famoxadon fra Dupont og fenamidon fra Aventis. Det fremgår dog af de offentlige dokumenter, parterne har fremlagt, at fenamidon ikke kan anvendes til korn (det bruges til bekæmpelse af meldug på vindruer og grøntsager og bekæmpelse af tomatskimmel). AstraZenecas egne forsøgsresultater og ITCF's klassificering tyder desuden på, at famoxadon højst har svag til middel effekt på kornsygdomme. Det bekræftes af AstraZenecas interne dokumenter ([32]) og af den ringe omsætning af produktet på de markeder, hvor det er lanceret.

Salgsprognoser for strobilurin

(147) Ifølge Novartis' markedsføringsplan vil omsætningen af selskabets strobiluriner være støt stigende. Omsætningen vil i Belgien og Det Forenede Kongerige stige fra […]* i 2000 til i alt […]* i 2003. Denne prognose for omsætningen inden for EØS i 2003 svarer til anslået [10-20]* % af det samlede salg af kornfungicider.

(148) Den formentlig mest omfattende oversigt over parternes forventede markedsandel for korn inden for Europa stammer fra det dokument fra september 1999, hvori AstraZenecas bestyrelse blev anmodet om at godkende en investering i picoxystrobin. Hvis oplysningerne i dette dokument overføres på strobilurin-baserede kornfungicider, resulterer det i følgende tabel:

([32]) […]*

[tabellen bygger på et internt AZ-dokument]*

Strobiluriner	Pico	Ami	Zeneca	BASF	Novartis	Andre	Omsætning i alt
Vinterhvede	[…]*		[…]*	[…]*	[…]*		[…]*
Vårhvede		[…]*	[…]*	[…]*	[…]*		[…]*
Byg	[…]*		[…]*	[…]*	[…]*		[…]*
Omsætning (mio. $)	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*		[…]*
Samlet andel af strobiluriner	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*		[…]*

(149) Ifølge denne oversigt vil den fusionerede enhed opnå en samlet andel på over [>50]* % for strobilurin-baserede produkter. En af konkurrenterne forventer, at den fusionerede enheds markedsandele vil ligge på samme niveau i 2003. De fleste konkurrenter regner desuden med, at strobilurin-baserede produkter i stedet for en dækningsgrad på […]* kommer til at tegne sig for omkring 60-70 % af den samlede omsætning.

(150) I nedenstående tabel ses en prognose for den fusionerede enheds ([33]) og BASF's fremtidige markedsandele i EØS og henholdsvis Frankrig, Tyskland og Det Forenede Kongerige i perioden fra 2000 til 2004. Syngenta og BASF bliver de eneste udbydere af disse produkter indtil 2004 (mindst). Prognosen bygger på virksomhedernes forventede omsætning.

	EØS		FR		DE		UK	
	Syngenta	BASF	Syngenta	BASF	Syngenta	BASF	Syngenta	BASF
2000	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
2001	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
2002	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
2003	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
2004	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*

(151) Det ses tydeligt af de salgsprognoser for AstraZeneca, Novartis og BASF, der er skitseret i ovenstående tabel, at den fusionerede enhed bliver den førende markedsaktør inden for EØS som helhed samt inden for Frankrig, Det Forenede Kongerige og Tyskland ([34]). Dens omsætning ventes i de kommende år at beløbe sig til over [>50]* % inden for EØS, Frankrig og Det Forenede Kongerige.

(152) Mange af respondenterne i markedsundersøgelsen har udtrykt bekymring over den nye enheds fremtidige markedsposition for strobilurin-baserede kornfungicider. Alle kommentarerne går på, at parternes allerede stærke position med hensyn til markedsandele for strobiluriner vil blive cementeret yderligere, når Syngenta får mulighed for at blande og kombinere sine stærke strobiluriner med sine stærke ikke-strobilurinholdige fungicider. For at uddybe dette argument må der først ses på den generelle situation for markederne for kornfungicider.

([33]) […]*
([34]) […]*

De samlede markeder for kornfungicider

Markedsandele i EØS

(153) I 1998 repræsenterede de globale markeder for fungicider en værdi på ca. 5 mia. EUR, og [40-50]* % af dette marked lå inden for Europa (2,134 mia. EUR). Fungicider til anvendelse i korn udgør [40-50]* % af det samlede europæiske marked for fungicider svarende til en værdi på 934 mio. EUR (875 mio. ifølge parterne) og ca. [10-20]* % af de samlede udgifter til plantebeskyttelse inden for Europa. Kornfungicider og kornherbicider (943 mio. EUR) er uden sammenligning de største markeder for plantebeskyttelsesmidler.

(154) Ser man på kornfungicider inden for EØS, anslår parterne, at de i 1998 rådede over en samlet markedsandel på [30-40]* % (N [10-20]* % + AZ [10-20]* %) svarende til en omsætning på […]* EUR. BASF havde en markedsandel på [30-40]* % (og en omsætning på […]* EUR). Bayer er med en omsætning på […]* EUR og en markedsandel på [5-10]* % den tredjestørste aktør. Blandt de øvrige konkurrenter kan nævnes Aventis med en omsætning i EØS på […]* EUR svarende til en markedsandel på [5-10]* % og DuPont med en omsætning inden for EØS på […]* EUR svarende til en markedsandel på [0-5]* %. Kommissionens markedsundersøgelse understøtter i det store og hele dette skøn. Den væsentligste forskel er, at Syngentas og BASF's omsætning lå på samme niveau [forretningshemmeligheder for konkurrenter]*.

(155) I 1999 var den samlede omsætning inden for EØS uændret. Ifølge de oplysninger, Kommissionen er i besiddelse af, har alle virksomheder med undtagelse af AstraZeneca og Bayer mistet omsætning. BASF's omsætning er faldet en smule. Novartis har mistet ca. [10-20]* % af sin omsætning. Stigningen i AstraZenecas omsætning (over [20-30]* %) resulterer imidlertid i en yderligere styrkelse af den fusionerede enheds førende markedsposition. Den fusionerede enheds markedsandel er på [30-40]* % (N [10-20]* % + AZ [20-30]* %). BASF har en markedsandel på [30-40]* %. Bayer har en markedsandel på [5-10]* %, efterfulgt af Aventis med [5-10]* % og de øvrige konkurrenter, der hver især har en andel på under [0-5]* %.

(156) De tre vigtigste nationale markeder for kornfungicider er Frankrig, Tyskland og Det Forenede Kongerige. De tegner sig for næsten 90 % af det samlede salg af kornfungicider inden for EØS. Det er disse markeder, der er bedst dokumenteret. De beskrives i betragtning 157-173. Ud over disse tre nationale markeder gives der også en kortfattet beskrivelse af de nordiske markeder, hvor fusionen menes at resultere i, at der skabes en dominerende stilling.

Det franske marked for kornfungicider

Markedsandele i tal

(157) Frankrig er som tidligere nævnt langt det største marked for kornfungicider. Det hænger sammen med, at der dyrkes korn på et stort areal på ca. 7,5 mio. ha, hvoraf de 5,2 mio. ha anvendes til hvede og 1,6 mio. ha til byg, og at Frankrig med ca. 49 EUR/ha er et af de lande, der har det største forbrug af fungicider. Kun på det mindre Benelux-marked og det irske marked anvendes kornfungicider mere intensivt (ca. 68 EUR/ha). Dette samlede tal for hele Frankrig dækker over betydelige regionale forskelle. I Sydfrankrig sprøjtes der kun en eller to gange, hvorimod det i Nordfrankrig er normalt at sprøjte tre gange. Her foretages der undertiden også en tidlig sprøjtning mod knækkefodsyge.

(158) Parterne anslår, at den samlede omsætning i 1998 lå på ca. […]* EUR. Ifølge deres skøn har de en samlet markedsandel på [30-40]* % (N [20-30]* % + AZ [10-20]* %), mens BASF har [30-40]* %, Aventis [5-10]* %, Bayer [5-10]* % og DuPont [0-5]* %. Kommissionens markedsundersøgelse, der bygger på svarene fra de nævnte virksomheder og fra Dow og American Cyanamid, viser, at de responderende virksomheders anslåede omsætning er en smule højere end parternes skøn for hele markedet. Ifølge markedsundersøgelsen er Syngentas og BASF's markedsandele noget højere, men den procentvise forskel er stort set den samme. Det ser også ud til, at Novartis' og AstraZenecas omsætning er mere ens, end parterne har oplyst. De øvrige virksomheders markedsandele understøttes i det store og hele af undersøgelsen. Syngenta har øjensynligt en markedsandel på [40-50]* % (N [20-30]* % + AZ [20-30]* %), efterfulgt af BASF med [30-40]* %. Bayer har en markedsandel på [5-10]* %, Aventis [5-10]* %, Cyanamid og Dupont [0-5]* % og Dow [0-5]* %.

(159) Det franske marked er vokset med [0-5]* % i forhold til 1999. Novartis har kunnet notere en omsætningsnedgang svarende til ca. [0-5]* % af markedsandelen. Denne nedgang blev dog i vid udstrækning udlignet af stigningen i AstraZenecas omsætning. BASF's omsætning ligger på samme niveau som i 1999. Ser man på de øvrige virksomheder, er DuPonts omsætning faldet markant. Syngenta ventes at opnå en markedsandel på [30-40]* % (N[10-20]* % + AZ [20-30]* %). BASF har en markedsandel på [30-40]* %. Bayer har en markedsandel på [10-20]* %, Aventis [5-10]* %, Cyanamid [0-5]* %, Dupont [0-5]* % og Dow [0-5]* %.

Produkter og virksomheder

(160) Med hensyn til strobiluriners stigende betydning henvises der til betragtning 124-128, der omhandler strobilurin-baserede kornfungicider i Frankrig.

(161) Der findes over 100 kornfungicider på det franske marked. Ser man bort fra strobiluriner, findes de vigtigste produkter i BASF's sortiment af epoxiconazol-produkter (rene produkter og blandinger med henholdsvis fenpropimorph og chlorothalonil) og i Novartis' sortiment af cypridonil-produkter (rene produkter og blandinger med henholdsvis fenpropidin og propiconazol). BASF's epoxiconazol-produkter og navnlig det rene produkt (ved navn »Opus«) anses i almindelighed for at være det bedste bud på et sprøjtemiddel uden strobilurin, hvilket i betragtning af den generelle anbefaling om at benytte strobiluriner mest muligt bevirker, at Opus anbefales til T1-sprøjtning i forbindelse med sprøjteplaner, der består af tre sprøjtninger. Det tankblandes ofte med Amistar i forbindelse med efterfølgende sprøjtninger. Novartis' cyprodinil er det mest effektive middel mod knækkefodsyge og tankblandes derfor i forbindelse med T0- eller T1-sprøjtning. En række af Novartis' andre vigtige produkter er baseret på dets triazoler, cyproconazol og propiconazol, dets morpholiner, fenpropidin og fenpropimorph, (det sidstnævnte stof deles med BASF) og svovl.

(162) Bayers position skyldes stadig i høj grad dets triazol, tebucanozol, der enten sælges i ren form eller i blandinger. Disse produkter er særlig velegnede til bekæmpelse af rust i hvede og byg. I 1999 introducerede Bayer en række produkter baseret på spiroxamin, som er et morpholin-lignende produkt med god virkning mod meldug. Duponts sortiment af kornfungicider er centreret omkring selskabets triazol, flusilazol, der enten sælges i ren form eller i blandinger. Dow debuterede på markedet i 1998 med et meldugmiddel ved navn quinoxyfen. Aventis' produkter bygger på dets fire triazoler (bromuconazol, fluquinconazol, triticonazol og prochloraz). Aventis' fluquinconazol-produkt (ved navn Flamenco) blev lanceret i 1999. Det er især egnet til tankblanding med AstraZenecas Amistar. Aventis' største salgssucces, produktnavnene Tango Duo og Capitole, er en blanding af dets morpholin, tridemorph, med BASF's epoxiconazol.

Distribution

(163) I Frankrig som i de andre store kornproducerende lande er kornfungicider meget attraktive produkter for distributørerne, og det anslås, at de er årsag til ca. [10-20]* % af distributørernes samlede fortjeneste på plantebeskyttelsesmidler. Distributørerne udbyder som regel en lang række produkter fra samtlige producenter. Der indgås sjældent aftale om eksklusiv eller selektiv distribution af plantebeskyttelsesmidler. Det er almindeligt inden for branchen, at der indgås en aftale om de støttetiltag (feltforsøg, produktdemonstrationer, postforsendelser osv.), distributøren skal iværksætte, og om det samarbejde og/eller den kompensation, producenten tilbyder ham til gengæld herfor. Distributionen af Amistar i Frankrig udgør dog en markant undtagelse. Det er lykkedes for AstraZeneca at etablere en ordning baseret på selektiv distribution med […]* distributører, der har fået eneret på salget inden for deres distrikt. Distributørerne har pligt til at opnå det aftalte mindstesalg, ikke at sælge direkte konkurrerende produkter uden tilladelse fra AstraZeneca og kun at sælge til slutbrugere eller andre eneforhandlere. Overholdelsen af disse betingelser kontrolleres af en […]*. Kontrakten løber over […]* og har gjort det muligt for AstraZeneca […]* og at undgå nedsættelser af doserne. Det vil gøre det muligt for AstraZeneca at styrke samarbejdet i de kommende år og drage fordel af Amistars særstilling i forhold til Ogam (BASF's KM+Epoxi-strobilurinblanding).

Det tyske marked for kornfungicider

(164) I Tyskland er det stadig mest almindeligt kun at sprøjte en gang ([80-90]* % af det samlede salg). I visse tilfælde sprøjtes der to gange, men meget sjældent tre gange. Udgifterne til kornfungicider ligger i gennemsnit på 39 EUR/ha.

(165) Parterne anslår, at den samlede omsætning i 1998 lå på ca. […]* EUR. Ifølge deres skøn er BASF førende på markedet med [40-50]* %, efterfulgt af Syngenta med [30-40]* % (N [5-10]* % + AZ [10-20]* % + [0-5]* % af deres produkter, der forhandles af en anden virksomhed), Aventis med [5-10]* %, Bayer med [5-10]* % og DuPont med [0-5]* %. Markedsundersøgelsen har vist, at den samlede omsætning når op på næsten 250 mio. EUR. BASF's og Syngentas respektive markedsandele er formentlig noget lavere, end parterne har anslået, men den procentvise forskel er stort set den samme. Med undtagelse af DuPont (som har en højere markedsandel) svarer de øvrige virksomheders markedsandele til parternes skøn. BASF har en markedsandel på [40-50]* %, Syngenta [30-40]* % (N [5-10]* % + AZ [20-30]* %), Aventis [5-10]* %, Dupont og Bayer [5-10]* %, Cyanamid [0-5]* % og Dow [0-5]* %.

(166) I 1999 mistede BASF en betydelig markedsandel, som gik til næsten alle de øvrige konkurrenter. Det betød, at BASF måtte vige pladsen som markedsleder til fordel for den fusionerede enhed. Syngenta har en markedsandel på [30-40]* % (N [10-20]* % + AZ [20-30]* %), BASF [30-40]* %, Aventis og Bayer [5-10]* %, og Dow og Cyanamid hver især under [0-5]* %. BASF har således mistet [5-10]* % af markedsandelen.

(167) Strobilurinernes rolle er beskrevet i det foregående. Der henvises især til BASF's problemer med meldugresistens, som resulterede i en lavere markedsandel.

(168) Ser man på ikke-strobilurinholdige produkter, kan det oplyses, at Novartis i Tyskland, modsat hvad der var tilfældet i de øvrige europæiske lande, øgede sin samlede omsætning markant i 1999, navnlig hvad angik propiconazol-blandingerne (Gladio og Tilt Top). De øvrige konkurrenter og navnlig Bayer havde også held til at øge deres omsætning. Som nævnt markedsføres Bayers vigtigste produkt, Pronto Plus, som den ideelle partner til tankblanding med Amistar. Det fremhæves også som et effektivt middel mod fusarium, som er en sygdom, der diskuteres meget i Tyskland, fordi den risikerer at danne toksin i kornet, når den forekommer. Cyanamid markedsfører desuden sit produkt (metconazol under navnet Caramba) i dette segment som en direkte konkurrent til Bayers Folicur (ren tebuconazol). Dow har som tidligere nævnt slået sit produkt, Fortress (quinoxyfen), sammen med BASF's Juwel Top, og begge virksomheder sælger nu Juwel Forte-pakken. Dow sælger ikke længere Fortress i ren form.

(169) Det tyske marked har meget restriktive regler for, hvornår producenten må anføre, at hans produkt kan tankblandes med en anden producents produkt. Til forskel fra de øvrige medlemsstater kræves det, at begge producenter enes herom og aftaler, hvilke doseringer der anbefales i forbindelse med tankblanding. Det kan her nævnes, at Zeneca og Novartis for nylig har indgået en aftale (for salgsåret 2000), hvori de anbefaler azoxystrobin- og fenpropidin-baserede produkter til tankblanding. Da den anbefalede dosering i denne blanding er lavere end den dosering, der foreskrives til andre blandinger, giver det virksomhederne mulighed for at tilbyde den mest attraktive blanding i forhold til de blandinger baseret på fenpropimorph eller quinoxyfen (segmentet for meldugsmidler), der udbydes af andre virksomheder.

Det britiske marked for kornfungicider

(170) I Det Forenede Kongerige bruges der i gennemsnit 44 EUR/ha på fungicider. For hvede er T2-sprøjtning mest udbredt i Det Forenede Kongerige, efterfulgt af T1- og T3-sprøjtning. T3-sprøjtning anvendes som regel kun i våde somre, og det er blevet stadig mere populært at anvende Amistar i mindre doser. Byg sprøjtes to gange, og det bedste resultat opnås ved første sprøjtning (T1). Med hensyn til behandlede arealer sprøjtes en tredjedel af det samlede areal to gange, mens den resterende del fordeler sig nogenlunde ligeligt på en og tre sprøjtninger. Værdimæssigt udgør sprøjteplaner baseret på tre behandlinger (hvor T2 er den vigtigste) næsten [40-50]* % af markedet, sprøjteplaner baseret på to behandlinger (hvor T2 er den vigtigste) [30-40]* % og planer baseret på én sprøjtning godt [5-10]* %.

(171) Parterne anslår, at den samlede omsætning i 1998 lå på ca. […]* EUR. Ifølge deres skøn har Syngenta en markedsandel på [30-40]* % (N [10-20]* % + AZ [10-20]* %), BASF [30-40]* %, Bayer og DuPont hver især [5-10]* % og Aventis under [0-5]* %. Markedsundersøgelsen har vist, at den samlede omsætning ligger på under 150 mio. EUR, og at BASF er markedsførende, tæt efterfulgt af den fusionerede enhed. Tilsammen tegner de to selskaber sig for ca. [60-70]* % af omsætningen. Bayer tegner sig for over [5-10]* % og de øvrige virksomheder for langt under [5-10]* %. Det anslås, at det samlede marked udgør […]* EUR, hvoraf BASF tegner sig for [30-40]* %, efterfulgt af Syngenta med [30-40]* % (N [20-30]* % + AZ [10-20]* %). Bayer har en markedsandel på [10-20]* % og Dupont og Aventis hver især en andel på [0-5]* %. Dows andel er på [0-5]* % og Cyanamids på under [0-5]* %.

(172) I 1999 voksede markedet samlet set. Denne generelle vækst dækker imidlertid over store forskydninger mellem virksomhederne, hvor AstraZeneca oplevede en markant fremgang (omsætningen blev fordoblet), og BASF også øgede sin omsætning. De øvrige virksomheder og navnlig Novartis mistede en stor del af deres omsætning. BASF ser alt i alt ud til at bevare sin førende markedsposition, tæt forfulgt af den fusionerede enhed. Det samlede marked repræsenterer […]* EUR. BASF har øget sin omsætning med næsten […]* EUR og opnået en markedsandel på [30-40]* %. Syngenta har en markedsandel på [30-40]* % (N[10-20]* % + AZ [20-30]* %). Novartis' omsætning faldt med over […]* EUR, hvorimod AstraZenecas omsætning steg med […]* EUR. Bayer har en markedsandel på [5-10]* %, Aventis [0-5]* % og Dupont og Dow [0-5]* %.

(173) Det er værd at notere, at salgsprognoserne for 2000 bare for Novartis' trifloxystrobin-produkt, der blev lanceret i marts 2000, ligger på næsten samme niveau som Novartis' samlede omsætning i 1999 på […]* EUR svarende til en anslået markedsandel på [10-20]* %. Der er derfor ingen tvivl om, at den fusionerede enhed bliver markedsførende i 2000.

De nordiske lande: Sverige, Finland og Danmark

(174) Parterne anslår, at det svenske marked i 1998 repræsenterede en værdi på […]* EUR, og at Syngenta ville have en markedsandel på [90-100]* % (N [50-60]* % + AZ [30-40]* %). BASF havde en markedsandel på [0-5]* %. Det understøttes i det store og hele af markedsundersøgelsen. Parterne bevarede deres markedsandel på det ekspanderende marked i 1999. AstraZenecas store indtjening kompenserede for Novartis' tab. BASF er også en vigtig markedsaktør.

(175) AstraZeneca gik ikke ind på markedet for kornfungicider, før Amistar blev introduceret i 1997. To år senere fulgte BASF efter med Mentor (KM+fenpropimorph). I løbet af disse to år erobrede AstraZeneca omkring to tredjedele af hele markedet og kunne endda have solgt endnu mere, hvis produktionen havde været højere, men mangelen på varer satte grænser for den salgsfremmende indsats. BASF havde kun held til at erobre mindre end [5-10]* % af markedet, og dets omsætning var betydeligt lavere end AstraZenecas i det år, hvor Amistar blev lanceret.

(176) Før strobilurinerne kom til, var Novartis den ubestridte markedsleder med sine propiconazol- og fenpropimorph-baserede produkter (hovedsagelig i form af blandinger). BASF udbød også et rent fenpropimorph-produkt, som imidlertid ikke blev nogen salgssucces, heller ikke i forhold til salget af Novartis' blanding af fenpropimorph og propiconazol (Tilt Top). Novartis' blandingsprodukt blokerede dermed effektivt for udviklingen af BASF's rene produkt (læs mere herom i beskrivelsen af Danmark i betragtning 179 ff.). I 1999 fik Novartis registreret sin blanding af cyprodinil og propiconazol (Stereo), der kan anvendes til byg i stedet for Amistar. Det eneste andet triazol på markedet er Aventis' Sportak (prochloraz), der forhandles af BASF. Det har mistet meget af sin markedsandel og har begrænsede anvendelsesmuligheder, fordi det er smalspektret.

(177) Parterne skønner, at det finske marked i 1998 havde en værdi på […]* EUR, og at Novartis' markedsandel var på [60-70]* %, mens AstraZeneca ikke var til stede. Det underbygges af markedsundersøgelsen. AstraZeneca kom imidlertid ind på markedet i 1999 og fik en markedsandel på under [5-10]* %. Novartis øgede desuden sin omsætning. Det kan derfor konkluderes, at den fusionerede enheds markedsandel udgjorde omkring [80-90 %]* i 1999.

(178) Alle plantebeskyttelsesmidler importeres til det finske marked af enten Berner eller Kemira. De to virksomheder har indgået aftaler med en eller flere af producenterne vedrørende hele produktsortimentet. Amistar blev først introduceret i 1999 med Berner som den lokale registreringshaver. I modsætning til erfaringerne i de øvrige nordiske lande erobrede den kun en beskeden andel af det samlede marked. Novartis' produkter (Tilt and Stereo), der importeres af Kemira, tegner sig stadig for en stor del af det resterende marked.

(179) Det danske marked er det fjerdestørste marked for kornfungicider. Parterne anslår imidlertid den samlede omsætning til […]*, hvilket kun er en brøkdel af omsætningen på 160 mio. EUR på det tredjestørste marked, Det Forenede Kongerige. Parterne skønner, at Syngenta vil få en markedsandel på [80-90]* % (N [40-50]* % + AZ [40-50]* %). BASF har en markedsandel på [5-10]* % og Bayer en andel på [0-5]* %. I 1999 sås en vis vækst i det samlede marked, men Novartis mistede en stor del af sin omsætning og markedsandel. AstraZeneca mere end opvejede imidlertid dette tab. Samlet set bevarede Syngenta sin høje markedsandel. Markedsundersøgelsen viser, at den fusionerede enheds markedsandel lå på over [60-70]* % i 1998, og at denne andel i 1999 steg yderligere til næsten [70-80]* %.

(180) I Danmark er der som i de øvrige nordiske lande kun registreret få plantebeskyttelsesmidler. Det gælder også for kornfungicider. Adskillige af de nye triazoler er afprøvet i de nordiske lande, men kvalificerede sig ikke til registrering. Det danske marked kendetegnes navnlig ved, at doseringerne er ekstremt lave i forhold til resten af Europa. Hvor anbefalingerne for Amistars vedkommende lyder på en dosis på 1 l/ha og i ren form en dosis på 0,6-0,9 l/ha, bruger den danske landmand kun 0,3 l/ha.

(181) Efter at Novartis' Tilt blev lanceret i 1982, havde det i årene, før strobilurinerne kom til, en markedsandel på ca. [80-90]* %. De andre aktører var Bayer (Bayfidan), Aventis (Sportak) og BASF (Corbel). En konkurrent har oplyst, at der på det pågældende tidspunkt kun var registreret to vigtige svampemidler, nemlig fenpropimorph (der blev udbudt af både Novartis og BASF) og propiconazol (der kun blev udbudt af Novartis), og at det lykkedes for Novartis at bremse for salget af BASF's rene fenpropimorph ved at lancere sin blanding af fenpropimorph og propiconazol. I 1997 blev Bayers Folicur (tebuconazol) registreret, otte år efter, at der var ansøgt herom. Folicur opnåede en markedsandel på ca. [5-10]* % i 1998, men salget faldt betydeligt i 1999.

(182) Amistar blev introduceret med stor succes i 1998 og erobrede [40-50]* % af markedet på to år. BASF introducerede sin blanding af KM og fenpropimorph, Mentor, i 1999, men nåede slet ikke op på den omsætning, AstraZeneca havde haft det foregående år. Det forventes i øvrigt ikke, at blandingen af KM og epoxiconazol vil blive registreret i nogen af de nordiske lande. På den anden side udnyttede AstraZeneca ikke sin registrering af Amistar Pro i 1998 og 1999.

(183) Salget af Novartis' vigtigste produkt, Tilt Top (propiconazol + fenpropimorph), er faldet voldsomt, hvilket kun

til dels blev opvejet af lanceringen af den nye blanding af cyprodinil og propiconazol (Stereo) i 1999. Novartis bevarer dog klart sin position som den næststørste producent på det danske marked med sine produkter baseret på triazol og morpholin. Det skal indskydes, at muligheden for at tankblande Amistar og Tilt anses for […]*. Fusionen fjerner automatisk denne […]*.

De øvrige markeder for kornfungicider

(184) Parterne mener også, at de muligvis er markedsførende i Spanien, men dette bekræftes ikke af markedsundersøgelsen. I Irland mistede parterne i 1999 deres førende markedsposition ([40-50]* % i 1998) til BASF. I alle de øvrige lande er BASF markedsførende, eller også har parterne højst en markedsandel på omkring [20-30]* %. Den største markedsandel har parterne i Østrig [30-40]* %, hvor Bayers andel er på [20-30]* %.

Nye produkter

(185) Som nævnt i betragtning 139 vil de eneste nye strobilurinbaserede produkter fra nu af og indtil udgangen af 2003 komme fra den fusionerede enhed og BASF. Novartis er i øjeblikket ved at lancere sit nye strobilurin, trifloxystrobin, på markederne i EØS. AstraZeneca er i færd med at udvikle et nyt strobilurin, picoxystrobin, som er det første andengenerations-strobilurin. Produktet ventes markedsført i […]*. Som det fremgår af begge parters interne dokumenter, forventer de, at BASF lancerer sit andengenerations-strobilurin, BAS500F, i 2002.

(186) Der er ikke udsigt til, at der vil blive markedsført nye ikke-strobilurinholdige aktive stoffer på markederne for kornfungicider inden for EØS før […]*. Der vil kun blive lanceret nye produkter baseret på blandinger af eksisterende aktive stoffer og markedsført eksisterende produkter i nye lande.

Oversigt over aktuelle markedsandele

(187) I tabellen nedenfor ses en oversigt over den fusionerede enheds og BASF's markedsandele i 1998 og 1999 på de samlede markeder for kornfungicider. Oversigten viser tallene for hele EØS og for de seks vigtigste nationale markeder, dvs. Frankrig, Tyskland, Det Forenede Kongerige, Danmark, Sverige og Finland.

(%)

	Alle kornfungicider			
	1998		1999	
	Syngenta	BASF	Syngenta	BASF
EØS	[30-40]*	[30-40]*	[30-40]*	[30-40]*
FR	[40-50]*	[30-40]*	[30-40]*	[30-40]*
DE	[30-40]*	[40-50]*	[30-40]*	[30-40]*
UK	[30-40]*	[30-40]*	[30-40]*	[30-40]*
DK	± [60-70]*	± [10-20]*	± [70-80]*	± [10-20]*
SV	[90-100]*	[0-5]*	[80-90]*	± [5-10]*
FIN	[60-70]*		[80-90]*	

Forventede fremtidige markedsandele

(188) Set ud fra prognoserne for salget af Novartis' strobilurin i Det Forenede Kongerige er der som tidligere nævnt ingen tvivl om, at den fusionerede enhed også bliver markedsførende i Det forenede Kongerige i 2000.

(189) For AstraZenecas Amistar bliver salgsåret 1999-2000 det første år uden forsyningsproblemer. I de foregående år var produktionskapaciteten for Amistar begrænset, hvilket betød, at de mængder, der var afsat til visse lande, blev solgt ekstremt hurtigt. Salget af Amistar har derfor hidtil ligget under produktets salgspotentiale. I Frankrig forventer AstraZeneca at udvide sin samlede markedsandel med […]* til […]* i året 1999/2000 ved at forøge salget af Amistar, Amistar Pro og Amistar Ter med ca. […]*. For Det Forenede Kongerige fremgår det klart af markedsføringsplanen for 1999, at det overordnede formål er at blive […]*

(190) Ifølge Novartis' markedsføringsplan forventes der en samlet […]* …-andel af markederne for kornfungicider inden for EØS i 2003.

(191) Den formentlig mest omfattende oversigt over parternes forventede markedsandel for korn inden for Europa stammer fra det dokument fra september 1999, der er nævnt i afsnittet om strobiluriner, og hvori AstraZenecas bestyrelse blev anmodet om at godkende en investering i picoxystrobin. Salgsprognoserne for BASF og Novartis er vist på følgende måde i samme dokument:

…— Andele af markedet for kornfungicider i EU — 2005

(%)

Strobilurine	Zeneca	BASF	Novartis	Andre	Omsætning i alt
Vinterhvede	[10-20]*	[10-20]*	[20-30]*		[…]*
Vårhvede	[40-50]*	[10-20]*	[0-5]*		[…]*
Byg	[20-30]*	[5-10]*	[10-20]*		[…]*
Omsætning (mio. $)	[…]*	[…]*	[…]*		[…]*
Andel af samtlige kornfungicider	[30-40]*	[10-20]*	[10-20]*		[50-60]*

(%)

Andre fungicider	Zeneca	BASF	Novartis	Andre	Omsætning i alt
Vinterhvede	[0-5]*	[20-30]*	[10-20]*	[0-5]*	[…]*
Vårhvede		[5-10]*	[5-10]*	[20-30]*	[…]*
Byg		[10-20]*	[10-20]*	[10-20]*	[…]*
Omsætning (mio. $)	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Andel af samtlige kornfungicider	[0-5]*	[10-20]*	[10-20]*	[10-20]*	[40-50]*

(%)

Samtlige fungicider	Zeneca	BASF	Novartis	Andre	Omsætning i alt
Vinterhvede	[20-30]*	[30-40]*	[30-40]*	[0-5]*	[…]*
Vårhvede	[40-50]*	[20-30]*	[10-20]*	[20-30]*	[…]*
Byg	[20-30]*	[20-30]*	[20-30]*	[10-20]*	[…]*
Omsætning (mio. $)	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Samlet markedsandel	[30-40]*	[20-30]*	[20-30]*	[10-20]*	

(192) Ifølge denne oversigt vil den fusionerede enhed alt i alt få en markedsandel på [50-60]* % af de samlede markeder for kornfungicider. Det skal understreges, at en konkurrent forventer, at den fusionerede enhed vil opnå tilsvarende markedsandele i 2003. De fleste konkurrenter mener desuden, at strobilurinbaserede produkter kommer til at udgøre omkring 60-70 % af det samlede salg. Hvis antagelsen om, at strobiluriner vil udgøre [60-70]* % af det samlede salg, er korrekt, betyder det, at den fusionerede enheds andel af det samlede marked for kornfungicider stiger med yderligere [0-5]* %.

(193) Følgende tabel viser en prognose over den fusionerede enheds og BASF's fremtidige andele af det samlede marked for kornfungicider inden for EØS for årene fra 2000 til 2004. Tabellen bygger på de salgsprognoser, som henholdsvis AstraZeneca, Novartis og BASF har fremlagt for Kommissionen. Skønnet over det samlede marked er baseret på BASF's oplysninger ([35]). […]*

([35]) Det er kun Novartis og BASF, der har fremlagt skøn over det samlede EØS-marked, og BASF's skøn for 2000 kommer tættest på den samlede markedsværdi, der fremgik af markedsundersøgelsen for 1999. Det er kun BASF, der har fremlagt skøn over nationale markeder. Også for Tyskland og Det Forenede Kongerige ligger skønnet for 2000 forholdsvis tæt op ad den markedsværdi for 1999, der fremgår af Kommissionens markedsundersøgelse. Det gælder ikke for Frankrig, hvor BASF's skøn for 2000 ligger langt under omsætningen i 1999. For at sikre konsekvens er det imidlertid skønnet, der er lagt til grund.

(%)

EØS	Syngenta	BASF
2000	[40-50]*	[20-30]*
2001	[50-60]*	[20-30]*
2002	[50-60]*	[30-40]*
2003	[50-60]*	[30-40]*
2004	[50-60]*	[30-40]*

(194) Som det ses af ovenstående tabel, vil den fusionerede enhed i alle årene fra 2000 og fremefter få et forspring på mindst [10-20]* % mod et forspring på [0-5]* % i 1999.

(195) Hvis den samme metode benyttes for Frankrig, Tyskland og Det Forenede Kongerige, giver det følgende resultat ([36]):

(%)

	Frankrig		Tyskland		Det Forenede Kongerige	
	Syngenta	BASF	Syngenta	BASF	Syngenta	BASF
2000	[50-60]*	[30-40]*	[40-50]*	[30-40]*	[50-60]*	[30-40]*
2001	[60-70]*	[30-40]*	[40-50]*	[30-40]*	[60-70]*	[20-30]*
2002	[60-70]*	[30-40]*	[50-60]*	[40-50]*	[60-70]*	[30-40]*
2003	[60-70]*	[30-40]*	[50-60]*	[40-50]*	[60-70]*	[40-50]*
2004	[60-70]*	[30-40]*	[50-60]*	[40-50]*	[70-80]*	[40-50]*

(196) Det fremgår tydeligt af ovenstående tabel, at den fusionerede enhed med et forspring på mellem 11 og 23 procentpoint vil være førende på alle de nationale markeder for kornfungicider i 2000. Forspringet ventes at vokse yderligere i alle tre lande.

(197) Den anvendte metode bygger som nævnt på BASF's skøn over det samlede marked, og den fusionerede enheds og BASF's salgsprognoser udtrykkes i procent af dette skøn. Hvis dette skøn lægges til grund, vil parternes samlede prognoser ligge på over [90-100]* %. Fordelen ved dette skøn er imidlertid, at de enkelte virksomheders relative styrke angives som funktion af et enkelt inputelement. Kommissionen har også beregnet de fremtidige markedsandele ud fra prognoserne for alle større F&U-baserede konkurrenter. Ifølge dette scenario vil det anslåede samlede marked svare til summen af de enkelte virksomheders egne prognoser. Også her vil den fusionerede enhed få en markedsandel på [40-50]* % i Tyskland, [40-50]* % i Frankrig og [50-60]* % i Det Forenede Kongerige. BASF's markedsandel bliver på henholdsvis [30-40]* %, [20-30]* % og [30-40]* %. Det betyder, at den fusionerede enheds markedsandel bliver mellem 10 og ca. 25 procentpoint større.

(198) De nævnte markedsandele tyder stærkt på, at den anmeldte transaktion vil resultere i, at der skabes en dominerende stilling på markederne for kornfungicider. Denne konklusion understøttes af, at Syngenta med sit omfattende sortiment af stærke strobilurin-baserede og ikke-strobilurinholdige fungicider bliver i stand til at forfølge strategier for sit produktsortiment, som ingen konkurrenter vil kunne hamle op med, hvilket reelt betyder, at Syngenta vil kunne udnytte sin dominerende stilling. De sidstnævnte argumenter uddybes i det følgende.

([36]) Kommissionen har ikke tilstrækkelige oplysninger til at foretage en lignende fremskrivning for de nordiske lande.

Strategier for produktsortimentet

(199) De ovenstående oversigter over nuværende og fremtidige markedsandele og produktlanceringer bygger på vurderinger af situationen forud for fusionen, dvs. vurderinger af konkurrencen mellem tre virksomheder, som udbyder strobilurin-produkter, og som alle har deres egne ikke-strobilurinholdige produkter. Der tages derfor ikke hensyn til de fordele, det indebærer for den fusionerede enhed at kunne kombinere Novartis' og AstraZenecas produkter.

Tidligere eksempler

(200) Hvad sortimentsstyring betyder for en virksomhed på de europæiske markeder for kornfungicider, ses af situationen på det danske marked for mange år siden som tidligere beskrevet. De to største registrerede produkter var baseret på propiconazol og fenpropimorph. Novartis havde produkter med begge aktive stoffer, mens BASF kun havde fenpropimorph. Ved at blande de to stoffer lykkedes det for Novartis at bemægtige sig en stor markedsandel, hvorimod BASF mistede sin tidligere position.

(201) Der kan også henvises til situationen på det tyske marked, hvor aftalen mellem Zeneca og Novartis om at anbefale tankblanding af azoxystrobin og fenpropidin-baserede produkter som nævnt har gjort det muligt for virksomhederne at tilbyde den mest attraktive blanding i forhold til de øvrige virksomheders blandingskandidater, der er baseret på fenpropimorph eller quinoxyfen (segmentet for meldugsmidler).

Tilbagetrækning af rene strobilurin-produkter

(202) Den fusionerede enhed vil få rig mulighed for at styrke sin position endnu mere ved at trække de rene strobilurin-produkter tilbage eller ved i det mindste at undlade at lancere nye rene strobiluriner. Det vil den kunne, hvis dens egne færdigblandinger sikrer en tilfredsstillende sygdomsbekæmpelse og gør det muligt at håndtere resistensproblemer korrekt.

(203) Som tidligere nævnt levnede AstraZenecas samlede sortiment modsat BASF's ikke mange muligheder for at udvikle sådanne blandinger. AstraZeneca havde derfor en generel interesse i at udbyde azoxystrobin i ren form. Fordi azoxystrobin blev så stor en succes, var det meget vigtigt for andre producenter med gode blandingspartnere, at de kunne benytte sig af denne mulighed. Det resulterede bl.a. i Bayers produkter Pronto og Pronto Plus (tebuconazol og spiroxamin) og Aventis' Flamenco (fluquinconazol). Det fremgår af oversigten over de enkelte aktive stoffers effekt (tabellen i betragtning 115), at en blanding af Amistar og Flamenco styrkemæssigt vil kunne erstattes af en færdigblanding af azoxystrobin og Novartis' cyproconazol. Der vil også stort set kunne opnås samme effekt med en kombination af cyproconazol og et af morpholinerne som ved at bruge Bayers Pronto/Pronto Plus. Den fusionerede enhed mangler tilsyneladende kun et topprodukt mod fusarium roseum. I dette segment vil der fortsat være behov for tankblanding. Det kan dog indskydes, at den bedste måde at undgå fusarium roseum på, er ved at pløje marken, hvis der umiddelbart forinden er dyrket majs på den, og vælge mindre modtagelige sorter til udsæd ([37]).

(204) Parterne har anført i deres svar, at den fusionerede enhed vil være nødt til at fortsætte salget af ren azoxystrobin, som i sig selv har et bredt virkningsspektrum og derfor som sådan konkurrerer direkte med blandinger. Parterne har nævnt en række andre årsager, bl.a. landmændenes præferencer for tankblanding, den høje pris på blandinger, risikoen for at tabe markedsandel og den omstændighed, at det tager 3-4 år at udvikle og registrere nye færdigblandinger.

(205) Kommissionen er bevidst om, at det tager en vis tid, før nye blandinger vil være klar til at blive markedsført. I et konkurrencebaseret miljø, hvor den eneste anden producent af strobilurin (BASF) ikke udbyder sine strobiluriner i ren form, og den fusionerede enhed har et sortiment af mulige blandingspartnere, kan det dog være en fordelagtig strategi. Det skal understreges, at parternes argumenter forudsætter, at landmanden har mulighed for at vælge et rent strobilurin, hvilket ikke længere vil være tilfældet, hvis den fusionerede enhed beslutter at trække det tilbage.

Indstilling af samarbejdet med konkurrenter i forbindelse med blandinger

(206) […]* Det vil være i Syngentas økonomiske interesse at afbryde dette samarbejde, da produktet bremser for Syngentas egne produkter. Det skal understreges, at picoxy-

([37]) Se Dr. Manfred Bartels' artikel i det citerede værk og i »Perspectives Agricoles«, februar 2000.

strobin vil være lige så effektivt til bekæmpelse af meldug som quinoxyfen. Der vil også kunne tilsættes et af morpholinerne for at undgå, at der opstår resistens.

(207) Det kan også tænkes, at det på længere sigt ikke nødvendigvis vil være i den fusionerede enheds interesse at forlænge aftalen om levering af azoxystrobin til Bayer til brug i dets blanding med spiroxamin til det nordiske marked. Når aftalen udløber, vil picoxystrobin, som er endnu bedre til bekæmpelse af meldug, uden tvivl være markedsført.

Markedsføring af nye kombinationer — Syngentas sortiment

(208) På de europæiske markeder for kornfungicider, der generelt er åbne over for nye produkter, giver Syngentas sortiment gode muligheder for at introducere nye potentielt meget virkningsfulde blandinger, som i lighed med de ovenfor beskrevne mekanismer vil kunne øge omsætningen. Den fusionerede enhed vil på nuværende tidspunkt stå for 31 forskellige præparater på markedet. Ifølge en konkurrent vil der kunne markedsføres yderligere 12 nye kombinationer, hvoraf de 10 først er blevet mulige efter fusionen. Det drejer sig om blandinger mellem på den ene side henholdsvis azoxystrobin og picoxystrobin (der begge udbydes af AZ) og på den anden side henholdsvis propiconazol, cyproconazol, fenpropidin, cyprodinil og acibenzolar-S-methyl. […]* ([38])

(209) Parterne har gjort opmærksom på, at der til en blanding af azoxystrobin og cyprodinil kræves en fuld dosis cyprodinil for at bekæmpe knækkefodsyge, hvilket gør det til en meget dyr løsning for landmanden. De mener, at landmanden i stedet vil vælge en billigere løsning baseret på strobilurin og prochloraz. Der vil herudover skulle tilsættes et triazol for at sikre en fornuftig resistensstrategi og opnå en kurativ effekt, hvilket vil fordyre produktet. Hertil kommer, at det angiveligt forringer effekten, når man blander strobiluriner med cyprodinil. Disse argumenter er ikke holdbare, eftersom Novartis netop har lanceret en blanding af cyprodinil og sit triazol, cyproconazol, hvor cyprodinil ikke indgår i »fuld dosis«. Hvis der tilsættes strobilurin, fås et velegnet »universalmiddel« til T1-sprøjtning. Det er korrekt, at prochloraz er billigere end cyprodinil, og at ITCF er ved at undersøge mulighederne for at anvende lige dele cyprodinil og prochloraz. På den anden side bygger hele Novartis' nuværende salgsargumentation på ideen om, at det kan betale sig at bruge cyprodinil frem for prochloraz (det koster mere, hvilket imidlertid opvejes rigeligt af den større fortjeneste, der vil kunne opnås ved en bedre sygdomsbekæmpelse).

(210) Som tidligere nævnt mangler parterne tilsyneladende kun et produkt mod fusarium roseum. For samtlige andre sygdomme ligger deres produkter allerede blandt de »bedste i klassen« ([39]), og hvis de selv udvikler nye formulerede produkter og lancerer nye strobiluriner, vil det kunne svække de øvrige virksomheders produkter.

Distribution

(211) Den fusionerede enhed har fået et forspring på to salgsår, indtil BASF's nye produkt ventes markedsført. Det gør det muligt at udnytte den påståede svaghed i BASF's aktuelle sortiment af strobiluriner fuldt ud. Den fusionerede enhed vil desuden kunne lancere et endnu stærkere nyt produkt (picoxystrobin) samtidig med BASF. Under disse vilkår vil den fusionerede enhed kunne gøre brug af den distributionsmetode, AstraZeneca anvendte for Amistar i Frankrig, eller tilsvarende mekanismer. Det kan af samme årsager som i Frankrig være fordelagtigt for distributionskæden (sikker fortjeneste, adgang til nye produkter, særpræg i forhold til konkurrenterne osv.). Og med to førende strobiluriner vil de to største distributører (i et land eller en region) hver især kunne få eneret til at forhandle et produkt. Hvis den fusionerede enhed ikke giver de største distributører eneret til et strobilurin-sortiment, vil den alligevel, fordi den råder over så mange blandinger, kunne tildele dem et »unikt« produkt inden for deres region eller land.

(212) Der kunne også benyttes en mekanisme i stil med den strategi, Novartis anlagde i Det Forenede Kongerige. Her belønnes distributørerne for at bruge et anseligt mindstebeløb på hver landmand, de forsyner med Novartis' produkter. Alle disse mekanismer, der ikke nødvendigvis er begrænset til fungicider, vil kunne anvendes med fordel i kraft af den fusionerede enheds større samlede sortiment og overordnede markedsvægt.

(213) Kornfungicider er i samtlige medlemsstater et af de markeder, der har størst betydning for distributørernes indtjening. Hvis de arbejder tæt sammen med den fusione-

([38]) […]*

([39]) Se Journée UIPP, Fongicides Céréales, 12/10/99, »Traitements et interventions de printemps«.

rede enhed, vil de kunne bevare deres fortjeneste. Det må derfor forventes, at distributørerne vælter prisstigninger over på landmanden i stedet for at forsøge at udnytte deres eventuelle markedsstyrke.

Konsekvenser for andre konkurrenter

(214) De øvrige virksomheder, som ikke fremstiller strobiluriner, vil ikke kunne true parternes position. Fusionen vil som nævnt give parterne mulighed for at begrænse disse virksomheders markedsmuligheder endnu mere ved at trække deres rene strobilurin-produkter tilbage og udvikle egne formulerede produkter.

BASF's position

(215) I det tidligere nævnte dokument om picoxystrobin fra september 1999 anførte AstraZeneca med hensyn til prisen på picoxystrobin, at: […]*

(216) BASF's forventninger til den fremtidige omsætning bekræfter [forretningshemmelighed for BASF]*. Det er dog noget usikkert, hvor stor succes BASF's nye produkter vil få. AstraZenecas egne forsøgsresultater viser klart, at dets nye strobilurin er bedre end BASF's produkt. På den anden side [forretningshemmelighed for BASF]* blev der måske ikke taget hensyn til denne faktor i salgsprognosen.

(217) På grundlag af AstraZenecas egen vurdering og ovenstående betragtninger over BASF's fremtidige omsætning må det konkluderes, at det ikke vil være i BASF's interesse at udfordre den fusionerede enheds position. BASF vil formentlig acceptere den fusionerede enheds prislederskab i stedet. Med det store udvalg af strobiluriner har den fusionerede enhed desuden også mulighed for at positionere en af sine strobilurin-blandinger i forhold til BASF's nuværende KM-baserede produkter og sætte effektivt ind, hvis det bliver nødvendigt. Det omvendte vil ikke umiddelbart være muligt.

Konklusion

(218) De strobilurin-baserede fungicider er den vigtigste drivkraft på de europæiske markeder på kornfungicider. Som tidligere anført er det meget sandsynligt, at de ligefrem må betragtes som særskilte markeder. Strobiluriner udgør halvdelen alle solgte kornfungicider, og denne andel ventes at stige. Indtil 2000 var der kun to konkurrerende producenter af strobilurin, nemlig BASF og AstraZeneca. BASF er stærkt på vej til at miste sin førende position på EØS-markedet. Hvor BASF i 1997 sad på [60-70]* % af markedet, var der i 1999 tale om [50-60]* %. Novartis er nu i gang med at lancere sit nye strobilurin.

(219) Uden fusionen ville de tre virksomheder have været nødt til at konkurrere endnu mere på innovative produkter. Fusionen betyder, at en af innovatorerne nu er ude af markedet, hvilket kan svække incitamentet til at innovere yderligere. Fusionen vil under alle omstændigheder forene to ud af kun tre producenter af strobilurin og mindske den konkurrence, der ellers ville være opstået mellem de eksisterende produkter og de produkter, der ventes lanceret i nær fremtid.

(220) Situationen i 1999 er ikke retningsgivende for den fremtidige udvikling. Allerede i 2000 vil den fusionerede enheds samlede omsætning være større end BASF's. For det første bliver 2000 det første år, hvor AstraZenecas kapacitet med hensyn til strobiluriner er tilstrækkelig. For det andet betyder usikkerheden omkring BASF's produkter, at der forventes en nedgang i salget af disse produkter. For det tredje er Novartis i færd med at lancere sine nye strobiluriner og har store forventninger til salget af dette produkt.

(221) Den fusionerede enhed vil kunne øge sit forspring på markedet med lanceringen af et nyt strobilurin (AstraZenecas picoxystrobin). Produkter, der baseres på dette stof, vil i teknisk henseende overgå BASF's nye strobilurin-produkter. Konkurrenterne ventes ikke at markedsføre nye produkter før i 2004. Ifølge AstraZenecas egne markedsprognoser vil den fusionerede enhed tegne sig for over [60-70]* % af EU's omsætning af strobilurinbaserede kornfungicider inden […]*. Hvis de enkelte virksomheders salgsprognoser lægges til grund, bliver tallet mindre. Forskellen skyldes dog primært AstraZenecas egne tal.

(222) Ser man på de samlede markeder for kornfungicider, var den fusionerede enhed markedsførende inden for EØS selv i 1999, hvor den tegnede sig for en andel på næsten [30-40]* %. Det samme gjaldt de franske og tyske markeder. I Det Forenede Kongerige bevarede BASF et mindre forspring i 1999, men forventningerne til omsætningen af Novartis' strobilurin i Det Forenede Kongerige efterlader ingen tvivl om, at den fusionerede enhed også vil overtage føringen på det britiske marked i 2000. I Danmark, Sverige og Finland er den fusionerede enhed

en klar markedsleder med markedsandele på over [70-80]* %. I betragtning af strobilurin-baserede kornfungiciders stigende betydning for det samlede marked for kornfungicider og parternes position som følge heraf (se ovenfor) vil den fusionerede enhed ifølge AstraZenecas skøn opnå en markedsandel på [50-60]* % inden for EU i […]*. Hvis omsætningen beregnes ved hjælp af de to andre metoder, fremstår den fusionerede enhed også som klar markedsleder. Ved den ene metode ligger forspringet på mellem 11 og 23 procentpoint i […]*, og det bliver endnu større efterfølgende. Den anden metode giver i […]* den fusionerede enhed markedsandele på [40-50]* % i Tyskland, [40-50]* % i Frankrig og [50-60]* % i Det Forenede Kongerige, mens afstanden ned til BASF er på ca. [10-30]* procentpoint.

(223) Den fusionerede enhed vil kunne styrke sin position endnu mere ved hjælp af strategier, der er praktisk gennemførlige og økonomisk rentable. Den kan f.eks. vælge at trække rene strobilurin-produkter tilbage (produkter, der kun indeholder et aktivt stof i strobilurin-gruppen) og erstatte dem med formulerede produkter, som indeholder stoffer fra andre kemiske grupper inden for den fusionerede enheds produktsortiment. Det vil fratage de øvrige konkurrenter den mulighed, de i øjeblikket har for at sælge deres ikke-strobilurinholdige produkter som partnere til tankblanding med AstraZenecas rene strobilurin. En anden strategi kunne være at udbrede AstraZenecas franske strategi baseret på selektiv distribution af selskabets strobilurin-produkt til andre medlemsstater og sikre distributørernes loyalitet på den måde. Det fremgår også af markedsundersøgelsen, at BASF ikke vil være i stand til at udfordre den fusionerede enhed. Den vil formentlig acceptere den fusionerede enheds prislederskab i stedet. Kommissionen mener af de nævnte grunde, at den anmeldte transaktion vil føre til skabelse af en dominerende stilling på markederne for kornfungicider i Frankrig, Tyskland, Det Forenede Kongerige, Danmark, Sverige og Finland.

SUKKERROEFUNGICIDER

Tekniske oplysninger

(224) De mest almindelige sygdomme for sukkerroer er meldug (erisyphe), rust (begge angriber også ofte korn), cercospora (en sygdom, der kun angriber sukkerroer) og ramularia (en sygdom, der også ses på grøntsager). Sygdommene udvikles i forskellige faser af vækstsæsonen: først meldug, så cercosporiose og til sidst ramularia og rust. Ved meldugangreb er det som regel nødvendigt at behandle to gange. Hvis der ikke er meldug, kan én behandling være nok. De fleste registrerede fungicider bruges til behandling af alle sygdomme, men virker ikke lige godt mod alle.

(225) Brugen af fungicider styres i høj grad af den faglige rådgivning, der ydes af uafhængige institutioner såsom ITB i Frankrig og KBIVB-IRBAB i Belgien. I Grækenland er landmændene kontraktmæssigt forpligtet til at følge de anbefalinger, der gives af selskabet Hellenic Sugar Industry, som køber produkterne ved internationalt udbud.

Situationen i EØS

(226) I 1997 lå den samlede omsætning af sukkerroefungicider inden for EØS ifølge parternes oplysninger på […]* EUR. Novartis tegnede sig for [40-50]* % og AstraZeneca [10-20]* %. DuPonts omsætning udgjorde [10-20]* % og Aventis' [5-10]* %. I 1998 androg den samlede omsætning efter parternes skøn […]* EUR. Novartis tegner sig for [40-50]* %, AstraZeneca [10-20]* %, Dupont [10-20]* % og Aventis [0-5]* %. For 1999 ([40]) anslås det, at omsætningen lå på […]* EUR. Novartis tegnede sig for [40-50]* %, Dupont [10-20]* %, AstraZeneca [5-10]* %, Sipcam [0-5]* % og Aventis og BASF [0-5]* %. Det skal indskydes, at parterne ikke oplyser i deres markedsprognoser, hvilke virksomheder der tegner sig for en omsætning på ca. [10-20]* %.

(227) Det vigtigste nationale marked er Frankrig, hvor omsætningen lå på […]* EUR i 1998 og […]* EUR i 1999, efterfulgt af Italien ([…]* EUR), Spanien ([…]* mio. EUR i 1998, […]* mio. EUR i 1999) og Tyskland ([…]* EUR). Der anvendes ikke sukkerroefungicider i Finland, Sverige, Norge og Island. I alle de øvrige EØS-lande lå omsætningen på under […]* EUR (i Danmark nåede den helt ned på […]* EUR i 1999).

Parternes produkter

(228) Novartis' sortiment består i øjeblikket af ni produktmærker, hvoraf de fem er rene produkter, som indeholder de aktive stoffer cyproconazol (Alto), difenoconazol (Score/Bardos), propiconazol (Tilt), svovl (Thiovit) og thiaben-

([40]) Dataene for 1999, der stammer fra en spørgeskemaundersøgelse, ser ud til at være baseret på en anden metode end de oplysninger, der var indeholdt i CO-formularen. Det gælder for alle de data for 1999, der er anført i dette afsnit om sukkerroefungicider.

dazol (Tecto). Hertil kommer fire blandinger, nemlig cyproconazol + carbendazim (Alto Combi), cyproconazol + fentinacetat (Alto Bs), difenoconazol + fenpropidin (Spyrale) og difenoconazol + propiconazol (Armure). Novartis sælger sine produkter i samtlige »sukkerroelande«. Oplysningerne i CO-formularen om, at Novartis ikke har nye produkter på trapperne til dette marked, modsiges af markedsundersøgelsen, hvoraf det fremgår, at Novartis har til hensigt at lancere sit nye strobilurin, trifloxystrobin, i en blanding med cyproconazol. Produktet sættes til salg i Frankrig og Italien i […]* og i Belgien, Grækenland, Nederlandene og Spanien i […]*. Novartis har oplyst, at der er opnået et tilsvarende samlet udbytte og sukkerudbytte (med blandingen) som med de aktuelle standardbehandlinger. Det fremgår dog tydeligt af markedsføringsplanen for trifloxystrobin, at der forventes en stor omsætning svarende til ca. […]* af værdien af det samlede EØS-marked. Planen viser i øvrigt også, at Novartis regner med at bevare sin nuværende førende position inden for EØS […]* på længere sigt, da man har til hensigt at få […]* ([41]).

(229) AstraZeneca har fire produkter, som indeholder flutriafol (et rent produkt og tre blandinger af carbendazim og en række andre stoffer), hvoraf mindst ét sælges i henholdsvis Belgien, Frankrig, Grækenland, Italien og Spanien. I Grækenland har man desuden et beskedent salg af et chlorothalonil-baseret produkt. AstraZeneca ventes at lancere azoxystrobin (Amistar) til sukkerroer i […]* (ifølge CO-formularen) eller […]* (ifølge besvarelsen af et spørgeskema) i Østrig, Italien, Tyskland og Grækenland. […]*

(230) Fusionen resulterer i en overlapning mellem de produkter, der allerede sælges i Frankrig, Italien, Spanien, Grækenland og Belgien. Kommissionen mener af de anførte grunde, at fusionen i alle disse lande med undtagelse af Grækenland vil resultere i, at der skabes en dominerende stilling.

Frankrig

(231) Den fusionerede enhed vil ifølge parternes oplysninger opnå markedsandele på [70-80]* % i 1997 (N [50-60]* % + AZ [10-20]* %), [70-80]* % i 1998 (N [60-70]* % + AZ [5-10]* %) og [60-70]* % i 1999 (N [50-60]* % + AZ [10-20]* %). Den nærmeste konkurrent er Dupont med en anslået markedsandel på henholdsvis [10-20]* %, [10-20]* % og [10-20]* %. Sipcams markedsandel lå på [0-5]* % i 1999. Det pointeres, at parterne i deres skøn for 1997 og 1998 ikke oplyser, hvilken eller hvilke producenter der tegnede sig for [0-5]* % af det samlede marked. For 1999 lå parternes tal for »uidentificeret omsætning« på [10-20]* %.

(232) Ifølge ITB (»Institut Technique Français de la Betterave Industrielle«) lå den fusionerede enheds markedsandel i 1998 på [60-70]* % (N [50-60]* % + AZ [10-20]* %) og i 1999 på [50-60]* % (N [50-60]* % + AZ [5-10]* %). I 1998 havde Dupont en markedsandel på [20-30]* % (der foreligger ingen oplysninger for 1999). Disse skøn bygger på de ca. 500 svar, instituttet modtog blandt 2 000 spørgeskemaer udsendt til franske sukkerroeproducenter.

(233) Parternes (højere) skøn over deres egne markedsandele understøttes imidlertid af konkurrenterne, og det er værd at lægge mærke til, at salget af produktet Anterès (som efter ITB's skøn repræsenterer en markedsandel på 0 %) ifølge AstraZenecas egne tal er højere end salget af Impact, som efter ITB's opfattelse repræsenterer AstraZenecas samlede markedsandel.

(234) Parternes stærke position ses også af de anbefalinger, ITB har fastlagt. For produktionsåret 1999 anbefalede ITB fem forskellige produkter til enkeltsprøjtning (som benyttes i ca. [10-20]* % af tilfældene). Tre af disse produkter stammede fra Novartis, et fra AstraZeneca og et fra Dupont. Hvis der skulle sprøjtes to gange (hvilket sker i ca. [70-80]* % af tilfældene), anbefalede ITB fire produkter, som der kunne vælges mellem ved hver sprøjtning. ITB anbefalede også, at man skiftede mellem disse produkter. Blandt de fire produkter til T1-behandling kom de to fra Novartis, et fra AstraZeneca og et fra Dupont. Ud af de fire T2-produkter stammede de tre fra Novartis og et fra Sipcam.

(235) For år 2000 anbefales fem produkter til enkeltsprøjtning, heraf to fra Novartis, to fra Dupont og et fra AstraZeneca. Til sprøjtning to gange anbefales fem T1-produkter, hvoraf de to kommer fra Dupont og de tre sidste fra henholdsvis Novartis, AstraZeneca og BASF. Ud af de fire T2-produkter stammer de tre fra Novartis og et fra Sipcam. To af Novartis' produkter anbefales imidlertid »i første række«. Der findes også andre produkter på markedet, som slet ikke anbefales, nemlig Aventis' Castellan S, Antarès (AstraZeneca), svovlprodukter (som udgør [5-10]* % af den samlede omsætning ifølge ITB, og som anvendes som et billigt meldugmiddel, der er meget effektivt, men kun har gennemsnitlig persistens) og Microthiol spécial (TotalElf).

(236) To nye produkter er kommet ind på det franske marked og indgår i de ovenfor skitserede anbefalinger for 2000.

([41]) […]*

Det drejer sig om BASF's Monnaie (epoxiconazol + fenpropimorph, der har samme sammensætning som et produkt ved navn »Opus Team«, der benyttes til korn) og Duponts Initial (flusilazol + fenpropimorph, der indgår i forskellige præparater til korn, men i samme blandingsforhold). Det må derfor forventes, at Dupont øger sin markedsandel, og at BASF for første gang vil få en omsætning på det franske marked for sukkerroefungicider. Det skal dog understreges, at BASF's produkt er det dyreste på markedet uden at have den bedste effekt mod meldug, som er den sygdom, der primært sprøjtes mod ved T1-behandling, som det anbefales til. Den bedste virkning mod meldug opnås med Novartis' Spyrale, der overordnet set er det bedste produkt på markedet. Sammenlignet med de øvrige produkter, der anbefales til T1-sprøjtning, er Punch CS af samme kvalitet, men koster det halve. Duponts nye produkt, Initial, har nøjagtig samme effekt og persistens som forgængeren, Punch CS. Det koster dog [5-10]* % mere, men ligger stadig i »lavprissegmentet«.

(237) ITB anser BASF's blanding af KM og epoxiconazol for at være det vigtigste produkt, der introduceres på det franske marked i perioden op til 2005. Produktet har i forsøg vist sig at have meget god effekt mod meldug og rust og god effekt mod cercospora (ramularia er i tilbagegang i Frankrig).

(238) Novartis har imidlertid også til hensigt at lancere sin blanding af trifloxystrobin og cyproconazol i Frankrig i […]* og forventer et salg på […]* mio. EUR i dette år og […]* mio. EUR i […]* svarende til en markedsandel på [10-20]* %. Blandingens effekt er på linje med almindelige markedsstandarder. AstraZeneca har oplyst, at selskabet ikke har til hensigt at udvikle sine strobiluriner i Frankrig. […]* Fusionen gør det desuden muligt at kombinere azoxystrobin med ethvert af Syngentas triazoler (bl.a. cyproconazol).

(239) Novartis har gennemgående en høj markedsandel (på over [50-60]* %) og vil ifølge sine egne dokumenter kunne fastholde denne markedsandel på længere sigt som følge af de gode udsigter for selskabets trifloxystrobin-blanding.

(240) Den fusionerede enhed vil således forene Novartis, som står stærkt på markedet, med den tredjestørste producent (med en markedsandel på over [5-10]* %), som udbyder en række anerkendte produkter og har udviklet et nyt aktivt stof (azoxystrobin), der kombineret med et af den fusionerede enheds triazoler også må forventes at blive et stærkt produkt. Det gør det muligt for den fusionerede enhed at udvikle distributionsteknikker i stil med dem, der som tidligere nævnt anvendes for kornfungicider.

(241) Kommissionen mener derfor, at transaktionen vil resultere i, at der skabes en dominerende stilling på det franske marked for sukkerroefungicider.

Italien

(242) Italien er som nævnt det næststørste nationale marked med en omsætning i 1997, 1998 og 1999 på henholdsvis […]* EUR. Syngentas produkter vil for årene fra 1997 til 1999 tegne sig for henholdsvis [60-70]* % (N [20-30]* % + AZ [20-30]* % + [10-20]* % for Novartis' produkter, der forhandles af Aventis), [50-60]* % (N [20-30]* % + AZ [20-30]* % + [5-10]* % for Novartis' produkter, der forhandles af Aventis) og mindst ([42]) [50-60]* % (N [30-40]* % + AZ [10-20]* % ([43])).

(243) Den resterende del af markedet er fordelt på en lang række lokale og internationale producenter, heriblandt Sipcam med [5-10]* %, Isagro [5-10]* %, Dow [5-10]* %, Bayer [0-5]* %, Siapa [0-5]* %, Dupont [0-5]* % og Caffaro [0-5]* %.

(244) Ifølge Novartis' egne markedsføringsplaner vil det ikke true den fusionerede enheds stærke position, at der kommer nye konkurrerende produkter til. Novartis forventer […]* at opnå et salg af sine difenoconazol-baserede produkter i Italien i perioden 1999-2002 (fra […]*) svarende til over [10-20]* % af det samlede marked. […]* Novartis' trifloxystrobin-blanding, der erstatter de cyproconazol-baserede produkter, vil udgøre yderligere [10-20]* %. Novartis regner derfor med at bevare sin […]* markedsandel. Selv om AstraZenecas flutriafol-baserede produkter skulle opnå en mindre markedsandel end de nuværende [10-20]* %, vil dette uden tvivl kunne opvejes af introduktionen af Amistar og […]* eller et af Novartis' nuværende triazoler.

(245) Kommissionen mener derfor, at fusionen vil føre til skabelse af en dominerende stilling på det italienske marked for sukkerroefungicider.

([42]) Novartis har oplyst, at Avensis i 1999 havde en omsætning på [5-10]* %, der helt eller delvist kunne henføres til salget af Novartis' produkter.

([43]) Beregnet ud fra AstraZenecas besvarelse af spørgeskemaet og ved multiplikation af tallene med den faktor (en stigning på [20-30]* %), der fremgår af sammenligningen af AZ's besvarelse for 1998 med dataene i CO-formularen.

Spanien

(246) Ifølge parterne repræsenterede det spanske marked i årene fra 1997 til 1999 en værdi på mellem […]*. Novartis' markedsandel er stigende: fra [20-30]* % i 1997 til [30-40]* % i 1998 og [30-40]* % i 1999. AstraZenecas andel har ligget konstant på omkring [10-20]* %. Det betyder, at den fusionerede andel vil få ca. [40-50]* % af markedet.

(247) Novartis' fremgang er sket på bekostning af Dupont, som har mistet en markedsandel på [5-10]* % (fra [20-30]* % til [10-20]* %). Parterne har ikke oplyst, hvilken producent der står for de resterende [30-40]* % af markedet. Det fremgår af markedsundersøgelsen, at Bayer og Cyanamid begge har en markedsandel på omkring [0-5]* %.

(248) Novartis har også planer om at introducere sin trifloxystrobin-blanding i Spanien i […]*, men har ikke fremlagt prognoser for salget. Novartis forudser dog også en yderligere fremgang for sine dinenoconazol-baserede produkter, der alene ventes at opnå en markedsandel på [20-30]* % inden […]*. Hertil kommer de øvrige produkter, der stadig vil repræsentere næsten [5-10]* % i […]*. Hvis der ses helt bort fra salget af trifloxystrobin, mener Novartis således, at selskabet på længere sigt vil kunne fastholde en markedsandel på [30-40]* %.

(249) Det betyder, at den fusionerede andel på længere sigt alene med sine nuværende produkter vil kunne overtage omkring [40-50]* % af markedet, hvoraf de [30-40]* % kan tilskrives Novartis og den resterende del salget af AstraZenecas eksisterende produkt (der i øjeblikket tegner sig for ca. […]*). Novartis har desuden planer om at lancere sin trifloxystrobin-blanding. Denne blanding vil sammenholdt med forventningerne for de øvrige medlemsstater kunne tegne sig for mindst […]* af det samlede marked. […]* Den fusionerede enhed vil endvidere kunne vurdere potentialet for at blande azoxystrobin med et af Novartis' virkningsfulde molekyler.

(250) Da den fusionerede enhed ventes at kunne bevare sin nuværende markedsandel på ca. [50-60]* %, mener Kommissionen, at fusionen vil resultere i, at der skabes en dominerende stilling på det spanske marked for sukkerroefungicider.

Belgien

(251) Det belgiske marked udgør […]* EUR, og markedsundersøgelsen har underbygget oplysningerne om fusionsparternes position på dette marked. Ifølge parternes skøn har Novartis en markedsandel på [30-40 %]* (1997), [40-50 %]* (1998) og [40-50 %]* (1999). AstraZeneca har fra 1997 til 1998 forøget sin andel fra [30-40]* % til [30-40]* %. De oplysninger, Novartis (på vegne af begge parter) har fremlagt for 1999, viser ikke, hvilke andre konkurrenter der har en omsætning i Belgien (de er alle anført som »uidentificerede«). Det kan udledes af AstraZenecas salgstal for 1999, at markedsandelen lå på mindst [20-30]* %. Det giver den fusionerede enhed en markedsandel på [60-70]* % i 1997, [80-90]* % i 1998 og mindst [60-70]* % i 1999.

(252) De eneste andre konkurrenter er Aventis og Dupont, der hver især havde en markedsandel på ca. [5-10]* % i 1998.

(253) Den fusionerede enhed kommer til at stå for fem (4N + 1AZ) af de syv aktive stoffer, der findes på markedet, og vil derfor klart få en stærk position. Denne position vil den uden tvivl bevare, eftersom det forventede salg af trifloxystrobin-blandingen, der lanceres i Belgien i 2003, vil repræsentere [40-50]* % af det samlede marked! Novartis' markedsføringsplan afslører […]*

(254) Kommissionen mener derfor, at fusionen vil resultere i, at der skabes en dominerende stilling på det belgiske marked for sukkerroefungicider.

FUNGICIDER TIL GRØNTSAGER

(255) Der findes omkring 30 grøntsagsafgrøder, men det er stort set de samme sygdomme, der rammer disse afgrøder, og/eller de samme midler, der anvendes mod disse sygdomme.

(256) Parterne anslår, at den samlede omsætning i EØS lå på […]* EUR i 1998. Syngentas andel af EØS-markedet er på […]* [20-30]* % (N [10-20]* % + AZ [5-10]* %). De største nationale markeder er i henhold til CO-formularen Spanien […]*, Italien […]* og Frankrig […]*.

(257) Ifølge CO-formularen havde det franske marked en værdi af […]* EUR, hvoraf Syngenta bidrog med [30-40]* % (N [10-20]* % + AZ [10-20]* %) […]* og Aventis med […]* [30-40]* %. Det skal indskydes, at konkurrenterne har fremlagt meget forskellige skøn over det samlede marked og markedsandelene, og at der er betydelig forskel på parternes markedsskøn for 1999. Novartis anslår således, at omsætningen på det franske marked udgjorde […]* EUR (N [10-20]* % + AZ

[5-10 %]*), mens AstraZeneca anslår, at omsætningen lå på […]* EUR, hvoraf selskabet selv stod for […]* [10-20]* % (der foreligger intet skøn for Novartis).

(258) AstraZenecas interne dokument fra januar 2000, der fokuserer på lanceringen af AstraZenecas azoxystrobin på det franske marked for grøntsager (under produktnavnet Ortiva), indeholder nærmere oplysninger om dette marked. Dette dokument indeholder følgende oversigt (baseret på paneldata for årene 1996-1998) over »konkurrenter udtrykt i værdi«: […]*

(259) Ifølge dette dokument tegner de ti vigtigste produktmærker sig for [70-80]* % af den samlede omsætning, og syv af disse mærker distribueres af parterne, de fire af Novartis og tre af AstraZeneca. Novartis' mærker ligger på førstepladsen (Acylon) og som nr. tre (Pulsan), seks (Score) og syv (Dithane). AstraZenecas mærker ligger som nr. fem (Sumisclex), otte (Orzin) og ni (Sumico). BASF's produkt ligger på andenpladsen (Ronilan) og Aventis' på fjerdepladsen (Rovral). Parterne har bemærket i deres svar, at det skøn over det samlede marked, der ligger til grund for tallene i dette dokument, er for lavt sat, og at dette bekræftes af en vurdering foretaget af en uafhængig fransk virksomhed.

(260) Med hensyn til lancering af nye produkter vil AstraZeneca i februar 2000 gå i gang med at markedsføre azoxystrobin under produktnavnet Ortiva til brug for et stigende antal grøntsagsafgrøder. Produktet ventes at få en markedsandel på [20-30]* % for næsten alle afgrøder og [10-20]* % for de afgrøder, hvor der er problemer med botrytis. Det vil samlet set kunne give Ortiva en markedsandel på [20-30]* %. Resistensstyring er lige så vigtig som for alle andre strobiluriner. Der bør som følge heraf veksles mellem Ortiva og andre stoffer (Ortiva bør højst benyttes ved to sprøjtninger). Den fusionerede enheds omfattende sortiment gør det muligt at kombinere det effektive Ortiva (der kan anvendes bredt) med Novartis' stærke triazol-fungicider. Hvis den forventede fremtidige omsætning udtrykkes i procent af den »korrigerede« aktuelle markedsomsætning, vil Ortiva opnå en andel på [10-20]* % i […]*.

(261) Nylancerede produkter fra konkurrenternes side har et ret beskedent potentiale. [Forretningshemmeligheder for konkurrenter]*.

(262) Novartis anslår i sine markedsføringsplaner, at selskabets produkter vil få en markedsandel på [20-30]* % i […]*. AstraZeneca kan bidrage med Ortiva (der vil udgøre ca. [10-20]* %) og sit nuværende sortiment, men har ikke oplyst det forventede salgspotentiale herfor.

(263) Kommissionen behøver ikke at tage stilling til ud fra dette materiale, om den anmeldte transaktion vil skabe en dominerende stilling, eftersom eventuelle konkurrenceproblemer vil blive løst, hvis parterne opfylder de tilsagn, de har afgivet vedrørende det franske marked for behandling af botrytis på vindruer.

DET SVENSKE MARKED FOR KARTOFFELFUNGICIDER

(264) Ifølge CO-formularen udgjorde omsætningen på det svenske marked for kartoffelfungicider […]* EUR i 1997 og […]* EUR i 1998. I 1997 tegnede AstraZeneca sig med fluazinam for [60-70]* % af markedet, mens Novartis lå på [20-30]* % med Ridomil (metalaxyl+mancozeb). Aventis opnåede en markedsandel på [5-10]* % med sit nylancerede Tattoo (propamocarb + mancozeb), og American Cyanamid lancerede et nyt produkt, Acrobat MZ (dimethomorph + mancozeb), der fik en andel på [0-5]* %.

(265) I 1998 og 1999 bevarede Syngenta en markedsandel på [80-90]* % (AZ [50-60]* % + N [20-30]* %). Aventis og American Cyanamid havde begge en markedsandel på [5-10]* % i disse to år. Markedsundersøgelsen har bekræftet disse skøn.

(266) Mens AstraZenecas markedsandel er faldet, er Novartis' markedsandel steget. Introduktionen af Aventis' og American Cyanamids produkter i 1997 har derfor ikke påvirket parternes samlede markedsandel.

(267) I 2000 lancerede Novartis desuden et nyt produkt, Epok, som er en blanding af fluazinam og metalaxyl-M. Registreringen af Novartis' andet produkt, Ridomil MZ, (en blanding af metalaxyl og mancozeb) […]*.

(268) Novartis har oplyst, at […]*. Beslutningen blev ifølge Novartis' svar af 28. marts 2000 truffet »for få uger siden«, dvs. efter at fusionen med AstraZeneca var annonceret. Det vurderes derfor, at beslutningen […]* også kan være truffet under indflydelse af den påtænkte transaktion, da den fusionerede enhed ikke ville vinde så meget ved […]* end Novartis, som konkurrer med AstraZeneca.

(269) Parterne har oplyst, at nye produkter som Duponts rene famoxadon eller blanding af famoxadon og cymoxanil og Aventis' fenamidon i ren eller blandet form har omtrent samme økotoksikologiske egenskaber som fluazinam. Det fremgår imidlertid af markedsundersøgelsen,

at markedsandelene for alle de nye produkter, konkurrenterne har til hensigt at markedsføre op til 2003, ventes at blive på under [10-20]* % i 2003.

(270) I betragtning af at den fusionerede enhed samlet set vil få en betydelig markedsandel [80-90 %]*, at denne markedsandel er langt større end de enkelte parters respektive andele ([50-60]* %+[20-30]* %), at Novartis i 2000 introducerer et nyt produkt, og at de nye produkter, der bringes på markedet fra nu af og indtil 2003, kun ventes få en beskeden markedsandel, mener Kommissionen, at fusionen vil føre til skabelse af en dominerende stilling på det svenske marked for kartoffelfungicider.

FUNGICIDER TIL BEKÆMPELSE AF MELDUG, BLADSKIMMEL OG BOTRYTIS PÅ VINDRUER

(271) Vindruer sprøjtes med fungicider 7-15 gange årligt for at bekæmpe druesygdomme. De vigtigste markeder for fungicider til vindruer omhandler midler til behandling af bladskimmel (omsætning på europæisk plan […]* EUR), meldug ([…]* EUR) og gråskimmel ([…]* EUR).

Bladskimmel

(272) For bladskimmel er Aventis med [20-30]* % den førende markedsaktør i EØS. Syngenta vil ligge på [10-20]* % (N [10-20]* % + AZ [5-10]* %). På nationalt plan havde Syngenta en markedsandel på under [20-30]* % i 1999, og salget af Syngentas vigtigste aktive ingredienser (metalaxyl fra Novartis og azoxystrobin fra AstraZeneca) lå langt under salget af præparater, der er baseret på cymoxanil (Dupont) og ethyl phosphit alumunium (Aventis).

Meldug i Østrig

(273) For meldug vil Syngenta være den førende markedsaktør i EØS med [30-40]* % (N [20-30]* % + AZ [5-10]* %) i 1998 og [20-30]* % (N [20-30]* % + AZ [5-10]* %) i 1999. I 1998 tegnede Atochem sig for [10-20]* %, mens Aventis, Dupont, Bayer og BASF hver især havde [5-10]* %. I 1999 havde Bayer en markedsandel på [10-20]* %, Atochem [5-10]* %, Aventis [5-10]* % og BASF, Dow og Dupont hver især under [0-5]* %.

(274) Det eneste nationale marked, hvor Syngentas produkter vil udgøre over [30-40]* %, er det østrigske ([…]* EUR), som er det mindste marked for meldugmidler. I Østrig havde Novartis i 1999 en markedsandel på [30-40]* % ([20-30]* % for triazolet penconazol og [5-10]* % for svovl), mens Afaplant, der distribuerer Novartis' pyrenifox, nåede op på [5-10]* %. Kwizda, der distribuerer AstraZenecas Quadris (azoxystrobin), nåede op på [5-10]* %. Syngentas stoffer tegner sig således for [40-50]* % af markedet.

(275) Den nærmeste konkurrent er ifølge parterne Agrolinz, som distribuerer BASF's produkter (Discus, der indeholder strobilurinet kresoxim-methyl, og Kumulus, der indeholder svovl) og har en markedsandel på [10-20]* %. RAG's svovlprodukt tegner sig for [5-10]* %, Cyanamid [5-10]* %, Bayer [5-10]* % (hvoraf spiroxamin-produktet udgør [0-5]* %) og Aventis [0-5]* %. Afaplant distribuerer ud over Novartis' pyrenifox også et andet produkt, som tegner sig for [0-5]* %. Parterne har anført i svaret, at Bayer havde en markedsandel på [10-20]* % for sit spiroxamin-produkt i 1999.

(276) Der sprøjtes som nævnt 7-15 gange i løbet af en sæson. For at sikre en fornuftig resistensstyring er der for mange produkter opstillet retningslinjer for, hvor mange gange der må sprøjtes med dem i løbet af en sæson. Disse anbefalinger til begrænsning af forbruget fastlægges af FRAC (»Fungicide Resistance Action Committee«). For meldug på vindruer anbefales det, at der ikke sprøjtes med DMI'er (demethyleringsinhibitorer) såsom triazoler mere end fire gange hver sæson. Strobiluriner bør også højst anvendes ved 2 ud af 7 sprøjtninger, 3 ud af 8-11 sprøjtninger og 4 ud af 12 sprøjtninger eller derover. Det er bedst at veksle mellem strobiluriner og andre former for fungicider.

(277) Parterne har en enestående mulighed for at tilbyde landmændene svovl, triazoler og strobiluriner. Fordi de har et komplet udvalg af meldugmidler, kan de udnytte anbefalingerne for sprøjtning med triazoler og strobiluriner til deres egen fordel. De kan f.eks. bruge Novartis' stærke produkt, Topaz, der udgør [20-30]* % af det samlede marked og er langt den mest populære triazol, til at promovere azoxystrobin, der generelt betragtes som et teknisk svagere meldug-strobilurin end BASF's kresoxim-methyl. Det vil navnlig være muligt i Østrig, hvor azoxystrobin på nuværende tidspunkt er lige så »populært« som kresoxim-methyl (begge har en markedsandel på [5-10]* %). Til de øvrige sprøjtninger kan der tilbydes svovl. Parterne har anført i deres svar, at azoxystrobin teknisk set er svagere end de fleste andre meldugmidler, vinavlerne kan vælge mellem, og at azoxystrobin derfor ikke vil være det produkt, vinavlerne vælger først, når de skal sætte ind mod et angreb af meldug på deres vindruer. De mener derfor ikke, at en sådan strategi ville fungere for azoxystrobin. Alligevel har Novartis til hensigt at anvende netop denne strategi

i forbindelse med introduktionen af sit trifloxystrobin […]*, hvor planen er at erobre en markedsandel på [20-30]* % inden 2005.

(278) I betragtning af, at den fusionerede enhed vil opnå en stor markedsandel, at den vil få en enestående mulighed for at tilbyde et komplet udvalg af meldugmidler, og at den har til hensigt at introducere trifloxystrobin, mener Kommissionen, at fusionen vil resultere i, at der skabes en dominerende stilling på det østrigske marked for fungicider til bekæmpelse af meldug på vindruer.

Botrytis

(279) Botrytis er udtrykt i værdi det mindste af de tre markeder for fungicider til bekæmpelse af druesygdomme. Omsætningen inden for EØS lå i 1999 på […]* EUR. Syngenta vil være førende inden for EØS med en markedsandel på [30-40]* % (N [20-30]* % + AZ [10-20]* %). Aventis tegner sig for [30-40]* %. De øvrige (større) konkurrenter er Cyanamid ([5-10]* %), Bayer [5-10]* %) og BASF [5-10]* %).

(280) Det største nationale marked er uden sammenligning det franske med en omsætning på […]* EUR, efterfulgt af Italien med […]* EUR. De øvrige nationale markeder er Tyskland […]*, Spanien […]*, Portugal […]*, Grækenland […]* og Østrig […]*. Begge parters produkter sælges i Frankrig, Portugal og Østrig.

(281) Kommissionen mener af de grunde, der er anført i betragtning 282-288, at fusionen vil føre til skabelse af en dominerende stilling på det franske og østrigske marked.

Det franske marked for fungicider til bekæmpelse af botrytis

(282) Den fusionerede enhed vil tegne sig for [50-60]* % (N [20-30]* % + AZ [20-30]* %) af dette […]* marked. Den største konkurrent er Aventis med [30-40]* %. Philagro, BASF og Bayer har hver især [0-5]* % eller derunder.

(283) Blandt de 10 produkter, der findes på markedet, vil den fusionerede enhed distribuere de 5. Novartis sælger ren fludioxonil (Geoxe) og fludioxonil blandet med cyprodinil (Switch). AstraZeneca sælger stoffer produceret af andre virksomheder, heriblandt to af Sumitomos produkter (Sumisclex og Sumico) og ISK's fluazinam, som man har sikret sig omfattende distributionsrettigheder til inden for Europa.

(284) Aventis sælger to stoffer, nemlig det førende stof pyrimethanil (Scala) og iprodion (Rovral). De andre konkurrenter sælger et produkt hver. Parterne har påpeget, at den største fordel ved Aventis' pyrimethanil (der har en markedsandel på [20-30]* %) er, at det er omfattet af en importtolerance i USA, og at omsætningen er støt stigende. Disse vækstprognoser vil dog ikke gå ud over Novartis' produkter, som ifølge Novartis' interne markedsføringsmateriale også vil opleve en yderligere vækst. Det nylancerede fluazinam ventes i øvrigt også at opnå en markedsandel på [5-10]* %. Det må derfor konkluderes, at den fusionerede enhed vil kunne fastholde sin markedsandel på længere sigt.

(285) Den fusionerede enhed kommer til at råde over et stort produktsortiment. Det vil give Syngenta rige muligheder for at positionere sine produkter ideelt i forhold til Aventis' to produkter. To af Syngentas produkter er desuden nye på markedet.

(286) Eftersom parterne samlet set vil opnå en stor markedsandel, de har et stort produktsortiment, og to af disse produkter er nye på markedet og frembyder betydelige vækstmuligheder, mener Kommissionen, at den anmeldte transaktion vil føre til skabelse af en dominerende stilling på det franske marked for fungicider til bekæmpelse af botrytis.

Det østrigske marked for fungicider til bekæmpelse af botrytis

(287) Novartis er klart den førende aktør på markedet med produktet Switch, der tegner sig for [50-60]* %. Salget af AstraZenecas chlorothalonil-baserede produkt (Provin) via den østrigske sprøjtemiddelproducent/distributør Kwizda tegner sig for yderligere [5-10]* %. Det giver den fusionerede enhed en markedsandel på [50-60]* %. Den største konkurrent er Bayer med [10-20]* %. Agrolinz, Aventis og Cyanamid har hver især en markedsandel på under [5-10]* %. En konkurrent har planer om at bringe et nyt produkt på markedet før udgangen af 2003. Der er dog ikke fremlagt oplysninger om det forventede salg.

(288) Kommissionen mener derfor, at den anmeldte transaktion føre til skabelse af en dominerende stilling på det østrigske marked for fungicider til bekæmpelse af botrytis.

C.3 *HERBICIDER*

MAJSHERBICIDER

Majsavl og bekæmpelse af ukrudt i majs

(289) Majs er en vigtig afgrøde inden for europæisk landbrug. En væsentlig faktor i forbindelse med dyrkning af majs er, om landmændene formår at kontrollere problemer med ukrudt, der påvirker høstudbyttet. Fejlslagne eller kun delvis effektive behandlinger af majs kan medføre udbyttetab i størrelsesordenen [20-30]* %. Majsplanter har nogle særlige kendetegn, som har betydning for den måde, ukrudtet skal bekæmpes på.

(290) Majsplanter vokser langsomt sammenlignet med ukrudtsplanterne omkring dem. På majsens tidlige udviklingstrin er ukrudtet derfor til særlig stor skade, fordi det hæmmer majsens vækst ved at tage mange af de næringsstoffer og det sollys, de unge majsplanter har brug for. Konkurrencen om næringsstoffer og sollys bør af denne grund undgås, navnlig på majsens tidlige udviklingstrin.

(291) Jordbundsforholdene og klimaet påvirker majsdyrkningen og ukrudtspopulationens størrelse, spektrum og dynamik og dermed også brugen af pesticider. I Sydeuropa vil temperaturerne statistisk set sikre, at afgrøderne vokser hurtigere fra såtidspunktet, hvilket forkorter den periode, hvor det er vigtigt, at landmændene bekæmper konkurrerende ukrudt. Under disse forhold er det hensigtsmæssigt at bekæmpe ukrudtet, før majsen kommer op. Derfor vælger de fleste landmænd i lande som Frankrig og Italien at sprøjte mod ukrudt, før afgrøderne spirer frem, og gentage behandlingen, efter at afgrøderne er kommet op, hvis der er behov for det.

(292) I Nordeuropa er situationen lidt anderledes. I de nordlige lande vil der ofte forekomme længere perioder med moderate temperaturer, efter at afgrøderne er sået, hvilket betyder, at de vokser langsommere, det tager længere tid, før de dækker markederne, og der er større sandsynlighed for, at ukrudtet kommer igen i denne periode. I sådanne situationer er det bedst at sprøjte umiddelbart efter, at afgrøderne er spiret frem (inden majsen har 4-5 blade). I lande som Tyskland og Nederlandene er det derfor meget almindeligt at behandle umiddelbart efter fremspiring. Det er imidlertid ikke muligt at udskyde behandlingen til senere, fordi det så vil gå alvorligt ud over høstudbyttet, når der er tale om majsavl. I de nordlige lande skelnes der primært mellem produkter til behandling umiddelbart efter fremspiring og produkter til behandling efter fremspiring i snæver forstand ([44]).

(293) Når EØS-landenes planer for majsherbicider ikke er ens, skyldes det i virkeligheden også de forskellige aktive stoffers registreringsstatus. I de lande, hvor det traditionelt vigtige og billig bredspektrede herbicid atrazin stadig er registreret (Frankrig og Spanien), bruges det i ren form eller i blandinger på langt de fleste majsmarker for at sikre en mere effektiv bekæmpelse. Blandt de traditionelle graminicider, acetaliniderne (metolachlor, alachlor, dimethenamid, acetochlor og flufenacet), er alachlor forbudt i Tyskland og Italien, mens acetochlor kun er godkendt i Spanien og Frankrig. I de lande, hvor atrazin er forbudt (Tyskland, Italien, Nederlandene og Danmark), bruger landmændene generelt flere postspiringsprodukter, navnlig til bekæmpelse af bredbladet ukrudt.

(294) Det ser i almindelighed ud til, at alle større majsproducerende lande i Europa har oplevet et stigende ukrudtspres, samtidig med at der forekommer flere typer af ukrudt i form af etårigt (græs og bredbladet ukrudt) og flerårigt ukrudt. Det betyder, at der kræves mere komplekse ukrudtsbekæmpelsesstrategier for majs. Strategierne indebærer ofte, at der anvendes både præ- og postspiringsprodukter til bekæmpelse af såvel græs som bredbladet ukrudt. Det tilskynder landmændene til at anlægge en bred og ufokuseret ukrudtsbekæmpelsesstrategi baseret på bredspektrede produkter og blandinger af forskellige produkter.

De europæiske markeder for majsherbicider og parternes markedsandele

(295) Det europæiske marked for majsherbicider er et stort marked med en omsætning på […]* EUR. Det er inden

([44]) Det fremgår også af den omstændighed, at der ofte anvendes de samme produkter til behandling umiddelbart efter fremspiring som til behandling inden fremspiring. Det gælder bl.a. for den kemiske gruppe af acetanilider (alachlor, acetochlor, metolachlor, dimethenamid og flufenacet), som i almindelighed betragtes som præspiringsherbicider, selv om [10-20]* % anvendes til behandling umiddelbart efter fremspiring. Egentlig postspiringsbehandling foretages typisk mellem 4 og 10 uger efter udsåning. Der anvendes typisk midler indeholdende sulcotrion, rimsulfuron og nicosulfuron til behandling efter fremspiring.

for EØS det næststørste herbicidmarked efter markedet for kornherbicider. Tre lande inden for EØS tegner sig for rundt regnet [70-80]* % af salget af majsherbicider, nemlig Frankrig med en omsætning på […]* EUR, Tyskland med […]* EUR og Italien med […]* EUR. De østrigske, nederlandske og spanske markeder for majsherbicider er næsten lige store ([…]* EUR). Blandt de øvrige, mindre markeder kan nævnes Belgien, Portugal, Grækenland, Danmark og Det Forenede Kongerige. I Finland, Irland, Sverige, Luxembourg, Norge, Island og Liechtenstein dyrkes der ikke majs i større omfang, og der benyttes derfor kun ubetydelige mængder af majsherbicider.

(296) Hvad angår majsherbicider inden for EØS tegner parterne sig efter deres eget skøn for en markedsandel på [40-50]* % (N [20-30]* % + AZ [10-20]* %) og en omsætning på […]* EUR. På de nationale markeder ligger deres markedsandel fra [30-40]* % i Østrig til [60-70]* % i Nederlandene. Konkurrenternes data underbygger i store træk parternes skøn for EØS. Følgende tabel giver en detaljeret oversigt over markedsandelene i de enkelte lande ([45]).

Oplysninger om markedsandele for majsherbicider — 1998

(%)

	Novartis	AstraZeneca	I alt
Østrig	[30-40]*		[30-40]*
Belgien	[20-30]*	[30-40]*	[50-60]*
Danmark	[40-50]*		[40-50]*
Frankrig	[20-30]*	[20-30]*	[50-60]*
Tyskland	[30-40]*	[5-10]*	[40-50]*
Grækenland	[30-40]*	[5-10]*	[30-40]*
Italien	[20-30]*	[10-20]*	[30-40]*
Nederlandene	[30-40]*	[30-40]*	[60-70]*
Portugal	[10-20]*	[20-30]*	[30-40]*
Spanien	[20-30]*	[10-20]*	[30-40]*
Det Forenede Kongerige	[40-50]*		[40-50]*
EØS	[20-30]*	[10-20]*	[40-50]*

([45]) Alle tallene i disse tabeller er afrundet til nærmeste hele procent. Det er grunden til, at summen af tallene i den første og anden kolonne ikke altid svarer til det samlede tal i tredje kolonne. I de lande, der ikke er nævnt i tabellen (Finland, Irland, Sverige, Luxembourg, Norge, Island og Liechtenstein) dyrkes der ikke majs i større omfang. I Østrig [5-10]* %, Grækenland [0-5]* %, Italien [0-5]* % og Frankrig [0-50]* % sælger Novartis og AstraZeneca også sine produkter gennem andre virksomheder. Selv om der er tale om forholdsvis beskedne beløb, er disse tal medregnet i ovennævnte oplysninger om markedsandele.

(297) For EØS som helhed ligger Aventis på andenpladsen med en markedsandel inden for EØS på omkring [10-20]* % (for de nationale markeder ligger tallet på mellem [0-5]* % I Belgien og [20-30]* % i Østrig). Andre vigtige aktører er BASF med en markedsandel på [5-10]* %, Dupont, Monsanto og American Cyanamid (der alle har en lidt mindre markedsandel) samt Bayer og Dow med betydeligt lavere markedsandele.

(298) I 1999 lå den samlede omsætning af majsherbicider inden for EØS på […]* EUR, hvilket er stort set uændret i forhold til året før. Det fremgår af de foreløbige oplysninger, Kommissionen er i besiddelse af, at parternes samlede andel af EØS-markedet også ligger på næsten samme niveau, nemlig [40-50]* %. Novartis' markedsandel faldt (fra [20-30]* % til [20-30]* %), hvorimod AstraZeneca forøgede sin markedsandel (fra [10-20]* % til [10-20]* %).

(299) Som nævnt i betragtning 295 findes de tre største nationale markeder for majsherbicider i Frankrig, Tyskland og Italien. De tegner sig for næsten [70-80]* % af den samlede omsætning af majsherbicider inden for EØS. Det er disse markeder, der er bedst dokumenteret. De beskrives mere detaljeret i det følgende. Ud over disse tre nationale markeder gives der også en kortfattet beskrivelse af en række mindre nationale markeder, hvor fusionen vil skabe eller styrke en dominerende stilling.

Det franske marked for majsherbicider

(300) For Frankrig anslår parterne, at den samlede omsætning af majsherbicider i 1998 udtrykt i værdi udgjorde ca. […]* EUR. Ifølge deres skøn havde de en samlet markedsandel på [50-60]* % (N [20-30]* % + AZ [20-30]* %), mens BASF havde [5-10]* % og Aventis [5-10]* %. Der foreligger ingen oplysninger om de øvrige konkurrenter. I forbindelse med Kommissionens markedsundersøgelse blev en række konkurrenter konsulteret (BASF, Aventis, Bayer, DuPont, Dow og American Cyanamid). Af deres svar fremgår, at det samlede marked i 1998 sandsynligvis var en smule større, end parterne har skønnet. Kun et firma mente, at markedsværdien lå under parternes skøn. Det betyder, at Syn-

gentas markedsandel bliver noget mindre end de oplyste [50-60]* %, nemlig ca. [40-50]* %. Markedsundersøgelsen bekræfter de markedsandele, der er oplyst for BASF og Aventis, og har desuden vist, at Monsanto har en markedsandel på [10-20]* %, DuPont [5-10]* %, American Cyanamid [5-10]* %, Dow [0-5]* % og Bayer [0-5]* %.

(301) Det fremgår af de foreløbige oplysninger, der er fremlagt for Kommissionen, at parterne i 1999 forøgede deres samlede markedsandel i Frankrig en smule, nemlig fra [50-60]* % til [50-60]* %. Novartis' markedsandel faldt (fra [20-30]* % til [20-30]* %), hvorimod AstraZeneca forøgede sin markedsandel (fra [20-30]* % til [20-30]* %).

Det tyske marked for majsherbicider

(302) Parterne skønner, at den samlede omsætning af majsherbicider i Tyskland havde en værdi på ca. […]* EUR i 1998. Ifølge deres skøn havde de en samlet markedsandel på [40-50]* % (N [30-40]* % + AZ [5-10]* %), mens BASF havde [10-20]* % og Aventis [10-20]* %. Der foreligger ingen oplysninger om de øvrige konkurrenter. Kommissionens markedsundersøgelse tyder på, at det samlede marked formentlig var en smule større i 1998, end parterne selv har anslået. Vurderet herudfra bliver Syngentas markedsandel noget mindre end i parternes skøn, nemlig på ca. [40-50]* %. Oplysningerne om BASF's markedsandel på [10-20]* % er korrekte, men Aventis' markedsandel er lavere, nemlig på ca. [5-10]* %. Markedsundersøgelsen har endvidere vist, at Dupont har en markedsandel på [5-10]* %, Bayer [5-10]* %, American Cyanamid [5-10]* %, Dow [0-5]* % og Monsanto [0-5]* %.

(303) Ifølge de foreløbige oplysninger, Kommissionen er i besiddelse af, var parternes samlede markedsandel noget lavere i 1999, nemlig på [40-50]* %. Novartis' markedsandel faldt (fra [30-40]* % til [30-40]* %), hvorimod AstraZeneca forøgede sin markedsandel (fra [5-10]* % til [10-20]* %).

Det italienske marked for majsherbicider

(304) Parterne anslår, at den samlede omsætning på det italienske marked for majsherbicider i 1998 lå på omkring […]* EUR. Ifølge deres skøn tegnede Syngenta sig for [30-40]* % (N [20-30]* % + AZ [10-20]* %) og Aventis [10-20]* %. Der foreligger ingen oplysninger om de øvrige konkurrenter. Kommissionens markedsundersøgelse har vist, at det samlede marked formentlig var en smule mindre i 1998, end parterne selv har anslået. Det betyder, at Syngentas markedsandel bliver noget højere end i parternes skøn, nemlig på ca. [30-40]* %. Ifølge markedsundersøgelsen havde Aventis en markedsandel på omkring [10-20]* %, DuPont [5-10]* %, American Cyanamid [5-10]* %, Dow [0-5]* % og Bayer [0-5]* %. BASF spiller ikke nogen nævneværdig rolle på det italienske marked.

(305) Ifølge de foreløbige oplysninger, Kommissionen er i besiddelse af, faldt parternes samlede markedsandel noget i 1999, nemlig fra [30-40]* % til [20-30]* %. Novartis' markedsandel faldt (fra [20-30]* % til [10-20]* %), og det samme gjaldt for AstraZenecas markedsandel (som faldt fra [10-20]* % til [10-20]* %).

Mindre markeder for majsherbicider

(306) For Nederlandene anslår parterne, at markedet for majsherbicider i 1998 repræsenterede en værdi på […]* EUR, og at Syngenta havde en markedsandel på [60-70]* % (N [30-40]* % + AZ [30-40]* %). BASF's markedsandel ligger på [10-20]* % og Aventis' på [10-20]* %. Markedsundersøgelsen bekræfter i det store og hele disse tal. I 1999 lå parternes samlede markedsandel øjensynligt på næsten samme niveau, dvs. [60-70]* % (N [20-30]* % + AZ [30-40]* %).

(307) For Belgien anslår parterne, at det samlede marked i 1998 havde en værdi på […]* EUR, og at Syngenta havde en markedsandel på [50-60]* % (N [20-30]* % + AZ [30-40]* %). BASF havde en markedsandel på [10-20]* % og Aventis en andel på [0-5]* %. Disse skøn understøttes af markedsundersøgelsen. Markedsundersøgelsen omfattede også en række andre konkurrenter, nemlig DuPont ([10-20]* %), American Cyanamid [5-10]* % og Monsanto [5-10]* %. I 1999 steg parternes samlede markedsandel angiveligt til [50-60]* % (N [20-30]* % + AZ [30-40]* %).

(308) I Østrig ([30-40]* %), Danmark ([40-50]* %) og Det Forenede Kongerige ([40-50]* %) havde Novartis store markedsandele […]*. Eftersom AstraZeneca ikke var særlig aktiv i disse lande i dette år, vil disse markeder ikke blive påvirket af fusionen. Selv om markedsandelen og overlapningen på det portugisiske marked er betydelig ([40-50]* %, nemlig N [20-30]* % + AZ [10-20]* %), finder Kommissionen det ikke nødvendigt at tage stilling til ud fra dette materiale, om den anmeldte transaktion vil skabe en dominerende stilling, eftersom eventuelle konkurrenceproblemer vil blive løst, hvis parterne opfylder de tilsagn, de har afgivet vedrørende de nationale markeder for majsherbicider, hvor fusionen vurderes at føre til skabelse af en dominerende stilling.

(309) De store markedsandele, som det nye selskab vil få, både i EØS som helhed ([40-50]* %) og i Frankrig, Tyskland, Nederlandene og Belgien (hvor der er overlapning mellem parternes aktivitetsområder), og den omstændighed, at den nye koncern vil blive mindst fire gange så stor som sin vigtigste konkurrent i EØS-sammenhæng, tyder stærkt på, at fusionen vil føre til skabelse af en dominerende stilling på markederne for majsherbicider i de pågældende lande.

(310) Denne konklusion understøttes af den markedsundersøgelse, der er foretaget blandt kunder, konkurrenter, konsulenter og landbrugsforeninger. Mange af respondenterne har udtrykt bekymring over den nye koncerns fremtidige markedsposition for majsherbicider. Alle kommentarerne går på, at parternes allerede stærke position med hensyn til markedsandele vil blive cementeret yderligere af deres stærke og brede udbud af produkter inden for alle segmenter af markedet for majsherbicider, dvs. produkter til bekæmpelse af græsukrudt og bredbladet ukrudt før og efter fremspiring.

(311) Som nævnt i afsnittet om afgrænsning af relevante produktmarkeder er bredbladede ukrudtsherbicider ikke nogen realistisk erstatning for graminicider. Det er udelukkende på grund af de bredspektrede produkter, at der består et konkurrenceforhold mellem de to yderpunkter af markederne, men det største konkurrencemæssige pres findes inden for de respektive segmenter for bekæmpelse af græs og bredbladet ukrudt. Når det besluttes, om der skal sprøjtes før eller efter, at afgrøden er spiret frem, ser det endvidere ud til, at de to produkter på markedet, dvs. præ- og postspiringsherbicider, ikke altid bare erstatter, men også supplerer hinanden. Også når det gælder valg af sprøjtetidspunkt, er det derfor inden for de respektive segmenter, dvs. bekæmpelse før og efter fremspiring, at det største konkurrencemæssige pres gør sig gældende.

(312) Hvis man vil foretage en grundig analyse af de konkurrencemæssige følger af fusionen mellem parterne, skal der også tages hensyn til, hvilken styrke parterne vil få inden for hvert segment. Eftersom de pågældende segmenter er komplementære, både ud fra et bekæmpelsesmæssigt (græs/bredbladet ukrudt) og tidsmæssigt perspektiv (før/efter spiring), er det nødvendigt at vurdere, om parterne står stærkt inden for samtlige segmenter.

De fire segmenter inden for bekæmpelse af ukrudt i majs

(313) Syngenta vil få et »ideelt« produktudvalg, der dækker ethvert behov for bekæmpelse af græs og bredbladet ukrudt og omfatter løsninger til bekæmpelse både før og efter fremspiring. Det ses bedst, hvis man sammenligner Syngentas sortiment af aktive stoffer med det udvalg af vigtige aktive stoffer, der allerede findes på markedet eller vil blive udbudt bredt i nær fremtid (acetochlor, s-metolachlor, isoxaflutol og mesotrion). Nedenstående tabel indeholder en sådan sammenligning. Den er opstillet ud fra de oplysninger, parterne og respondenterne har fremlagt. Tabellen fokuserer på de aktive stoffer, der ifølge parternes oplysninger er mest populære til bekæmpelse af de 30 mest udbredte græsser og bredbladede ukrudtsplanter inden for Europa ([46]) ([47]).

([46]) Ifølge parterne er de mest almindelige flerårige græsser Elymus repens (almindelig kvik), Cynodon dactylon (bermudagræs) og Sorghum halepense (vild durra). De mest almindelige enårige græsser er Avena fatua (flyvehavre), Alopecurus myosuroides (agerrævehale), Apera spica-venti (almindelig vindaks), Lolium multiflorum (italiensk rajgræs), Echinochloa crus-galli (almindelig hanespore), Digitaria sanguinalis (blodhirse), Setaria spp. (skærmaks), Panicum spp. (hirse) og Poa spp. (rapgræs). De mest almindelige flerårige bredbladede ukrudtsplanter er Convolvulus arvensis (agersnerle), Cirsium arvense (agertidsel) og Rumex obtusifolius (butbladet skræppe). De mest almindelige enårige bredbladede ukrudtsplanter er Amaranthus retroflexus (opret amarant), Chenopodium album (hvidmelet gåsefod), Mercurialis annua (enårig bingelurt), Galium aparine (burresnerre), Geranium spp. (storkenæb), Lamium pupureum (rød tvetand), Matricaria spp. (kamille), Papaver rhoeas (kornvalmue), Polygonum spp. (pileurt), Capsella bursa pastoris (hyrdetaske), Sinapis arvensis (agersennep), Solanum nigrum (sort natskygge), Stellaria media (almindelig fuglegræs), Veronica spp. (ærenpris) og Viola arvensis (agerstedmoderblomst).

([47]) Parterne har i deres svar på klagepunktsmeddelelsen påpeget, at isoxaflutol (Aventis) er et bredspektret herbicid. Aventis betragter det imidlertid selv som et middel mod bredbladet ukrudt (og det samme gør de konkurrenter, der nævner isoxaflutol). Parterne betragter terbuthylazin (generisk) som et middel mod bredbladet ukrudt. Foruden en række konkurrenter har det britiske planteværnsråd (British Crop Protection Council) i sin pesticidvejledning betegnet det som et bredspektret herbicid. Parterne betragter rimsulfuron (DuPont) som et bredspektret herbicid. Dupont har imidlertid anført, at det er et graminicid. I deres svar på klagepunktsmeddelelsen har parterne endvidere beskrevet nicosulfuron som et bredspektret herbicid. AstraZeneca har imidlertid betegnet det som et graminicid i sit svar på Kommissionens spørgsmål 2ph2, q49 og i sine interne dokumenter (bl.a. i produktresuméerne i ABR). Denne anskuelse bekræftes i pesticidvejledningen og i sprøjtemiddelhåndbogen, »Farm Chemicals Handbook 2000«. Parterne mener også, at vurderingen bør omfatte flere af konkurrenternes aktive stoffer, eftersom disse stoffer vil blive lanceret i de kommende år. Det er Kommissionen ikke enig i, enten fordi stofferne ikke ventes markedsført i løbet af de næste 2-3 år, eller fordi de ikke anses for tilstrækkelig vigtige (i forhold til virksomhedernes markedsudsigter for disse stoffer).

Vigtige aktive stoffer inden for EØS

	Graminicider	Bredspektrede herbicider	Midler mod bredbladet ukrudt
FØR FREMSPIRING (eller kort efter)	Novartis: metolachlor (g) s-metolachlor AstraZeneca: acetochlor Monsanto: acetochlor alachlor (g) BASF: dimethanamid Bayer: flufenacet	Novartis: atrazin (g) terbuthylazin (g)	Novartis: terbutryn (g) AstraZeneca: mesotrion AmCy: pendimethalin Dow: metosulam Aventis: isoxaflutol aclonifen
EFTER FREMSPIRING	AstraZeneca: nicosulfuron (ISK) DuPont: rimsulfuron (Aventis:) nicosulfuron (ISK) (BASF:) nicosulfuron (ISK)	Novartis: atrazin (g) terbuthyazin (g)	Novartis: dicamba (g) pyridat prosulfuron primisulfuron AstraZeneca: sulcotrion mesotrion BASF: 2-4D (g) bentazon DuPont: thifensulfuron Aventis: bromoxynil (g) Dow: clopyralid fluroxypyr metosulam

g → aktivt stof, der også fremstilles af kopiproducenter (inden for Europa). Selv om et stof fremstilles af kopiproducenter, betyder det ikke nødvendigvis, at disse producenter også kan sælge formulerede produkter.

ISK → nicosulfuron ejes af ISK. AstraZeneca er ISK's vigtigste distributør i EU med distributionsrettigheder for Frankrig (sammen med Aventis), Italien (eneret), Det Forenede Kongerige (eneret), Spanien (sammen med Aventis), Grækenland (eneret) og Portugal (eneret). […]*.

(314) For at klarlægges virkningen af de forskellige aktive stoffer, AstraZenecas og Novartis' produkter er baseret på, blev parterne og deres konkurrenter bedt om at oplyse, hvilke stoffer der har den bedste effekt mod de vigtigste ukrudtstyper inden for europæisk majsavl ([48]). Denne undersøgelse (der indgår i klagepunktsmeddelelsen) har vist, at de førende ukrudtsmidler til majs bygger eller kommer til at bygge på følgende aktive stoffer: acetochlor (AZ/Monsanto), (s-)metolachlor (N), mesotrion (AZ) og isoxaflutol (Aventis) til brug før fremspiring og sulcotrion (AZ), mesotrion (AZ), nicosulfuron (ISK/AZ/Aventis/BASF) og dicamba (N/kopi) til brug efter fremspiring. En analyse af Syngentas sortiment af herbicider afslører, at dette sortiment er unikt, både hvad angår antallet af førende aktive stoffer til effektiv bekæmpelse af ukrudt i majs og disse stoffers anvendelsesområde. Sortimentet bliver desuden udvidet med mindst fire andre vigtige aktive stoffer, nemlig pyridat, prosulfuron, atrazin og terbuthylazin.

([48]) På grundlag af de ovenfor anførte 30 mest almindelige ukrudtsplanter har parterne (Novartis) og deres konkurrenter foretaget en yderligere klassificering af planterne ud fra deres økonomiske betydning.

Parternes nuværende markedsandele i de respektive segmenter

(315) Tabellerne i betragtning 316, 317 og 318 viser, i hvilket omfang parternes nuværende midler til bekæmpelse af de vigtigste ukrudtsarter i kraft af deres virkning fører til større markedsandele i de respektive segmenter, dvs. bekæmpelse af græsukrudt og bredbladet ukrudt før og efter fremspiring. Markedsandelene, der gælder for 1999, er for bekæmpelse af græsukrudt beregnet ud fra den samlede omsætning af graminicider og bredspektrede herbicider og for bekæmpelse af bredbladet ukrudt ud fra den samlede omsætning af bredspektrede herbicider og midler mod bredbladet ukrudt ([49]).

(316) Den nye koncern vil for EØS som helhed opnå følgende position i de segmenter, der skelnes imellem:

EØS	Bekæmpelse af græsukrudt	Bekæmpelse af bredbladet ukrudt	
Før fremspiring	[30-40]* % (N [20-30]* %, AZ [0-5]* % af […]* EUR)	[30-40]* % (N [30-40]* %, AZ [0-5]* % af […]* EUR)	► [20-30]* % (N [20-30]* %, AZ [0-5]* % af […]* EUR)
Efter fremspiring	[40-50]* % (N [10-20]* %, AZ [20-30]* % af […]* EUR)	[50-60]* % (N [20-30]* %, AZ [30-40]* % af […]* EUR)	► [50-60]* % (N [20-30]* %, AZ [30-40]* % af […]* EUR)
	▼ [30-40]* % (N [20-30]* %, AZ [5-10]* % af […]* EUR)	▼ [40-50]* % (N [20-30]* %, AZ [20-30]* % af […]* EUR)	I alt: [40-50]* % (N [20-30]* %, AZ [10-20]* % af […]* EUR)

(317) På det største nationale marked, som er det franske, vil den nye koncern opnå følgende position:

FRANKRIG	Bekæmpelse af græsukrudt	Bekæmpelse af bredbladet ukrudt	
Før fremspiring	[20-30]* % (N [20-30]* %, AZ [0-5]* % af […]* EUR)	[20-30]* % (N [20-30]* %, AZ [0-5]* % af […]* EUR)	► [20-30]* % (N [20-30]* %, AZ [0-5]* % af […]* EUR)
Efter fremspiring	[90-100]* % (N [10-20]* %, AZ [5-10]* % af […]* EUR)	[70-80]* % (N [20-30]* %, AZ [50-60]* % af […]* EUR)	► [70-80]* % (N [20-30]* %, AZ [50-60]* % af […]* EUR)
	▼ [30-40]* % (N [20-30]* %, AZ [10-20]* % af […]* EUR)	▼ [60-70]* % (N [20-30]* %, AZ [30-40]* % af […]* EUR)	Majs i alt: [50-60]* % (N [20-30]* %, AZ [20-30]* % af […]* EUR)

([49]) Tallene er fremlagt af Novartis og stammer fra selskabets database, Impact. Eftersom visse produkter tælles med to gange (navnlig de bredspektrede produkter, men også produkter, der kan anvendes både før og efter fremspiring), stemmer tallene ikke.

(318) På det tyske marked, som er det næststørste marked, vid den nye koncern opnå følgende position i de segmenter, der skelnes imellem:

TYSKLAND	Bekæmpelse af græsukrudt	Bekæmpelse af bredbladet ukrudt	
Før fremspiring	[50-60]* % (N [50-60]* %, AZ 0 % af […]* EUR)	[50-60]* % (N [50-60]* %, AZ [0-5]* % af […]* EUR)	► [60-70]* % (N [60-70]* %, AZ 0 % af […]*EUR)
Efter fremspiring	[30-40]* % (N [30-40]* %, AZ 0 % af […]* EUR)	[40-50]* % (N [20-30]* %, AZ [10-20]* % af […]* EUR)	► [40-50]* % (N [20-30]* %, AZ [10-20]* % af […]* EUR)
	▼ [40-50]* % (N [40-50]* %, AZ 0 % af […]* EUR)	▼ [40-50]* % (N [30-40]* %, AZ [10-20]* % af […]* EUR)	Majs i alt: [40-50]* % (N [30-40]* %, AZ [10-20]* % af […]* EUR)

(319) Tabellerne viser, at parterne samlet set står meget stærkt, ikke bare på det samlede marked for majsherbicider, men også i alle de fire markedssegmenter, dvs. bekæmpelse af græs før fremspiring, bekæmpelse af græs efter fremspiring, bekæmpelse af bredbladet ukrudt før fremspiring og bekæmpelse af bredbladet ukrudt efter fremspiring. I nogle lande står parterne kolossalt stærkt inden for et eller flere segmenter. I Frankrig er det eksempelvis AstraZeneca (med nicosulfuron) og Novartis (med atrazin), der står for [90-100]* % af omsætningen inden for bekæmpelse af græs efter fremspiring. Ser man på alle postspiringsmidler, står parterne for hele [70-80]* %. I Tyskland markerer Novartis sig især inden for postspiringsmidler (med sine bredspektrede produkter baseret på metolachlor, terbuthylazin og pyridat). AstraZeneca er (endnu ikke) gået ind på det tyske marked. I Nederlandene (ikke vist i tabelform) vil parterne få en markedsandel på [50-60]* % inden for bekæmpelse af græsukrudt og [60-70]* % inden for bekæmpelse af bredbladet ukrudt. I Belgien vil parterne få en markedsandel på [60-70]* % inden for bekæmpelse af bredbladet ukrudt efter fremspiring og i Østrig [40-50]* % inden for bekæmpelse af græsukrudt inden fremspiring.

(320) Ud over at parterne allerede står meget stærkt på markederne, har de også for nylig lanceret eller forventer at lancere tre vigtige produkter, som vil kunne styrke deres position yderligere, nemlig acetochlor, s-metolachlor og mesotrion.

Parternes nye produkter til bekæmpelse af græsukrudt før fremspiring

(321) Den nye koncerns sortiment af majsherbicider tæller to vigtige majsherbicider til bekæmpelse af græsukrudt inden fremspiring, som er introduceret for nylig eller vil blive det i nær fremtid, nemlig acetochlor og s-metolachlor.

Acetochlor

(322) Det aktive stof acetochlor er registreret af både AstraZeneca og Monsanto inden for Europa. Acetochlor-baserede produkter markedsføres i øjeblikket kun i Spanien (siden 1995) og Frankrig (siden 1999). Stoffet vil også blive lanceret på andre markeder, navnlig i Tyskland og Italien i […]*. Markedsundersøgelsen har vist, at acetochlor har potentialet til at blive et vigtigt produkt i Europa, lige som det er blevet det i USA. På det amerikanske marked for majsherbicider har det erobret en markedsandel på [10-20]* %, primært som erstatning for Monsantos tidligere førende produkt, alachlor ([50]). Det forventes, at alachlor også i Europa vil blive erstattet af acetochlor. Alachlor er i øje-

([50]) Acetochlor og alachlor tilhører den samme kemiske gruppe, acetaliniderne (der også omfatter metolachlor, flufenacet og dimethenamid). Acetochlor er generelt mere effektivt til bekæmpelse af ukrudt end alachlor. Acetochlor er efter sigende også en bedre løsning for landmændene end dimethenamid og flufenacet. Acetochlor og metolachlor anses for at være de bedste stoffer i gruppen.

blikket registreret til brug i majs i Frankrig, Italien, Portugal og Spanien. I Frankrig, som er det største marked for majs, lå omsætningen af alachlor på ca. […]* EUR svarende til en markedsandel på [10-20]* % for majs. I Italien, som er det tredjestørste marked for majs, lå omsætningen af alachlor på ca. […]* EUR svarende til en markedsandel på [10-20]* %. Acetochlor ventes derfor at få en betydelig markedsandel inden for EU ([51]).

(323) Der er flere grunde til, at det aktive stof acetochlor er registreret af både AstraZeneca og Monsanto i Europa. Acetochlors potentiale var kendt allerede i midten af 1980'erne, men tekniske problemer med de tilhørende »safeners« forsinkede markedsføringen med mange år. En safener er et kemisk stof, der tilsættes i visse herbicidblandinger for at gøre afgrøden mere tolerant over for herbicidet og mindske risikoen for, at der sker skader på afgrøden. Safeners gør det således muligt at bringe herbicider på markedet, som ellers ikke ville kunne markedsføres, fordi de kan medføre fytotoksiske skader på afgrøderne. Safeners er vanskelige at finde frem til, tager mange år at udvikle og indebærer betydelige omkostninger til feltforsøg og gennemgang af regler ([52]).

(324) Monsanto og Zeneca har af hensyn til patenter og store omkostninger og vanskeligheder ved at udarbejde det datamateriale, der er nødvendigt for at opnå de lovpligtige godkendelser af både acetochlor og den tilhørende safener indgået en aftale om registrering af acetochlorbaserede produkter. Samarbejdet ar gjort det muligt at opnå registrering af acetochlor-produkter i Spanien (både af AstraZenecas produkt med safeneren dichlormid og af Monsantos produkt med safeneren MON 4660) og i Frankrig, men her er det kun lykkedes at få registreret det produkt, der indeholder AstraZenecas safener dichlormid. Monsanto mener ikke, det er sandsynligt, at selskabet vil være klar med sin egen safener, der vil kunne registreres i Frankrig og de øvrige lande inden [forretningshemmelighed for Monsanto]*. Det betyder grundlæggende, at AstraZeneca har fuld kontrol over acetochlor i Europa ([53]).

([51]) Det kan i øvrigt indskydes, at acetochlor på bare ét år fik en markedsandel på [10-20]* % i Ungarn og nåede op på hele [20-30]* % i Den Tjekkiske Republik.

([52]) Registreringsmaterialet vedrørende safeners er også omfattet af reglerne om databeskyttelse. AstraZeneca har anført (AZ's svar på 4ph2, q15), at det i særlig grad gælder for den safener, der anvendes i acetochlor, fordi det er for dyrt at gentage storskalaforsøg, og at der er tale om en hindring for markedsadgang.

([53]) [Forretningshemmelighed for Monsanto]*

S-metolachlor

(325) S-metolachlor er nært forbundet med metolachlor. Metolachlor blev opdaget og patenteret som herbicid i begyndelsen af halvfjerdserne. Forsøg med produktet viste, at det var meget effektivt til bekæmpelse af græs, og at det kombineret med en safener også sikrede en god tolerans hos de vigtigste afgrøder, heriblandt majs. Stoffet blev lanceret for første gang i 1976 og med tiden registreret i over 90 lande og til mere end 70 afgrøder. Det var fra begyndelsen kendt som et molekyle, der bestod af en aktiv del (s-isomeren) og en relativt inaktiv del (r-isomeren) i forholdet 50:50. Det blev først i slutningen af 1980'erne muligt at fremstille den aktive isomer særskilt ved hjælp af ny synteseteknologi (Novartis har patent på denne teknologi). Eftersom det nye aktive stof er baseret på s-isomeren af metolachlor, kaldes det s-metolachlor. S-metolachlor er lige så effektivt som metolachlor, selv om der kun bruges [60-70]* % af den oprindelige mængde. S-metolachlor er mere miljøvenligt end metolachlor, fordi det kan anvendes i lavere doser (i USA betragtes det som et pesticid med reduceret risiko). De første registreringer af det nye molekyle skete i USA i 1997, og skiftet fra metolachlor til s-metolachlor afsluttes i 2003 i Europa.

(326) Den vigtigste grund til at indføre s-metolachlor er måske, at det gør det muligt at afregistrere metolachlor og imødegå generisk konkurrence på dette område. Afregistrering er ganske vist ikke nok, hvis man vil beskytte markedet for metolachlor mod generiske produkter, eftersom tredjeparter stadig vil kunne genregistrere metolachlor, men det vil ifølge et dokument fra Novartis om strategien efter udløbet af patentet på metolachlor […]*. Ifølge det samme strategidokument om patentudløbet skal der derfor gøres en særlig indsats på følgende område: […]* ([54]).

(327) S-metolachlors rolle som erstatning for metolachlor uddybes nærmere i et andet af Novartis' interne dokumenter, hvoraf det fremgår, at […]*. Der peges i den sammenhæng på følgende forretningsmulighed: […]*.

(328) I Europa udløber patentet på s-metolachlor i 2002, men databeskyttelsen og de mange patenter på blandinger vil fortsat holde de generiske produkter ude. Det forventes, at s-metolachlor udtrykt i værdi helt vil kunne overtage metolachlors position, og at Novartis dermed vil kunne bevare sin stærke position på dette område: […]* ([55]). Det er navnlig sandsynligt, at […]* ([56]).

([54]) […]*

([55]) […]*

([56]) […]*

(329) Acetochlor og (s-)metolachlor kommer i direkte konkurrence med hinanden inden for bekæmpelse af græs før fremspiring. Acetochlor og metolachlor er de stærkeste herbicider inden for acetanilid-gruppen (der også omfatter alachlor, dimethenamid og flufenacet). Erfaringer fra USA viser også, at konkurrencen inden for bekæmpelse af græs før fremspiring primært foregår mellem acetochlor og metolachlor. Det nævnes i øvrigt i et af Novartis' interne dokumenter, at en af grundene til at gå over til s-metolachlor i stedet for metolachlor var (den fremtidige) konkurrence fra […]* ([57]). Det fremgår også af AstraZenecas interne dokumenter, at metolachlor danner […]* ([58]). Med to førende præspiringsherbicider til bekæmpelse af græsukrudt i majs vil ingen kunne måle sig med den nye koncern i dette segment.

Parternes nye produkt til bekæmpelse af bredbladet ukrudt.

(330) Den vigtigste nyhed i den nye koncerns sortiment af majsherbicider til bekæmpelse af bredbladet ukrudt bliver AstraZenecas mesotrion.

Mesotrion

(331) AstraZeneca vil inden længe lancere en række produkter baseret på et nyt aktivt stof, mesotrion. Stoffet ventes registreret i EØS i år […]* og lanceret mere bredt i år […]*. Mesotrion er et produkt med en enestående teknisk profil, som gør det muligt at bekæmpe bredbladet ukrudt usædvanligt effektivt. Ifølge interne dokumenter har det […]* ([59]). Det udmærker sig ved både at kunne anvendes til bekæmpelse før og efter fremspiring, men vil primært blive markedsført […]* ([60]). I USA betragtes det som et pesticid med reduceret risiko. Novartis har store forventninger til produktet. Ifølge selskabets interne dokumenter kan mesotrion blive mere konkurrencedygtig end […]* ([61]).

(332) Mesotrion ventes alene at opnå en andel på [5-10]* % af det globale marked for majsherbicider inden […]*, heraf [10-20]* % inden for bekæmpelse efter fremspiring og [0-5]* % inden for bekæmpelse efter fremspiring ([62]). I Europa er det hensigten, at mesotrion skal […]* ([63]). Det fremgår af en analyse af de tekniske egenskaber og er også blevet pointeret af en konkurrent, at mesotrion og sulcotrion er meget ens, hvis der ses bort fra anvendelsestidspunktet. Mesotrion kan nemlig også anvendes inden fremspiring, mens sulcotrion kun kan anvendes efter fremspiring. […]* ved sulcotrion […]* indikerer klart, at der er tale om et stærkt produkt. Sulcotrion er p.t. AstraZenecas bedst sælgende majsherbicid (det tegner sig for [50-60]* % af omsætningen), og det aktive stof er i øjeblikket patenteret […]* ([64]). Det nye stof mesotrion vil med andre ord have overtaget sulcotrions markedsposition, når sulcotrion ikke længere er patentbeskyttet, hvilket betyder, at sulcotrion kan afregistreres, så det bliver vanskeligere for kopiproducenter at bringe sulcotrion på markedet. Denne strategi er meget lig den […]*.

(333) […]* Ifølge de interne dokumenter vil mesotrion derfor også blive lanceret i lovende blandinger med […]* ([65]). Den samlede omsætning af acetochlor vil som følge heraf […]* ([66]). Hertil kommer, at der er skabt en bedre omkostningsstruktur i forbindelse med fremstillingen af mesotrion, hvilket også giver en ekstra konkurrencefordel.

Parternes argumenter

(334) Parterne mener af flere grunde, at Novartis' og AstraZenecas samlede markedsandele vil falde.

(335) For det første omfatter Novartis' og AstraZenecas produktsortimenter en række ældre produkter, der vil skulle genregistreres i nær fremtid. Hvis de ikke genregistreres, kan de ikke længere sælges i EU. Den stigende fokus på overholdelse af kravene for genregistrering, både nationalt og i EU, kan bl.a. gøre det vanskeligt at forlænge godkendelsen af Novartis' atrazin-baserede produkter i Frankrig og godkendelsen af metolachlor i Nederlandene.

(336) Atrazin er rent faktisk blevet afregistreret i Tyskland, Italien og Nederlandene som følge af dets relativt negative indvirkning på miljøet. Selv om atrazin risikerer at blive afregistreret i Frankrig en gang i fremtiden, er der dog intet, der tyder på, at det vil ske i nær fremtid. De franske myndigheder har endnu ikke bebudet det sådant til-

([57]) […]*
([58]) […]*
([59]) […]*
([60]) […]*
([61]) […]*
([62]) […]*
([63]) […]*
([64]) […]*
([65]) […]*
([66]) […]*

tag. Det er værd at bemærke, at Novartis i en orientering til sin franske filial i 1999 ikke pegede på nogen problemer med atrazin, snarere tværtimod: […]*.

(337) Det er heller ikke sikkert, at en eventuel afregistrering af atrazin i Frankrig vil få særlig stor betydning for parternes markedsposition. Det skyldes navnlig, at en væsentlig del af salget af atrazin, som jo er et bredspektret herbicid til brug både før og efter fremspiring, uden tvivl vil overgå til et eller flere specifikke produkter i de fire segmenter på dette produktområde (bekæmpelse før og efter fremspiring og bekæmpelse af græsukrudt og bredbladet ukrudt) og navnlig til kombinationer af disse produkter. I de lande, hvor atrazin er forbudt, bruger landmændene som nævnt i afsnittet om majsavl og bekæmpelse af bredbladet ukrudt generelt flere postspiringsprodukter til bekæmpelse af bredbladet ukrudt. Det har gjort det muligt for AstraZeneca at forøge sin markedsandel inden for bekæmpelse efter fremspiring ved at øge salget af sulcotrion og nicosulfuron til brug i tankblandinger. En af konkurrenterne har også oplyst, at AstraZeneca allerede har fået en større markedsandel i Frankrig på grund af atrazins negative miljøegenskaber. Det er desuden vigtigt at påpege, at det lovende nye middel mod bredbladet ukrudt, mesotrion, ifølge AstraZenecas interne dokumenter bl.a. vil blive udbudt i blandinger med […]* ([67]). Det må derfor forventes, at den særlige blanding af mesotrion og […]* til brug før fremspiring langt hen ad vejen også vil kunne kompensere for et eventuelt omsætningstab, hvis atrazin afregistreres. Det skyldes ikke mindst, at de nuværende kopiproducenter af atrazin (se nedenfor) til forskel fra Syngenta ikke har noget reelt alternativ til atrazin til brug før eller efter fremspiring.

(338) Når det gælder produktblandinger, hvor der også indgår andre aktive stoffer end atrazin, spiller det ikke så stor en rolle, hvis atrazin afregistreres, eftersom der findes en brugbar erstatning i form af terbuthylazin. Selv om terbuthylazin er et forholdsvis gammelt præparat, der ikke længere er patentbeskyttet, blev det så sent som i starten af 1990'erne introduceret på majsmarkedet, netop fordi atrazin var blevet forbudt i Tyskland og Italien. Terbuthylazin har samme anvendelsesspektrum som atrazin, men er mindre effektivt. Der er ikke så stor fare for, at det forbydes til brug i majsherbicider, navnlig ikke når der er tale om blandinger (ved at blande aktive ingredienser får producenterne lettere ved at kontrollere, hvor store mængder landmændene reelt anvender, og Novartis har af samme grund valgt kun at sælge terbuthylazin i blandinger og ikke i ren form).

(339) Hvad angår metolachlor i Nederlandene har Novartis til hensigt at […]*. Som beskrevet i afsnittet om s-metolachlor går Novartis' strategi ud på at […]*. S-metolachlor er på den anden side nært forbundet med metolachlor, men kan anvendes i meget mindre doser, hvilket gør det mere miljøvenligt. Der forventes ikke at blive problemer med registrering af s-metolachlor.

(340) For det andet har parterne anført, at der findes mange producenter, som fremstiller kopier af deres aktive ingredienser, når de ikke længere er patentbeskyttet, og navnlig af atrazin, terbuthylazin, acetochlor og dicamba, og at metachlor formentlig også vil give anledning til generisk konkurrence, når patentet udløber inden længe.

(341) Ser man på generiske produkters betydning for parternes sortiment af majsherbicider, er det i realiteten kun to aktive stoffer, nemlig atrazin og terbuthylazin, der spiller ind. Makhteshim i Israel og danske Cheminova er velkendte kopiproducenter. Nogle af konkurrenterne mener imidlertid ikke, at disse generiske produkter har særlig stor praktisk betydning. Atrazin bruges primært i Frankrig, hvorimod det er forbudt eller omfattet af restriktioner for anvendelsen i mange andre lande. Situationen i Frankrig er beskrevet i Novartis' føromtalte orientering af dets franske filial: […]*. Ifølge denne orientering er det ikke til større gene for Novartis, at der bringes generiske produkter på markedet. Terbuthylazin anvendes primært i blandingsprodukter, og det »rene« generiske terbuthylazin tillægges derfor ikke nogen videre betydning. Novartis sælger rent faktisk kun terbuthylazin i færdigblandede produkter, dvs. i kombination med andre aktive stoffer.

(342) At kopiproducenterne fremstiller (eller er i stand til at fremstille) en aktiv ingrediens, er heller ikke ensbetydende med, at de kan afsætte deres produkt inden for EØS. Det gælder navnlig for atrazin, som ikke længere er godkendt i Tyskland, Italien og Nederlandene. Ud over patentbeskyttelsen kan den juridiske beskyttelse af registreringsdataene også forhindre konkurrence. EU's registreringssystem (for det aktive stof) og de nationale registreringssystemer (for produktet) sikrer normalt en databeskyttelse på 5-10 år regnet fra registreringstidspunktet.

([67]) […]*

I Tyskland er datamaterialet vedrørende registreringen af terbuthylazin, selv om produktet ikke længere er patentbeskyttet, stadig omfattet af en sådan juridisk beskyttelse, hvilket betyder, der ikke er nogen generisk konkurrence omkring terbuthylazin.

(343) Et andet eksempel er acetochlor, der (som tidligere nævnt) ventes at blive et af de førende ukrudtsmidler inden for Europa. Indtil videre har det kun gennem et samarbejde mellem AstraZeneca og Monsanto været muligt at opnå registrering af acetochlor i Spanien (i 1993 for to produkter) og i Frankrig (i 1999 for et produkt, der indeholder safeneren ([68]) dichlormid og kun er registreret af AstraZeneca). Selv om acetochlor ikke længere er patentbeskyttet, sikrer EU's registreringssystem for aktive stoffer, at dataene beskyttes i 10 år. Registreringsmaterialet vedrørende safeners er også omfattet af reglerne om databeskyttelse. […]* ([69]). Det har indtil nu betydet, at ingen generiske producenter af acetochlor har kunnet registrere deres produkter i EØS. Det har de øvrige F&U-baserede konkurrenter for den sags skyld heller ikke kunnet. Acetochlor er derfor, hvilket parterne også har indrømmet, slet ikke udsat for nogen generisk konkurrence inden for EØS. Selv om et produkt ikke længere er patentbeskyttet, og der findes kopiproducenter for det aktive stof, er det kort sagt ikke ensbetydende med, at disse produkter kan afsættes inden for Europa.

(344) For dicamba gælder databeskyttelsen stadig i de fleste større majsproducerende lande. I Frankrig er registreringsdataene eksempelvis beskyttet indtil 2006 og i Tyskland indtil 2009. Da registreringsprocedurerne for generisk dicamba er meget strenge i Frankrig og Tyskland ([70]) (de to største markeder), er det ikke sandsynligt, at kopiproducenterne får adgang til markedet. Italien er med hensyn til databeskyttelse en undtagelse herfra. Her blev de første formodede generiske produkter markedsført i 1999. Der er imidlertid taget forskellige strategier i brug for at begrænse konsekvenserne af, at dicamba ikke længere er patentbeskyttet. […]* Eftersom Novartis i stigende omfang vil benytte dicamba i blandede produkter, kan en egentlig afregistrering af ren dicamba også være et effektivt middel til at forhindre konkurrence fra generisk dicamba. Der anvendes meget strenge registreringsprocedurer for generisk dicamba i Frankrig, Tyskland (de to største markeder) og Østrig. Det forventes […]* ([71]).

(345) For det tredje har parterne anført, at de ikke har eneret til flere af deres nøgleprodukter. Acetochlor er som nævnt registreret af både AstraZeneca og Monsanto inden for Europa. Novartis får desuden dicamba fra BASF, der ifølge parternes oplysninger har til hensigt at lancere sit eget dicamba-baserede produkt i Europa. Selv om det er tilfældet, er det dog ikke sandsynligt, at dette produkt vil få væsentlig betydning for Syngentas position i segmentet for bekæmpelse af bredbladet ukrudt efter fremspiring ([72]). Som tidligere omtalt har den fusionerede enhed i øvrigt også udarbejdet strategier for erstatning af dicamba og kan tage produkter i brug, som angiveligt er mere velegnede inden for dette segment (sulcotrion, […]*). Hvad angår acetochlor har markedsundersøgelsen vist, hvor stærkt AstraZeneca står i forhold til Monsanto ([73]) (se ovenfor).

(346) For det fjerde har parterne gjort gældende, at adskillige konkurrenter er klar til at lancere nye produkter i nær fremtid, hvorimod kun AstraZeneca og ikke Novartis har nye produkter på bedding. Den påstand er der ingen hold i. Der ses nemlig helt bort fra, at der i de senere år er introduceret en række stærke produkter i visse EØS-lande (acetochlor og s-metolachlor). Disse produkter vil efterhånden også blive introduceret i de øvrige lande. Desuden vil et af AstraZenecas nye produkter, mesotrion, uden tvivl blive et af de fremtidige nøgleprodukter på markederne for majsherbicider.

(347) Parterne har bemærket, at konkurrenterne er i færd med at udvikle, netop har lanceret eller om kort tid vil lancere følgende majsherbicider: isoxaflutol (Aventis, 1998), isoxachlortol (Aventis, 2003) og foramsulfuron (Aventis, 2003), flufenacet (Bayer, 1999), amicarbazon (Bayer, 2002), imazamox (American Cyanamid, 2000), cycloxidim (BASF, 2001), diflufenzopyr (BASF, 2002/2003) og tritosulfuron (BASF, 2003).

(348) Med isoxaflutol som en mulig undtagelse giver udsigterne for disse produkter ikke nogen anledning til at tro, at de virksomheder, der producerer dem, vil kunne true Syngentas markedsposition ([74]). Det samme kan i øvrigt

([68]) Safeners er kemiske stoffer, som bruges sammen med aktive stoffer i herbicider, og som bringer den fytotoksiske effekt ned på et niveau, der er acceptabelt i moderne landbrug. Ikke alle herbicider kræver, at der anvendes en safener, men acetochlor og metolachlor gør.

([69]) […]*

([70]) Novartis' svar på 4ph2, q67; Novartis' vesteuropæiske strategi efter udløbet af patentet på dicamba.

([71]) […]*

([72]) [Forretningshemmelighed for BASF]*.

([73]) [Forretningshemmelighed for Monsanto]*.

([74]) [Forretningshemmelighed for Aventis]* [forretningshemmelighed for Bayer]* [forretningshemmelighed for BASF]* [forretningshemmelighed for Dow]*.

siges om udsigterne for konkurrenternes etablerede produkter ([75]). Den konklusion bygger i begge tilfælde på en omhyggelig sammenligning af salgsprognoserne for alle de omhandlede produkter (fremlagt af konkurrenterne) og det nuværende omsætningsniveau. Parterne påstår ganske vist, at de nye produkter, konkurrenterne som tidligere nævnt ventes at lancere i fremtiden, har et meget stort potentiale — foramsulfuron vil f.eks. kunne klare sig lige så godt som nicosulfuron — men Kommissionen mener, at der bør lægges særlig vægt på konkurrenternes interne skøn, da det formentlig er dem, der ved mest om produkternes egenskaber og markedspotentiale, navnlig i betragtning af at produkterne stadig er under udvikling.

(349) Isoxaflutol (Aventis) er ganske rigtigt et meget stærkt produkt. Som beskrevet i afsnittet om ukrudtsbekæmpelse er isoxaflutol et meget effektivt præspiringsprodukt til bekæmpelse af bredbladet ukrudt. Parterne har gjort opmærksom på, at produktet har erobret [5-10]* % af markedet i EU i løbet af de første to år og må forventes at få en langt større markedsandel i betragtning af, at det er nyt på markedet. Ifølge de salgstal, Aventis har fremlagt, opnåede isoxaflutol i 1999 en markedsandel på [5-10]* % i de respektive majsproducerende lande, Frankrig, Tyskland og Italien. Set på den baggrund kan det undre, at AstraZenecas og Novartis' samlede markedsandele faldt forholdsvis lidt fra 1998 til 1999, nemlig fra [40-50]* % til [40-50]* % på EØS-plan. Aventis' salgsprognoser for 2003 bekræfter ganske vist, at isoxaflutol vil kunne opnå en større markedsandel [forretningshemmelighed for Aventis]*, men antyder også, at tre femtedele af potentialet allerede blev realiseret i perioden op til 1999. Parterne har bemærket i deres svar på klagepunktsmeddelelsen, at der er tale om en grov undervurdering af potentialet for isoxaflutol. Kommissionen har derfor bedt Aventis om at bekræfte sine tal og kontrollere, om den seneste udvikling i vækståret 2000 eventuelt giver anledning til at justere markedsudsigterne for produktet. Aventis mente imidlertid ikke, der var nogen grund til at ændre de salgsprognoser, der var fremlagt tidligere.

(350) Om det lykkes at realisere endnu mere af potentialet for isoxaflutol, vil under alle omstændigheder afhænge af en række ubekendte faktorer. Hvis den fusion, parterne har foreslået, gennemføres, vil det medføre en strukturændring i branchen, hvilket formentlig er den vigtigste af disse faktorer. Det kan ikke forventes, at isoxaflutol eller andre af konkurrenternes nye produkter vil kunne hamle op med de enkelte eller samtlige produkter i Syngentas samlede sortiment. Syngentas stærke position i alle fire segmenter inden for ukrudtsbekæmpelse (baseret på de aktive stoffer acetochlor, s-metolachlor, nicosulfuron, sulcotrion og mesotrion) giver koncernen den fleksibilitet, der kræves for at kunne fremsætte generelle anbefalinger om tankblandinger og udvikle førende blandingsprodukter og på den måde trænge mange af konkurrenternes (nye eller nuværende) produkter ud af markedet. Syngenta vil også, fordi dets aktive stoffer står stærkt i alle fire segmenter inden for ukrudtsbekæmpelse, få betydelig magt over distributionsnettet.

(351) Det er netop det scenario, adskillige respondenter, kunder og konkurrenter har peget på. Ifølge en konkurrent vil Syngenta med sit unikke og »enestående« majssortiment få mulighed for at fremstille rene produkter og blandingsprodukter, der tilmed er så effektive, at Syngenta vil kunne udbyde samlede produktpakker (der også omfatter udsæd) til distributører og landmænd og benytte nogle af sine nøgleprodukter som løftestang for flere eller færre produkter.

(352) De følgende afsnit fokuserer på spørgsmålet om, hvorvidt Syngenta i kraft af sit stærke produktsortiment vil få en ganske særlig position på markedet for majsherbicider.

Mulige (fremtidige) produktblandinger

(353) Syngenta vil med sit unikke majssortiment opnå den fleksibilitet, der kræves for at udvikle endnu flere førende produktblandinger. Konkurrenterne har generelt peget på følgende blandinger, som efter deres mening er enestående.

(354) En lang række interessante produktblandinger vil kunne anvendes som bredspektrede løsninger til bekæmpelse både før og efter fremspiring. Blandingen af sulcotrion, som er det bedste middel til bekæmpelse af bredbladet ukrudt efter fremspiring, og metolachlor (samt eventuelt atrazin eller terbuthylazin) vil kunne sikre en fremragende bredspektret bekæmpelse såvel før som efter spiring. Mesotrion blandet med s-metolachlor […]* vil også kunne sikre en fremragende bredspektret bekæmpelse (f.eks. som erstatning for atrazin, hvilket beskrives mere indgående i afsnittet om atrazin i Frankrig). Nicosulfu-

([75]) [Forretningshemmelighed for Aventis]* [forretningshemmelighed for BASF]* [forretningshemmelighed for DuPont]* [forretningshemmelighed for Dow]* [forretningshemmelighed for American Cyanamid]* [forretningshemmelighed for Monsanto]*.

ron, der er kendt som det mest effektive postspiringsgraminicid, anses af mange konkurrenter for at være en glimrende blandingspartner til metolachlor (s-metolachlor), atrazin eller terbuthylazin ([76]).

(355) Efter fremspiring er den bedste løsning til ukrudtsbekæmpelse en færdigblanding af nicosulfuron og sulcotrion. Der er tale om en helhedsløsning rettet mod alle former for græs og bredbladede planter. Det samme gælder for blandingen af nicosulfuron og det nyudviklede stof, mesotrion, som er et meget effektivt middel til bekæmpelse af bredbladet ukrudt før og efter fremspiring ([77]).

(356) Hertil kommer en række andre effektive blandinger, som også udelukkende indeholder parternes produkter, heriblandt atrazin-acetochlor (bredspektret bekæmpelse, før fremspiring), atrazin-s-metolachlor (bredspektret bekæmpelse, før fremspiring), atrazin-sulcotrion (bredspektret bekæmpelse, både før og efter fremspiring), prosulfuron-nicosulfuron (bredspektret bekæmpelse, efter fremspiring) og pyridat-nicosulfuron (bredspektret bekæmpelse, efter fremspiring).

(357) Det ses heraf, at Syngenta i segmenterne for bekæmpelse såvel før som efter fremspiring vil få et »ideelt« udvalg af produkter, der virker mod alle former for græs og bredbladet ukrudt, både før og efter at afgrøden er kommet op. Stillet over for en så overvældende mængde af højeffektive bredspektrede produkter med brede anvendelsesmuligheder vil Syngentas konkurrenter få svært ved at sælge deres mere smalspektrede produkter.

(358) Konkurrenterne råder over langt færre produkter end den nye koncern. I segmentet for præspiringsmidler mangler BASF et præparat til bekæmpelse af alle former for bredbladet ukrudt. BASF's produkter ville klare sig væsentligt bedre i konkurrencen, hvis selskabet kunne finde en blandingspartner som supplement til sit aktive stof dimethenamid, der især er effektivt til bekæmpelse af græs. Teknisk set vil de eneste mulige partnere til dimethenamid med virkning mod bredbladet ukrudt være atrazin (Novartis/kopi), terbuthylazin (Novartis/kopi), isoxaflutol (Aventis) og pendimethalin (AmCy). Set i forhold til pris og effekt er det reelt Novartis' to aktive stoffer, der vil være bedst. Isoxaflutol (Aventis) og pendimethalin (AmCy) er ikke ideelle kandidater, bl.a. på grund af fytotoksiske problemer.

([76]) […]*
([77]) […]*

(359) Aventis' produkt isoxaflutol, som er et bredspektret præspiringsherbicid, vil klart vinde ved at blive blandet med aktive stoffer, så der opnås en bredere ukrudtsbekæmpelse. Monsantos produktudvalg vil kunne styrkes ved at kombinere acetochlor med atrazin eller terbuthylazin i færdigblandede præparater (atrazin for Frankrig, Spanien, Portugal eller Grækenland og terbuthylazin for Italien og Tyskland, hvor atrazin ikke er registreret). DuPonts produkter sigter primært mod bekæmpelse efter fremspiring, hvorimod der lægges mindre vægt på præspiringsherbicider.

(360) Konkurrenterne råder over langt færre produkter til bekæmpelse af ukrudt efter fremspiring end den nye koncern. BASF mangler en blandingspartner med effekt mod græs til sine produkter, bentazon og bentazon blandet med dicamba, der anvendes til bekæmpelse af bredbladet ukrudt. Den perfekte blandingspartner er nicosulfuron, som er meget effektivt til bekæmpelse af græs efter fremspiring. I Tyskland markedsføres der faktisk allerede en blanding af bentazon og nicosulfuron. En anden mulig blandingspartner til bentazon er Duponts rimsulfuron, men denne blanding er angiveligt mindre populær end blandingen af bentazon og nicosulfuron.

(361) Den bedste løsning for Aventis' postspiringsherbicid til bekæmpelse af bredbladet ukrudt, bromoxynil, vil være at blande det med terbuthylazin (Novartis/kopi) for at opnå en endnu bedre virkning mod bredbladet ukrudt. Det bredspektrede postspiringsherbicid foramsulfuron mangler residualeffekt. Dette problem kan løses ved at kombinere det med følgende blandingspartnere, som er angivet i faldende rækkefølge efter egnethed: atrazin (Novartis/kopi), mesotrion (AstraZeneca), terbuthylazin (Novartis/kopi), dicamba (Novartis), metosulam/fluthiamid (Bayer) og pyridat (Novartis). Foramsulfuron vil kunne få en bredere effekt mod bredbladet ukrudt, hvis det forbindes med mesotrion (AstraZeneca), sulcotrion (AstraZeneca), prosulfuron (Novartis), også her angivet i faldende rækkefølge efter egnethed. Monsantos produkter sigter primært mod bekæmpelse før fremspiring, hvorimod der lægges mindre vægt på postspiringsherbicider. DuPonts tyske produktsortiment mangler postspiringsherbicider med residualeffekt, og i Italien ville det være en fordel for DuPont at kunne tilbyde præspiringsprodukter og et postspiringspræparat til bekæmpelse af bredbladet ukrudt, som har en anden virkningsmekanisme end DuPonts nuværende produkter.

(362) Konkurrenterne har allerede indgået adskillige udviklings- og samarbejdsaftaler med Novartis og AstraZene-

ca. Nogle af konkurrenterne har også vist konkret interesse for at lade deres produkter indgå i færdigblandede præparater sammen med enten Novartis' eller AstraZenecas produkter ([78]). I betragtning af det meget komplette produktsortiment, Syngenta selv vil kunne tilbyde (løsninger til brug både før og efter fremspiring, graminicider, bredspektrede herbicider og herbicider til bekæmpelse af bredbladet ukrudt med mange forskellige virkningsmekanismer), må det forventes, at den nye koncern i første omgang vil forsøge at blande sine egne molekyler. Det kan gå ud over konkurrenceevnen hos de konkurrenter, der allerede har indgået samarbejdsaftaler med parterne eller har en interesse i at indgå sådanne aftaler, eftersom de ikke har særlig mange eller gode muligheder for at blande deres produkter med andre konkurrenters produkter. Mange af konkurrenterne er bange for, at Syngenta vil få en endnu stærkere markedsposition, hvis koncernen nægter andre at benytte sine vigtigste molekyler. Nogle af konkurrenterne har rent faktisk oplyst, at de får meget vanskeligt ved at konkurrere, hvis de ikke kan benytte Syngentas aktive stoffer ([79]).

(363) Syngentas sortiment af virkningsfulde bredspektrede produkter gør det samtidig effektivt og fordelagtigt at benytte en strategi, som går ud på at trække rene ukrudtsmidler tilbage for at »isolere« de produkter hos konkurrenterne, der er beregnet til brug i landmændenes tankblandinger, og gøre dem mindre brugbare. Denne strategi vil også forringe konkurrenternes konkurrenceevne. Parterne fastholder i deres svar på klagepunktsmeddelelsen, at disse påstande er forkerte. Selv om det rent teknisk skulle være muligt kun at satse på blandinger, ville det være »økonomisk vanvid«, fordi blandingsprodukterne ville være dyrere, og man ville miste markedsandele ved at gå bort fra de rene produkter. Disse argumenter gælder måske for virksomheder, der befinder sig i en normal konkurrencesituation, men ikke nødvendigvis for en virksomhed, der som følge af sin stærke markedsposition og sit meget brede produktsortiment vil kunne profitere af en sådan strategi. Selv om konkurrenterne stadig har visse muligheder for at kombinere deres produkter med andre konkurrenters, vil de være begrænsede og forbundet med transaktionsomkostninger, som den fusionerede enhed ikke pålægges. Det bør i den forbindelse erindres, at udviklingen af færdigblandede produkter er en effektiv metode til at forlænge beskyttelsen af specifikke produkter, der ikke længere er omfattet af patenter, hvilket også tilskynder den fusionerede enhed til at satse på blandinger.

([78]) [Forretningshemmelighed for Aventis]* [forretningshemmelighed for BASF]* [forretningshemmelighed for Bayer]*.

([79]) [Forretningshemmelighed for AmCy]* [forretningshemmelighed for Monsanto]*. Adgangen til generiske produkter volder i hvert fald der, hvor de er registreret, ingen større problemer, fordi der er gode forsyningsmuligheder og let adgang til registreringsdata. Det er ikke tilfældet for terbuthylazin i Tyskland, hvor Novartis er den eneste virksomhed, der har en registrering.

Distribution

(364) Syngentas omfattende og stærke produktsortiment, der spænder over samtlige segmenter, bliver unik blandt de virksomheder, der konkurrerer på markedet for majsherbicider. Det vil gøre det muligt for Syngenta at tilrettelægge meget slagkraftige produktkampagner for at overtale landmændene til at købe de fleste eller alle deres produkter af Syngenta. Det vil f.eks. kunne gøres ved at udnytte stoffer som metolachlor (s-metolachlor), atrazin, acetochlor, sulcotrion (mesotrion) og nicosulfuron, der allerede står stærkt på markedet, til udvikling af »produktpakker«. Her vil strategien om at erstatte metolachlor med s-metolachlor og sulcotrion med mesotrion naturligvis også spille ind ([80]).

(365) Det omfattende sortiment vil for fremtiden gøre det lettere for Syngenta at forsyne både distributører og landmænd med forskellige produkter til løsning af stort set de samme landbrugsmæssige opgaver. Syngenta kunne f.eks. vælge at udbyde et produkt, der indeholder acetochlor og atrazin, til den ene gruppe af distributører og et produkt, der indeholder metolochlor og atrazin, til den anden gruppe. Fordi de to produkter består af forskellige aktive ingredienser, kan distributørerne sælge dem som »unikke« produkter, selv om de reelt har næsten samme virkning. En sådan segmentering af markedet er et effektivt værktøj, hvis man vil begrænse priskonkurrencen mellem distributørerne, noget som alle distributører uanset størrelse sætter stor pris på. Højere priser sikrer distributørerne en større fortjeneste og motiverer dem endnu mere til at fremme salget af Syngentas løsninger i stedet for de majsherbicider, der udbydes af andre virksomheder.

(366) En sådan udvikling må forventes. Hvad angår prisstrategier […]* ([81]). Det skal i den forbindelse bemærkes, at distributørerne, fordi de i almindelighed (på opfordring eller eget initiativ) rådgiver landmændene om, hvilke produkter de skal anvende og i hvilke blandinger, også har stor indflydelse på deres valg. En mulig prisstrategi vil være at opsplitte priserne ved hjælp af forskellige produktnavne og/eller mærker eller forskellige sammensætninger for at appellere til planteavlere, der har for-

([80]) […]*

([81]) […]*

skellige holdninger til den økonomiske værdi. Selv om AstraZeneca fastholder, at denne prisstrategi gør det muligt for produktmærkerne at vinde indpas i de enkelte markedssegmenter og sikre kunden og AstraZeneca den størst mulige økonomiske fordel, vil en virksomhed med et så usædvanligt stort sortiment af fremragende ukrudtsmidler, som Syngenta vil få, uden tvivl være i stand til — og fristet til — at anvende markedsføringsstrategier (baseret på blandinger, mærker og pris), der udelukkende sigter mod at øge fortjenesten og betyder, at kunderne tvinges til at betale højere priser.

Konklusion vedrørende majsherbicider

(367) På baggrund af det ovenfor anførte og navnlig de store markedsandele, det nye selskab vil få, og den omstændighed, at den nye koncern generelt vil være mindst […]* gange større end sin nærmeste konkurrent og vil kunne udbyde en meget bred vifte af stærke produkter inden for alle fire segmenter af markedet for majsherbicider (bekæmpelse af græsukrudt og bredbladet ukrudt før og efter fremspring), må Kommissionen konkludere, at den anmeldte transaktion i hvert fald i Frankrig, Tyskland, Nederlandene og Belgien vil føre til skabelse af en dominerende stilling på markedet for majsherbicider.

KORNHERBICIDER

(368) Markedet for kornherbicider er udtrykt i værdi det største marked for selektive herbicider. I 1998 lå omsætningen af kornherbicider på ca. […]* EUR inden for EØS ud af en samlet EØS-omsætning af selektive herbicider på ca. […]*. De tre største nationale markeder for kornherbicider er Frankrig ([…]* EUR), Tyskland ([…]* EUR) og Det Forenede Kongerige ([…]* EUR).

(369) Hvad angår kornherbicider i EØS anslår parterne, at de har en markedsandel på [10-20]* % (N [10-20]* % + AZ [0-5]* %) og en omsætning på […]* EUR. På visse nationale markeder ligger andelen højere, nemlig på [30-40]* % i Portugal og Grækenland og på [30-40]* % i Italien. Aventis er den nuværende markedsleder med en omsætning for hele EØS på […]* EUR og en markedsandel på [30-40]* % inden for EØS (fra [10-20]* % i Danmark til [50-60]* % i Portugal). Disse tal må nødvendigvis blive mindre i fremtiden, eftersom de fusionerende virksomheder (Rhône-Poulenc og Hoechst) som betingelse for at kunne oprette Aventis i 1999 forpligtede sig til at tildele en anden producent licens til deres vigtige aktive ingrediens IPU (produkter baseret på denne aktive ingrediens tegner sig for omkring [30-40]* % af Aventis' samlede omsætning af kornherbicider) ([82]).

(370) De ovennævnte markedsandele, der gælder for hele markedet for kornherbicider, tyder ikke umiddelbart på, at der er problemer med konkurrencen. Under markedsundersøgelsen blev der imidlertid peget på adskillige problemer. Et ikke ubetydeligt antal distributører har oplyst, at parterne vil kunne opnå en stærk position inden for bekæmpelse af græsukrudt i kornafgrøder efter fremspiring, fordi parterne vil kunne disponere over to af de tre førende produkter, nemlig AstraZenecas Grasp/Achieve (der er baseret på det aktive stof tralkoxydim) og Novartis' Topik (der er baseret på clodinafop). Det tredje produkt er Aventis' Puma/Proper (som er baseret på fenoxaprop).

(371) I segmentet for bekæmpelse af græsukrudt (dvs. graminicider og bredspektrede herbicider under ét) vil parterne få de største markedsandele i Portugal med [30-40]* % (N [30-40]* % + AZ [0-5]* %), Spanien med [30-40]* % (N [20-30]* % + AZ [5-10]* %), Nederlandene med [30-40]* % (ingen overlapning), Grækenland med [30-40]* % (N [30-40]* % + AZ [0-5]* %) og Italien med [40-50]* % (N [40-50]* % + AZ [0-5]* %). Parterne vil nærmere bestemt få en stærk position i Spanien ([30-40]* %; N [10-20]* % + AZ [10-20]* %), Portugal ([30-40]* %; N [30-40]* % + AZ [0-5]* %), Grækenland ([30-40]* %; N [30-40]* % + AZ [0-5]* %), Belgien ([40-50]* %, ingen overlapning), Frankrig ([40-50]* %, ingen overlapning), Nederlandene ([50-60]* %, ingen overlapning) og Italien ([50-60]* %; N [50-60]* % + AZ [0-5]* %).

(372) Markedsundersøgelsen har afsløret, at Novartis' Topik bliver det vigtigste produkt i den nye koncerns sortiment. Salget af Topik er langt større end salget af Grasp og i fortsat stigning. Salget af Grasp er til gengæld stærkt faldende. I perioden fra 1998 til 1999 faldt salget med […]*, og der regnes med en yderligere nedgang i salget. Selv om Grasp vil resultere i en vis overlapning i mange af landene, er det dog ikke sandsynligt, at fusionen reelt vil mindske konkurrencepresset på Topik.

([82]) I sag nr. IV/M.1378, Hoechst/Rhône Poulenc (Aventis) herskede der alvorlig tvivl om de fusionerende parters position inden for fremstilling af herbicider indeholdende isoproturon (IPU) i ren form eller i blandinger med andre aktive stoffer (sag nr. IV/M.1378, Hoechst/Rhône Poulenc (Aventis), betragtning 31).

(373) Aventis har desuden planer om at introducere sit nye postspiringsgraminicid, iodosulfuron, i 2001/2002. Det nye præparat er efter sigende særdeles virksomt mod *Lolium*, som er en af de vigtigste ukrudtstyper, der bekæmpes med graminicider i Italien. Præparatet er mere effektivt til bekæmpelse af *Lolium* end clodinafop (Topik) og tralkoxydim (Grasp). Aventis ventes at lancere iodosulfuron i ren form og i blandinger med deres eget aktive stof fenoxaprop.

(374) Hertil kommer, at der inden for beskyttelse af kornafgrøder findes meget få herbicider, som udelukkende benyttes, før kornet spirer frem. De fleste præspiringsherbicider kan også anvendes efter fremspiring og dermed være alvorlige konkurrenter til rene postspiringsherbicider såsom Topik.

(375) Det er på baggrund heraf ikke sandsynligt, at fusionen vil resultere i, at der skabes en dominerende stilling på markedet for kornherbicider.

KARTOFFELHERBICIDER

(376) I 1998 lå omsætningen af kartoffelherbicider på ca. […]* EUR inden for EØS. De fire største nationale markeder for kartoffelherbicider er Tyskland ([…]* EUR), Det Forenede Kongerige ([…]* EUR), Nederlandene ([…]* EUR) og Frankrig ([…]* EUR).

(377) Hvad angår kartoffelherbicider anslår parterne, at de i 1998 havde en markedsandel inden for EØS på [30-40]* % (N [0-5]* % + AZ [20-30]* %) og en omsætning på […]* EUR. I Irland var deres markedsandel på over [20-30]* % ([20-30]* % — AZ [20-30]* % + N [0-5]* %), mens den i Spanien var på ([30-40]* % — AZ [20-30]* % + N [5-10]* %), Grækenland ([30-40]* % — AZ [20-30]* % + N [0-5]* %), Østrig ([30-40]* % — AZ [20-30]* % + N [5-10]* %), Tyskland ([30-40]* % — hele AZ), Nederlandene ([30-40]* % — AZ [30-40]* % + N [0-5]* %), Portugal ([40-50]* % — AZ [30-40]* % + N [5-10]* %), Belgien ([50-60]* % — AZ [40-50]* % + N [0-5]* %) og Frankrig ([50-60]* % — AZ [40-50]* % + N [5-10]* %). Parterne har efterfølgende fremlagt oplysninger om deres markedsandele for 1999. Deres samlede markedsandele lå på over [20-30]* % med en overlapning i Spanien ([20-30]* % — AZ [20-30]* % + N [5-10]* %), Østrig ([30-40]* % — AZ [20-30]* % + N [5-10]* %), Nederlandene ([30-40]* % — AZ [30-40]* % + N [0-5]* %), Portugal ([20-30]* % — AZ [20-30]* % + N [0-5]* %), Belgien ([50-60]* % — AZ [40-50]* % + N [5-10]* %) og Frankrig ([50-60]* % — AZ [40-50]* % + N [5-10]* %) ([83]).

(378) Den største konkurrent var i 1998 Bayer, som havde en markedsandel på [20-30]* % i hele EØS og markedsandele på [40-50]* % i Grækenland, [40-50]* % i Østrig, [30-40]* % i Irland, [30-40]* % i Danmark, Spanien og Sverige, [30-40]* % i Belgien, [20-30]* % i Italien, [20-30]* % i Frankrig, [20-30]* % i Nederlandene, [20-30]* % i Portugal og [10-20]* % i Det Forenede Kongerige. Andre vigtige konkurrenter var Aventis, som havde en markedsandel på [5-10]* % i hele EØS, [30-40]* % i Danmark, [10-20]* % i Spanien, [10-20]* % i Portugal, [10-20]* % i Frankrig, [10-20]* % i Grækenland, [10-20]* % i Nederlandene og [10-20]* % i Det Forenede Kongerige, og DuPont, som havde en markedsandel på [5-10]* % i hele EØS, [10-20]* % i Tyskland, [10-20]* % i Østrig og Nederlandene og [5-10]* % i Det Forenede Kongerige.

(379) Parternes produkter på dette marked er enten bredspektrede herbicider eller graminicider. Novartis' bredspektrede produkter er baseret på de aktive ingredienser metobromuron, terbutryn, prometryn og terbuthylazin. Disse produkter tegnede sig i 1999 for [5-10]* % af den samlede omsætning i EU af bredspektrede herbicider til brug i kartofler. Inden for graminicider udbyder Novartis produkter (Agil/Falcon) baseret på den aktive ingrediens propaquizafop, der ifølge Novartis tegner sig for [0-5]* % af den samlede omsætning i EU af graminicider til brug i kartofler, eftersom de kun bruges til kartofler i Italien (se dog nedenfor). AstraZenecas vigtigste bredspektrede produkt er Boxer/Defi, der bygger på den aktive ingrediens prosulfocarb. Dette produkt repræsenterer alene [20-30]* % af den samlede omsætning i EU af bredspektrede herbicider til brug i kartofler, mens fem andre produkter tegner sig for yderligere [5-10]* % af omsætningen inden for dette segment. Inden for graminicider har AstraZeneca et produkt (Fusilade), der er baseret på den aktive ingrediens fluazifop-p-butyl. Fusilade tegner sig for [10-20]* % af den samlede omsætning i EØS af graminicider til brug i kartofler.

(380) Parterne har bemærket i anmeldelsen, at hovedparten af Novartis' omsætning bygger på en aktiv ingrediens (metobromuron), der blev udfaset i 1999. Senere oplyste parterne imidlertid, at metobromuron (og præparater baseret på metobromuron) vil blive udfaset i 2000. I 1999 blev der udbudt produkter baseret på metobromuron i Østrig, Belgien, Frankrig, Italien og Nederlandene. Det betyder, at parterne har meget store markedsandele i Belgien og Frankrig ([50-60]* % og [50-60]* %). I disse

([83]) Parterne har senere gjort opmærksom på, at de oplysninger, der var anført i anmeldelsen om AstraZenecas markedsandele i Grækenland og Irland, ved en fejl indbefattede salg af ikke-selektive herbicider. Det betyder, at parterne ikke havde en samlet markedsandel på over [20-30]* % i disse to lande.

to lande udbød AstraZeneca og Novartis kun produkter inden for segmentet for bredspektrede produkter, og parterne anslår, at de havde en markedsandel på [60-70]* % i Belgien og [60-70]* % i Frankrig. I betragtning af de meget store markedsandele, der ydermere er koncentreret inden for et enkelt markedssegment, må det konkluderes, at fusionen, såfremt salget af metobromuron-baserede produkter videreføres, vil føre til skabelse af en dominerende stilling på de belgiske og franske markeder for kartoffelherbicider.

POSTSPIRINGSGRAMINICIDER TIL BRUG I KARTOFLER

(381) På det danske marked for postspiringsgraminicider til brug i kartofler er der også et problem. Novartis' produkt Agil er godkendt i Danmark til anvendelse i kartofler, men Novartis har ikke oplyst nogen omsætning af Agil til kartofler og i stedet fordelt den samlede omsætning af Agil i Danmark på andre afgrøder (oliefrø og sukkerroer). På den anden side har parterne oplyst, at AstraZeneca med Fusilade tegner sig for [60-70]* % af salget af graminicider i Danmark. Parterne har anført, at de resterende [30-40]* % går til Dows produkt Gallant, der er baseret på den aktive ingrediens haloxyfop. Gallant er imidlertid ikke godkendt i Danmark til anvendelse i kartofler, og der er ikke godkendt noget andet produkt af den art (postspiringsgraminicid) i Danmark. Selv om Novartis har ret i sin antagelse om, at de danske landmænd ikke hidtil har anvendt Agil som kartoffelherbicid, vil den foreslåede fusion derfor betyde, at landmændene ikke har mulighed for at vælge andre produkter end Syngentas i segmentet for postspiringsgraminicider.

(382) AstraZenecas interne dokumenter antyder, at der allerede er mindre konkurrence på markedet for postspiringsgraminicider end på mange andre markeder for plantebeskyttelsesmidler. […]*

(383) Parterne har oplyst, hvilke produkter der virker bedst mod bestemte græsser i kartofler. Ifølge Novartis er Agil/Falcon og Fusilade de bedste midler til bekæmpelse af græsarter som *agropyron repens, cynodon dactylon, sorghum halepense, digitaria sanguinalis* og *echinochloa crus galli*. AstraZeneca har oplyst, at Agil/Falcon og Fusilade er de bedste midler til bekæmpelse af græsarter som *agropyron repens, cynodon dactylon, sorghum halepense, avena fatua* og *alepecurus myosuroides*. Parterne mener derfor, at Agil/Falcon og Fusilade i teknisk henseende overgår konkurrenternes produkter.

(384) Fusilade er desuden det mest populære postspiringsgraminicid på det europæiske marked. AstraZeneca anslår i sine interne dokumenter, at Fusilade repræsenterer [40-50]* % af den samlede omsætning af disse graminicider i Europa. Kommissionens markedsundersøgelse viser imidlertid, at Fusilades markedsandel formentlig snarere ligger på [20-30]* % og Agil/Falcons andel på ca. [10-20]* %. […]*

(385) En lang række respondenter fra forskellige lande, heriblandt distributører, planteavlskonsulenter og landbrugsorganisationer, har peget på, at den nye koncern med kombinationen af Fusilade og Agil/Falcon kommer til at stå meget stærkt på markederne for postspiringsgraminicider.

(386) Af alle de anførte grunde og navnlig i betragtning af, at parternes produkter er de eneste, der er godkendt til brug som kartoffelgraminicider i Danmark, vil den anmeldte transaktion føre til skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling på det danske marked for postspiringsgraminicider til brug i kartofler.

SUKKERROEHERBICIDER

(387) I 1998 lå omsætningen af sukkerroeherbicider på ca. […]* EUR inden for EØS. De største nationale markeder for sukkerroeherbicider er Tyskland ([…]* EUR), Frankrig ([…]* EUR) og Italien ([…]* EUR).

(388) Hvad angår sukkerroeherbicider inden for EØS skønner parterne, at de i 1998 havde en markedsandel på kun [0-5]* % og en omsætning på […]* EUR. Det eneste land, hvor parternes samlede markedsandel overstiger [10-20]* %, er Grækenland ([20-30]* %).

(389) De fusionerende parters markedsandel giver ikke umiddelbart anledning til bekymring. Som nævnt i afsnittet om kartoffelherbicider vil Syngenta imidlertid få rådighed over to af de tre førende postspiringsmidler til bekæmpelse af græsukrudt i en lang række afgrøder, heriblandt sukkerroer (AstraZenecas Fusilade og Novartis' Agil/Falcon).

POSTSPIRINGSGRAMINICIDER TIL BRUG I SUKKERROER

(390) På dette marked vil parterne tegne sig for [50-60]* % i Det Forenede Kongerige og [50-60]* % i Belgien. Par-

terne har desuden oplyst, at de vil få en samlet markedsandel i Danmark på [60-70]* % (Fusilade [60-70]* %, Agil [0-5]* %), mens de resterende [30-40]* % vil gå til Dows Gallant.

(391) Parterne har oplyst, hvilke produkter der virker bedst mod bestemte græsser i sukkerroer. Ifølge Novartis er Agil/Falcon og Fusilade de bedste midler til bekæmpelse af græsarter som *agropyron repens, cynodon dactylon, sorghum halepense, digitaria sanguinalis* og *echinochloa crus galli*. AstraZeneca har oplyst, at Agil/Falcon og Fusilade er de bedste midler til bekæmpelse af græsarter som *agropyron repens, avena fatua* og *alepecurus myosuroides*. Parterne mener derfor, at Agil/Falcon og Fusilade i teknisk henseende overgår konkurrenternes produkter.

(392) Som tidligere nævnt har en lang række respondenter fra forskellige lande, heriblandt distributører, planteavlskonsulenter og landbrugsorganisationer, peget på, at den nye koncern med kombinationen af Fusilade og Agil/Falcon kommer til at stå meget stærkt på markederne for postspiringsgraminicider. […]*

(393) Fusionen vil af alle de nævnte grunde skabe eller styrke en dominerende stilling på markedet for postspiringsgraminicider til brug i sukkerroer i Det Forenede Kongerige, Belgien og Danmark.

OLIEFRØHERBICIDER

(394) I 1998 lå omsætningen af herbicider til oliefrø på ca. […]* EUR inden for EØS. De to største nationale markeder for herbicider til oliefrø er Frankrig ([…]* EUR) og Tyskland ([…]* EUR).

(395) Hvad angår herbicider til oliefrø inden for EØS anslår parterne, at de i 1998 havde en markedsandel på [20-30]* % (N [10-20]* % + AZ [5-10]* %) og en omsætning på […]* EUR. I Tyskland lå markedsandelen på over [20-30]* % ([20-30]* %), mens den i Spanien var på ([20-30]* %), Italien ([20-30]* %) og Frankrig ([30-40]* %).

(396) Parterne udbyder følgende produkter på markedet for herbicider til oliefrø. Novartis har en række midler mod bredbladet ukrudt baseret på de aktive ingredienser pyridat og clomazon. De er især populære i Tyskland, hvor de i 1999 tegnede sig for [30-40]* % af segmentet for midler mod bredbladet ukrudt. På EU-plan tegnede de sig for [20-30]* % af samme segment. Novartis' bredspektrede produkter er baseret på de aktive ingredienser dimethachlor, clomazon, tebutam og terbutryn. Disse produkter udgjorde i 1999 [10-20]* % af den samlede omsætning i EU af bredspektrede herbicider til brug i oliefrøafgrøder og opnåede store markedsandele i Frankrig ([30-40]* %) og Spanien ([10-20]* %) inden for dette segment. Inden for graminicider udbyder Novartis en række produkter […]* baseret på den aktive ingrediens propaquizafop og et andet produkt (Dual) baseret på metolachlor. Dual tegner sig for [0-5]* % og Agil/Falcon for [10-20]* % af den samlede omsætning i EU af græsherbicider til brug i oliefrøafgrøder. Agil/Falcon udgør [20-30]* % af dette segment i Tyskland. AstraZeneca har ingen herbicider mod bredbladet ukrudt til denne afgrøde. AstraZenecas vigtigste bredspektrede produkt er Racer, der er baseret på flurochloridon. Racer tegner sig for [30-40]* % af segmentet for bredspektrede produkter i Spanien. Inden for graminicider udbyder AstraZeneca Fusilade, der er baseret på den aktive ingrediens fluazifop-p-butyl. Fusilade tegner sig for [10-20]* % af den samlede omsætning i EØS af graminicider til brug i oliefrøafgrøder og har en markedsandel på [30-40]* % i Tyskland og [10-20]* % i Det Forenede Kongerige. Ser man på markedsandelene for graminicider under ét, vil parterne opnå [60-70]* % i Tyskland og [30-40]* % i Det Forenede Kongerige.

Ovenstående analyse viser, at der ikke er konkurrencemæssige problemer på det samlede marked for herbicider til oliefrø, men at situationen for postspiringsgraminicider bør undersøges nærmere.

POSTSPIRINGSGRAMINICIDER TIL BRUG I OLIEFRØAFGRØDER

(397) For postspiringsgraminicider til oliefrøafgrøder vil parterne få en markedsandel på [60-70]* % i Tyskland, [50-60]* % i Det Forenede Kongerige og [60-70]* % i Danmark. En af respondenterne har navnlig udtrykt bekymring for det danske marked for graminicider til raps, hvor parternes markedsandel overstiger [50-60]* %. Heraf tegner produkterne Fusilade fra AstraZeneca og Agil fra Novartis sig for henholdsvis ([20-30]* %) og ([30-40]* %). Herudover er kun Dows Gallant (der er baseret på haloxyfob) registreret. Parterne har oplyst, at Danmark modsat andre lande, hvor der er registreret 6-7 græsherbicider til brug efter fremspiring, fører en restriktiv politik for registrering af nye produkter, når der allerede findes et vist antal udmærkede alternativer på markedet. Som tidligere nævnt har distributører, planteavlskonsulenter og landbrugsorganisationer også i andre lande peget på, at den nye koncern med kombinationen af Fusilade og Agil/Falcon kommer til at stå meget stærkt på markederne for postspiringsgraminicider. […]* Parterne har oplyst, hvilke produkter der virker bedst mod bestemte græsser i oliefrøafgrøder. Ifølge Novartis er Fusilade det bedste middel til bekæmpelse af

græsarten *agropyron repens*, mens AstraZeneca mener, at Agil/Falcon og Fusilade er de bedste midler til bekæmpelse af græsserne *agropyron repens, avena fatua* og *alepecurus myosuroides*. Parterne mener derfor, at Agil/Falcon og Fusilade i teknisk henseende overgår konkurrenternes produkter.

(398) Hvis Agil/Falcon ikke længere konkurrerer med Fusilade, vil der skabes eller styrkes en dominerende stilling på markederne for postspiringsgraminicider til brug i oliefrøafgrøder i Danmark, Tyskland og Det Forenede Kongerige.

RISHERBICIDER

(399) Parterne har anført i anmeldelsen, at AstraZeneca ikke havde nogen omsætning af risherbicider i Frankrig, hvorimod Novartis havde en markedsandel på [90-100]* % i 1997 og 1998. En af deltagerne i Kommissionens markedsundersøgelse har imidlertid bemærket, at AstraZeneca havde en omsætning i Frankrig i 1996, 1997 og 1998. AstraZeneca bekræftede den 10. maj 2000, kort før klagepunktsmeddelelsen blev udsendt, at anmeldelsen var fejlagtig på dette punkt. Kommissionen var som følge heraf ikke i stand til at foretage en dækkende undersøgelse af dette marked. Ud fra de oplysninger, parterne har fremlagt, må det dog fastslås, at transaktionen som beskrevet i det følgende rejser konkurrenceproblemer.

(400) I anmeldelsen blev omsætningen på markedet for risherbicider for 1997 og 1998 angivet til […]* EUR. I Frankrig dyrkes der ifølge AstraZeneca kun ris i Camargue-området. AstraZeneca oplyser, at dets eneste ukrudtsmiddel til ris er Ordram Stauffer (i en koncentration på 750 g/l), som er baseret på den aktive ingrediens molinat. AstraZenecas engrossalg lå i 1998 på […]* EUR og i 1999 på […]* EUR. Ifølge AstraZenecas oplysninger sælges der generisk molinat i Frankrig. Sipcams omsætning af generisk molinat anslås til […]* EUR for både 1998 og 1999. AstraZeneca har også gjort opmærksom på, at oplysningerne i anmeldelsen om markedets samlede størrelse var forkerte, og at omsætningen i stedet lå på ca. […]* EUR på slutbrugerniveau og […]* EUR på engrosniveau. Det giver AstraZeneca en markedsandel på omkring [10-20]* % i 1998 og omkring [10-20]* % i 1999.

(401) Novartis' salg af produkterne Sofit og Setoff udgjorde ca. […]* EUR i 1998. Det giver Novartis en markedsandel på [40-50]* % ifølge det ændrede skøn over markedets samlede størrelse mod en andel på [90-100]* % af den omsætning, der var oplyst i anmeldelsen. Parterne har imidlertid understreget, at de har mistet markedsandele, efter at DuPont fik registreret produktet Gulliver. I 1999 lå Novartis' omsætning kun på […]* EUR svarende til [30-40]* % af det ændrede skøn over det samlede marked.

(402) Ifølge det markedsskøn, AstraZeneca har oplyst, lå den samlede markedsandel på [60-70]* % i 1998 og [40-50]* % i 1999. Oprindeligt havde parterne imidlertid anslået markedet til at være langt mindre. Kommissionen mener derfor, at de markedsandele, AstraZeneca har oplyst, er de markedsandele, parterne som et minimum kan anses for at have. Parterne har heller ikke oplyst, at nogen af de øvrige konkurrenter skulle have en væsentlig markedsandel. AstraZenecas oplysninger om, at der ikke vil være nogen overlapning, eftersom AstraZeneca allerede har besluttet at indstille salget af Ordram Stauffer, et præparat baseret på molinat, som kun udbydes i Frankrig, spiller ikke nogen rolle for denne vurdering. Hvis AstraZeneca standser salget af sit præparat, vil den fusionerede enheds salgsnet kunne erstatte dette salg med Novartis' øvrige produkter. Det skal i øvrigt indskydes, at AstraZeneca har oplyst, at man endnu ikke har indstillet sin produktion af stoffet. Selv om det sker i løbet af 2000, som AstraZeneca har oplyst, vil den fusionerede enhed fortsætte med at sælge de produkter, der er på lager. AstraZeneca har desuden gjort opmærksom på, at registreringen af Ordram Stauffer gælder indtil 2008, hvilket betyder, at selskabet indtil da vil kunne ændre sin nuværende påståede beslutning om ikke længere at fremstille produktet. AstraZeneca sælger i øvrigt et andet præparat under samme handelsnavn i andre lande og vil på et senere tidspunkt kunne lancere dette præparat i Frankrig, selv om det efter selskabets egne oplysninger ikke vil være rentabelt.

(403) Som tidligere nævnt er det franske marked for risherbicider ikke blandt de berørte markeder, der fremhæves i CO-formularen. Parterne har imidlertid erkendt, at der kan opstå konkurrenceproblemer. De har derfor foreslået, at AstraZeneca udsteder en eksklusiv licens til produktion og salg af AstraZenecas molinat-baserede herbicidpræparat ved navn Ordram-Sopra og eventuelle i alt væsentligt tilsvarende erstatningspræparater, som Syngenta måtte registrere, til anvendelse i ris i Frankrig indtil 2008. Såfremt ingen af køberne er interesseret i at få en sådan produktionslicens, vil AstraZeneca udstede en eksklusiv licens til anvendelse og distribution i Frankrig af det Ordram-Sopra-præparat (eller en erstatning heraf som tidligere nævnt), som køberen måtte kræve til brug i ris.

(404) Dette tiltag vil gøre det muligt at undgå overlapning på det franske marked for risherbicider. Kommissionen mener på grundlag heraf, at de nævnte konkurrenceproblemer vil være løst, hvis dette tilsagn opfyldes. Kommissionen har derfor ikke fastslået, at anmeldelsen er ufuldstændig.

HERBICIDER TIL FRUGT OG NØDDER

(405) Parterne har oplyst i deres anmeldelse, at omsætningen af frugt og nødder inden for hele EØS lå på ca. […]* EUR i 1998. De to største nationale markeder var Frankrig ([…]* EUR) og Spanien ([…]* EUR).

(406) Parterne har understreget, at den traditionelle sondring mellem »selektive« og »ikke-selektive« herbicider ikke gælder for flerårige afgrøder såsom vinstokke og frugttræer. På dette marked har parterne i stedet valgt at sondre mellem produkter, der har residualeffekt eller både residual- og bladeffekt (»selektive«), og produkter, der kun har bladeffekt (»ikke-selektive«). Selektive herbicider bruges først og fremmest før fremspiring og ikke-selektive herbicider efter fremspiring. Ifølge parterne anvendes ikke-selektive postspiringsherbicider i stigende grad frem for selektive præspiringsherbicider, og det vil de blive ved med, fordi de er mere miljøvenlige og omkostningseffektive. Denne udvikling har navnlig været til gavn for Monsantos RoundUp.

(407) Set i forhold til den nævnte opdeling har parternes produktsortimenter inden for frugt og nødder indtil for nylig været relativt komplementære. AstraZeneca fokuserede primært på ikke-selektive herbicider såsom Gramoxone (paraquat), Giror (paraquat + amitrol) og Touchdown (sulfosat), mens hovedvægten i Novartis' sortiment lå på selektive herbicider baseret på de aktive ingredienser terbuthylazin, diuron, terbumeton, norflurazon, diclobenil og simazin. Denne komplementaritet er dog mindre tydelig i Frankrig, hvilket beskrives nærmere i det følgende.

(408) Ser man på herbicider til frugt og nødder inden for EØS, har parterne oplyst i anmeldelsen, at de i 1998 havde en markedsandel på [30-40]* % (N [10-20]* % + AZ [10-20]* %) svarende til en omsætning på […]* EUR. Deres samlede omsætning lå på over [20-30]* % ([20-30]* %) i Grækenland, ([20-30]* %) i Italien, ([30-40]* %) i Danmark, ([40-50]* %) i Frankrig og ([50-60]* %) i Portugal. Efterfølgende har parterne imidlertid ændret tallene for Portugal, fordi de mente, at parternes markedsandele var sat for højt i de oprindeligt indsendte oplysninger. De ændrede tal viser, at parterne havde en markedsandel på [20-30]* % i 1998 og [30-40]* % i 1999. Markedsundersøgelsen bekræfter i det store og hele, at der med de nuværende samlede markedsandele uden for Frankrig ikke er grund til at formode, at fusionen vil føre til skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling, eftersom parternes produktsortimenter supplerer hinanden.

(409) Der gøres dog opmærksom på, at AstraZeneca har planer om at introducere produkter baseret på den aktive ingrediens flazasulfuron i adskillige lande. Sådanne produkter blev registreret i Frankrig og Spanien i 1999 og solgt i Frankrig i 1999 (AstraZeneca har ikke oplyst, om der var nogen omsætning i Spanien i 1999). Produkterne ventes registreret i Portugal og Østrig i 2000 og i Tyskland, Italien og Grækenland i 2001. Som beskrevet i det følgende ventes produkterne Katana og Mission, der er baseret på flazasulfuron, at blive en stor succes i Frankrig, som er det eneste land, AstraZeneca har fremlagt salgsprognoser for.

Frankrig

(410) Som nævnt i betragtning 407 er parternes produktsortimenter i andre lande i vid udstrækning komplementære, idet AstraZenecas produkter primært er ikke-selektive, mens Novartis' primært er selektive. Det er ikke tilfældet i Frankrig, hvor Novartis også er aktiv i segmentet for ikke-selektive herbicider med produkterne Weedazol (ata) og Glifazol (ata + glyphosate). I 1999 introducerede AstraZeneca desuden to nye produkter, Katana og Mission, der er baseret på den aktive ingrediens flazasulfuron. Det er noget uklart, om Katana/Mission er ikke-selektive, som parterne først påstod, eller selektive, som en af konkurrenterne hævder. På et senere tidspunkt har parterne imidlertid også oplyst, at Katana/Mission vil konkurrere inden for residualsektoren, hvilket tyder på, at de må betegnes som selektive.

(411) Ifølge parterne steg den samlede omsætning i Frankrig til […]* EUR i 1999 mod […]* EUR i 1998. Segmentet for vindruer er med en omsætning på […]* EUR meget større end segmentet for frugt og nødder, hvor omsætningen ligger på […]* EUR. Parterne har oplyst, at de har følgende markedsandele inden for disse to segmenter:

	Markedets størrelse (mio. EUR)	Novartis	AstraZeneca	Syngenta
Frugt og nødder (i alt)	[…]*	[20-30]* %	[5-10]* %	[30-40]* %
Vindruer	[…]*	[30-40]* %	[5-10]* %	[30-40]* %
Frugt	[…]*	[30-40]* %	[10-20]* %	[40-50]* %

(412) Ifølge anmeldelsen var de andre større aktører på det franske marked i 1998 Monsanto ([20-30]* %), Dow ([10-20]* %) og Aventis ([5-10]* %). Parternes samlede markedsandel er derfor […]* større end den næststørste udbyders, dvs. Monsanto. Monsantos position skyldes desuden primært salget af det populære ikke-selektive herbicid, RoundUp. Parterne vil til gengæld få et sortiment med fokus på både selektive og ikke-selektive herbicider.

(413) Parterne vil kunne opnå en endnu stærkere position som følge af reguleringspresset på den billige aktive ingrediens diuron. Der er øjensynligt ingen konkrete planer om at forbyde brugen af diuron i Frankrig, men den tilladte dosis er blevet nedsat og vil kunne nedsættes yderligere. Hvis det sker, vil de dyrere produkter Katana/Mission og Novartis' terbuthylazin-baserede produkter få en større markedsandel.

(414) Det største problem på det franske marked skyldes imidlertid lanceringen for nylig af AstraZenecas produkter Katana/Mission, der er baseret på den aktive ingrediens flazasulfuron. Disse produkter er kun godkendt som herbicider til vindruer. De blev introduceret i efteråret 1999 — at dømme efter en pressemeddelelse omkring midten af september. […]*

(415) Parterne mener, at konkurrencen i sektoren for ikke-selektive postspiringsherbicider er meget hård, fordi Monsanto har foretaget en aggressiv prissænkning i håb om at vinde markedsandele og baseret hele sin herbicidstrategi herpå. De har oplyst, at de nye produkter, Katana/Mission, konkurrerer i residualsektoren. De har dog også bemærket, at de positive salgsprognoser ikke bør volde bekymring, eftersom flazasulfuron ejes af ISK og kun distribueres af AstraZeneca. Set i lyset af det tætte samarbejde mellem ISK og AstraZeneca omkring udviklingen af disse og andre produkter har parterne imidlertid ikke forklaret, hvorfor det skulle afholde Syngenta fra at opnå en dominerende stilling, at det er ISK, der ejer flazasulfuron. Parterne mener endvidere, at flazasulfuron vil få hård konkurrence fra nye produkter, der markedsføres inden for de kommende to år. Det drejer sig navnlig om produkter baseret på de aktive ingredienser azafenadin (DuPont), thiazopyr (Rohm og Haas) og flumioxazin (BASF/American Cyanamid). Markedsundersøgelsen har ikke bekræftet, at introduktionen af disse nye produkter vil kunne udgøre en væsentlig trussel mod parternes position i residualsegmentet. [Forretningshemmeligheder for konkurrenter]*. Parterne har desuden bemærket, at flazasulfuron sandsynligvis vil gøre det af med de ældre produkter i residualsektoren, heriblandt Novartis' nuværende produkter, hvis det bliver en succes. Det er meget tænkeligt, at Novartis vil miste markedsandele for sine nuværende produkter, men det skal sammenholdes med, at Novartis sad på [50-60]* % af dette segment i 1998 og [40-50]* % i 1999. Ifølge salgsprognoserne for Katana/Mission vil produkterne få en andel på [40-50]* % af residualsegmentet (segmentet for selektive midler) i 2001. Medmindre Katana/Mission fuldstændig erstatter salget af Novartis' samlede produktsortiment i dette segment, vil Novartis uvægerligt opnå en (formentlig væsentlig) forøgelse af sin allerede store andel af omsætningen i dette segment. Hvis det antages, at alle de nuværende markedsdeltagere mister samme andel af deres omsætning, vil parternes markedsandel i dette segment rent faktisk blive på [60-70]* % i 2001.

(416) Parterne har påpeget i anmeldelsen, at disse beregninger er rent hypotetiske og formentlig ikke vil holde stik. De har navnlig henvist til, at flazasulfuron er selektivt, og at dets potentiale derfor begrænses af behovet for at undgå, at ukrudtet med tiden udvikler resistens. Beregningerne bygger imidlertid på de salgsprognoser, AstraZeneca indsendte under sagens forberedelse, og bekræftes i store træk af de øvrige markedsdeltagere og af AstraZenecas interne dokumenter. Parterne har ikke fremlagt oplysninger, der godtgør tilstrækkelig klart, at AstraZeneca i væsentlig grad har overvurderet potentialet for flazasulfuron.

(417) Fusionen vil derfor skabe en dominerende stilling på det franske marked for herbicider til frugt og nødder.

HERBICIDER TIL SOJABØNNER

(418) Italien er det eneste nationale marked, hvor begge parter er aktive. Deres samlede markedsandele ligger på over

[30-40]* %. På dette marked, der i 1998 repræsenterede en værdi på […]* EUR, tegnede AstraZeneca sig i 1998 for en markedsandel på [20-30]* %, mens Novartis havde en andel på [10-20]* %. [10-20]* procentpoint af AstraZenecas markedsandel [20-30]* % stammede imidlertid fra distribution af BASF's sortiment. BASF meddelte i 1999, at denne distributionsordning vil blive afviklet, hvorefter parternes samlede markedsandel bliver på under [20-30]* %. Alle de vigtigste postspiringsgraminicider findes på det italienske marked og sælges i stort omfang. Den påtænkte fusion vil derfor ikke føre til skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling på det italienske marked for herbicider til sojabønner eller på et særskilt relevant marked for postspiringsgraminicider.

HERBICIDER TIL GRØNTSAGER

(419) Parterne har ikke overlappende aktiviteter på noget nationalt marked, og deres samlede markedsandel ligger ikke på over [30-40]* %. Novartis' postspiringsgraminicid Agil/Falcon sælges kun i større omfang til grøntsager i Italien ([5-10]* % af det samlede salg af graminicider) og Det Forenede Kongerige ([10-20]* % af det samlede salg af graminicider), hvor AstraZenecas Fusilade ikke er så fremtrædende som på de øvrige markeder. Fusilade tegner sig således kun for [10-20]* % af det samlede salg af graminicider til grøntsager i Italien og [0-5]* % i Det Forenede Kongerige. Den påtænkte fusion vil derfor ikke føre til skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling på markedet for herbicider til grøntsager eller på et særskilt relevant marked for postspiringsgraminicider.

C.4 *INSEKTICIDER*

(420) Med hensyn til insekticider tegner Europa sig kun for ca. [10-20]* % eller 1,1 mia. EUR af omsætningen på det globale marked for insekticider til landbruget, som ligger på ca. 5,5 mia. EUR. Insekticider er derfor det mindste segment af det europæiske marked for plantebeskyttelsesmidler. De eneste EØS-markeder, hvor den samlede omsætning ligger på over 100 mio. EUR, er insekticider til frugt og nødder (300 mio. EUR) og insekticider til grøntsager (115 mio. EUR).

INSEKTICIDER TIL KORN

(421) Kornafgrøder angribes ganske vist af mange forskellige insekter, men bladlus er langt de værste skadedyr. Markedet for korninsekticider kan derfor betragtes som et marked for midler mod bladlus. Bladlus lever på plantenes blade. Parterne står stærkt i Europa som helhed ([30-40]* %) samt i Belgien ([70-80]* %), Danmark ([40-50]* %), Frankrig [40-50]* % og Tyskland ([30-40]* %). I Tyskland ligger markedsandelen, hvis konkurrenternes salgstal lægges til grund, formentlig på lidt over [30-40]* %. De største konkurrenter inden for korninsekticider er Aventis, der har en markedsandel på [10-20]* % inden for Europa, [10-20]* % i Belgien og [10-20]* % i Frankrig, og Bayer med en markedsandel på [5-10]* % i EØS, [10-20]* % i Frankrig og [10-20]* % i Tyskland. Syngenta vil derfor rundt regnet blive […]* gange større end den nærmeste konkurrent på alle de nævnte markeder.

(422) I forbindelse med markedsundersøgelsen gjorde mange distributører og planteavlskonsulenter opmærksom på, at parterne vil kunne udbyde de mest effektive insekticider, de såkaldte pyrethroider, der anvendes som bladmidler. Pyrethroider blev lanceret første gang i begyndelsen af halvfjerdserne. Novartis' aktive stof er tau-fluvalinat, der sælges under handelsnavnene »Mavrik« og »Klartan«. AstraZeneca sælger lambda-cyhalothrin under handelsnavnet »Karate«. På verdensplan er lambda-cyhalothrin det næstmest solgte pyrethroid-præparat, skarpt efterfulgt af Aventis' deltamethrin (under handelsnavnet »Decis«). Inden for EØS er lambda-cyhalothrin det førende pyrethroid foran deltamehtrin (Aventis), cypermethrin og Novartis' tau-fluvalinat. Pyrethroiderne vil formentlig opnå en endnu større markedsandel, fordi insekticiderne inden for de to andre vigtige kemiske grupper, organofosfater og carbamater, trues af regulering i forbindelse med registreringsproceduren.

(423) Parterne har oplyst, at patenterne på deres to pyrethroider udløber i 2000 (Tau-fluvalinat) og 2003 (lambda-cyhalothrin). […]* Det tredjevigtigste pyrethroid-præparat i EØS, cypermethrin, fremstilles allerede af en lang række kopiproducenter. Manglende patentbeskyttelse er imidlertid kun en af betingelserne for, at der kan opstå generisk konkurrence. Et andet vigtigt skridt for kopiproducenterne er at opnå registrering, hvilket ofte er en langsommelig og kostbar proces. Det fremgår i øvrigt også af dokumenterne, at reguleringspresset på organofosfater frembyder en vækstmulighed for pyrethroider på mellemlang og lang sigt, at deres markedsandele er stigende, og at det ser ud til, at potentialet ikke udnyttes fuldt ud. Inden for EØS forøgede Syngenta sin markedsandel fra [30-40]* % i 1997 til [40-50]* % i 1998, selv om markedet var i tilbagegang i den periode. Det må derfor forventes, at parterne over en kortere tidshorisont vil kunne fastholde deres stærke position inden for insekticider til brug i korn.

(424) Fusionen vil af de nævnte grunde føre til skabelse af en dominerende stilling på markedet for bladmidler til bekæmpelse af insekter i korn i Belgien, Danmark, Frankrig og Tyskland.

INSEKTICIDER TIL FODERPLANTER

(425) Parterne vil få en samlet markedsandel på [50-60]* % i Frankrig (Novartis [20-30]* %, AZ [20-30]* %). Den samlede omsætning beløber sig til […]* EUR i Frankrig. Da denne afgrøde i overvejende grad dyrkes i Frankrig, vil parterne også få en meget høj samlet markedsandel inden for EØS ([40-50]* %). Konkurrenterne på dette marked er Bayer med [10-20]* % af omsætningen i Frankrig og Aventis med [10-20]* %. Størsteparten af de produkter, der sælges på markedet, er baseret på pyrethroider, som tegner sig for næsten [80-90]* % af den samlede omsætning. Der gælder som følge heraf det samme ræsonnement som for korninsekticider.

(426) Det må derfor konkluderes, at fusionen vil føre til skabelse af en dominerende stilling på markedet for bladmidler til bekæmpelse af insekter i franske foderafgrøder.

INSEKTICIDER TIL KARTOFLER

(427) Den førende aktør på EØS-markedet for kartoffelinsekticider er Aventis, der har en markedsandel på [40-50]* %, efterfulgt af parterne med [10-20]* %. Aventis' forspring skyldes den stærke position på det nederlandske marked, som er langt det største marked, hvis man ser på omsætningen inden for EØS. Parterne bliver markedsførende på to nationale markeder. I Belgien kommer Syngenta til at tegne sig for [40-50]* % af markedet, efterfulgt af Aventis med ca. [20-30]* %. I Frankrig vil parterne få [60-70]* % af omsætningen, efterfulgt af Aventis med [10-20]* %. Der er i begge tilfælde tale om små markeder med en omsætning, der faldt fra henholdsvis […]* EUR og […]* EUR i 1997 til henholdsvis […]* EUR og […]* EUR. AstraZenecas markedsandele indbefatter også jordmidler, men Novartis fremstiller ikke nematicider. Den samlede markedsandel for bladmidler til kartofler, hvor der er en overlapning, er derfor en smule mindre. Det kan betyde, at parternes markedsandel i Belgien udgør under [30-40]* % og ligger tættere på den næststørste aktørs markedsandel. Kommissionen finder det imidlertid ikke nødvendigt at tage stilling til ud fra dette materiale, om den anmeldte transaktion vil skabe en dominerende stilling på det belgiske marked for kartoffelinsekticider, eftersom eventuelle konkurrenceproblemer vil blive løst, hvis parterne opfylder de tilsagn, de har afgivet vedrørende de franske, tyske, belgiske og danske markeder for kartoffelinsekticider, hvor fusionen vurderes at føre til skabelse af en dominerende stilling.

(428) Novartis har bemærket, at dets produktsortiment er af ældre dato. Omsætningen i Frankrig (og Belgien) har hidtil næsten udelukkende stammet fra pyrethroidet taufluvalinat (Mavrik), hvor patentbeskyttelsen ophører i 2000. Novartis er imidlertid klar med to nye bladmidler, som der er ansøgt om registrering af i 2000. Novartis er i færd med at lancere den nye aktive ingrediens pymetrozin, der efter Novartis' mening er et unikt kemisk stof med fremragende effekt mod bladlus og gnavende insekter. Produktet har en ny virkningsmekanisme, og det er planen, at det skal erstatte organofosfater, carbamater og pyrethroider. Produktet ventes registreret i de vigtigste kartoffelproducerende lande inden for EØS i 2000 og 2001. Novartis har også til hensigt at lancere den nye aktive ingrediens thiomethoxam […]*. Thiamethoxam tilhører den nye gruppe af neonicotinoider og er ifølge Novartis' interne dokumenter særdeles effektivt til bekæmpelse af både sugende og gnavende insekter. Det kan desuden også bruges til bekæmpelse af jordinsekter. Herudover har AstraZeneca for nylig lanceret fosthiazat, et nyt nematicid, som det forhandler for ISK i Det Forenede Kongerige. Det er derfor sandsynligt, at parterne vil bevare deres stærke position i Frankrig, eftersom der ikke lanceres konkurrerende nye produkter fra Aventis (Acetamiprid) og Bayer (Thiacloprid) før i […]*, og i hvert fald det ene af produkterne ikke ventes at blive særlig effektivt ([84]).

(429) I betragtning af det ovenfor anførte og navnlig den omstændighed, at parterne får en markedsandel på [60-70]* % i Frankrig, at den næststørste aktør, Aventis, kun har en markedsandel svarende til en tredjedel af parternes, og at parterne allerede i år, dvs. flere år før Aventis, vil introducere et meget lovende nyt stof, vil fusionen føre til skabelse af en dominerende stilling på markedet for bladmidler til bekæmpelse af insekter i kartofler i Frankrig.

INSEKTICIDER TIL GRØNTSAGER

(430) Den samlede omsætning i EØS udgør ca. […]* EUR. Syngenta bliver markedsførende med en markedsandel

([84]) [Forretningshemmelighed for konkurrenter]*.

på [20-30]* %, efterfulgt af Bayer med [20-30]* %, Aventis med [10-20]* % og American Cyanamid med [5-10]* %. Parterne vil klart blive den førende markedsaktør i Tyskland og Frankrig. Omsætningen på det tyske marked beløb sig til […]* EUR, hvoraf Syngenta tegnede sig for [40-50]* %. Novartis bidrager kun med [0-5]* % mod AstraZenecas [40-50]* %. Hvad angår Tyskland må det derfor formodes, at den meget beskedne forøgelse af markedsandelen ikke vil få større betydning for AstraZenecas førende position. På det franske marked for insekticider til grøntsager var der en samlet omsætning på […]* EUR i 1998. Syngenta vil klart blive førende inden for EØS med en markedsandel på [40-50]* % (AZ [20-30]* % + N [10-20]* %). Aventis bliver den næststørste aktør med [20-30]* %. Parterne havde held til at forøge deres markedsandel fra [30-40]* % i 1997 til [40-50]* % i 1998, mens markedet lå forholdsvis stabilt.

(431) Parterne har understreget, at de fokuserer på forskellige afgrøder og insektarter. Novartis' sortiment er baseret på de aktive ingredienser abamectin og cyromazin. Abamectin sælges primært til brug i væksthuse, hvor det anvendes til bekæmpelse af bl.a. minerfluer, mider og thrips i tomater. Cyromazin sælges primært til bekæmpelse af minerfluer i salat. Zeneca sælger lambda-cyhalothrin og pirimicarb til bekæmpelse af bladlus i markdyrkede grøntsagsafgrøder. Selv om der skelnes mellem væksthus- og markdyrkning og mellem de forskellige grøntsagstyper, betyder det ikke, at der er tale om særskilte markeder. Parterne vil desuden kunne udbyde et bredt sortiment af nøglemolekyler, som sætter dem i stand til at tilbyde helhedsløsninger for de problemer, der kan opstå med afgrøder.

(432) Parterne mener endvidere, at Novartis' aktive ingredienser er udsat for generisk konkurrence, og at dets produkter også vil blive ramt af de nye produkter, der introduceres af konkurrenterne, heriblandt Aventis (Acetamiprid), American Cyanamid (Clorfenapyr), Dow (spinosad) og DuPont (indoxacarb), hvorimod Novartis kun forventer at introducere et nyt produkt i Frankrig, nemlig pymetrozin.

(433) Dows nye produkt, spinosad, er det mest lovende af samtlige konkurrenters nye produkter. Salget i Frankrig indledes i […]*. Salgsprognoserne for 2003 ligger på […]* EUR. Lanceringen af andre nye produkter vil ikke få mærkbar betydning for parternes position. Aventis' nye aktive ingrediens introduceres først i […]*, dvs. længe efter, at Novartis har markedsført sit nye produkt. Salgsprognoserne er […]*. Cyanamids Chlorfenapyr markedsføres først i […]* i Frankrig og er udelukkende beregnet til anvendelse i væksthuse. Det vil ikke få væsentlig indflydelse på markedet. DuPonts nye produkt, indoxacarb, markedsføres først i Frankrig i […]*. Det er meget smalspektret. Salgsprognoserne for 2003 ligger derfor kun på […]*.

(434) Salget af Novartis' pymetrozin indledes i Frankrig i 2000. Pymetrozin beskrives i Novartis' eget materiale som et vitalt vækstprodukt. Salgsprognoserne for […]* er […]* gange større end omsætningen i 1999, hvor produktet blev introduceret for første gang inden for Europa. Det ventes allerede i 2001 at nå op på en omsætning svarende til omkring [5-10]* % af EØS-markedet. Ifølge disse salgsprognoser rangerer pymetrozin mindst på linje med Dows nye produkt, spinosad. Parterne vil imidlertid få det største kundegrundlag i øjeblikket med en markedsandel på [40-50]* % set i forhold til Dows andel på [5-10]* %. Det er som følge heraf sandsynligt, at parterne vil bevare deres stærke position i Frankrig.

(435) I betragtning af det ovenfor anførte og navnlig den omstændighed, at parterne har forøget deres omsætning på et stabilt marked, at parternes samlede markedsandel på [40-50]* % er mere end dobbelt så stor som den nærmeste konkurrents, og at parterne besidder det ene af kun to lovende nye stoffer, mens det andet tilhører en aktør, der i øjeblikket ikke spiller nogen større rolle, vil fusionen føre til skabelse af en dominerende stilling på markedet for bladmidler til bekæmpelse af insekter i grøntsagsafgrøder i Frankrig.

Konklusion vedrørende insekticider

(436) På baggrund af alle de nævnte faktorer mener Kommissionen, at den påtænkte fusion vil skabe en dominerende stilling på de nationale markeder for bladmidler til bekæmpelse af insekter i korn i Belgien, Danmark, Frankrig og Tyskland, foderplanter i Frankrig, kartofler i Frankrig og grøntsager i Frankrig.

C.5 *PLANTEVÆKSTREGULATORER*

(437) Parternes produkter overlapper hinanden hvad angår plantevækstregulatorer til prydplanter i Belgien, Frankrig og Nederlandene. Det største enkeltstående marked er Nederlandene med en samlet omsætning på […]* EUR. Her havde Novartis ifølge parternes oplysninger en markedsandel på [40-50]* % i 1998 og [30-40]* % i 1999, mens AstraZeneca havde en markedsandel på

[10-20]* % i 1998 og [5-10]* % i 1999. I Frankrig beløber den samlede omsætning sig til […]* EUR. Novartis havde en markedsandel på [70-80]* % i 1998 og ca. [50-60]* % i 1999, mens AstraZeneca havde en andel på […]* i 1998, men [5-10]* % i 1999. I Belgien er omsætningen på […]* EUR. Novartis havde en markedsandel på [50-60]* % i 1998 og [50-60]* % i 1999, mens AstraZeneca havde en andel på [30-40]* % i 1998 og [20-30]* % i 1999. Ifølge parterne er de eneste andre større aktører på disse markeder Fine AgroChemicals med en markedsandel på [40-50]* % i Nederlandene i 1998, [40-50]* % i Nederlandene i 1999, [10-20]* % i Frankrig i 1998 og ca. [10-20]* % i Frankrig i 1999 og Dow AgroSciences med en markedsandel på omkring [10-20]* % i Belgien i både 1998 og 1999. Markedsundersøgelsen har imidlertid vist, at parterne måske har overdrevet Fine Agrochemicals' markedsandel, og at parternes samlede markedsandel i Nederlandene derfor kan ligge helt oppe på [60-70]* %.

(438) Parterne har bemærket, at Novartis har baseret hele sin forretning på ikke-eksklusiv distribution af produkter, hvor varemærket og registreringerne tilhører rettighedshaveren, dvs. UniRoyal. Parterne har også oplyst, at daminozid, der er den vigtigste aktive ingrediens, tegner sig for [60-70]* % af den samlede omsætning inden for EØS. Daminozid fremstilles af UniRoyal og Fine AgroChemicals. Novartis sælger UniRoyals produkt under handelsnavnet Alar i Belgien, Nederlandene og Frankrig (Alar 65 i Nederlandene og Alar 85 i Belgien og Frankrig). I Belgien og Nederlandene sælger Fine Chemicals sine præparater under handelsnavnet Dazide og andre handelsnavne til en række lokale distributører, mens Dazide distribueres af SIPCAM-koncernen i Frankrig. Novartis anslår, at disse producenters produkter hver især tegner sig for ca. halvdelen af salget af daminozid. I Belgien har Novartis også solgt Atrinal. Dette produkt er imidlertid taget ud af Novartis' sortiment, og lagrene vil være tømt ved udgangen af 2000.

(439) AstraZenecas produkt Bonzi er baseret på den aktive ingrediens paclobutrazol. AstraZeneca markedsfører Bonzi i Belgien og Nederlandene, mens Bonzi distribueres af Etablissement Puteaux i Frankrig. I Nederlandene distribuerer AstraZeneca Abbott Labs' produkt Berelux i to forskellige sammensætninger. Abbott Labs sælger de samme præparater til andre virksomheder under forskellige produktnavne.

(440) Selv om Novartis kun har indgået en aftale om ikke-eksklusiv distribution, ser det ikke ud til, at der er andre distributører af UniRoyals produkt. UniRoyal er desuden AstraZenecas eksklusive licenstager for Bonzi, der sælges til prydplanter i USA. Det betyder, at det vil blive mere problematisk for UniRoyal at skifte distributør for Alar efter fusionen.

(441) Fusionen vil forene to af de vigtigste produktnavne inden for plantevækstregulatorer til prydplanter i såvel Belgien som Nederlandene. Det bliver vanskeligere for Dazide at konkurrere med Alar, når Novartis' sortiment udvides med Bonzi, som repræsenterer en anden vigtig kategori af plantevækstregulatorer. Novartis' stærke position i Frankrig vil blive styrket yderligere, når Bonzi også kommer med.

(442) Fusionen vil derfor føre til skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling på markederne for plantevækstregulatorer i Belgien, Nederlandene og Frankrig.

C.6 *FRØBEHANDLING AF KORN I SPANIEN*

(443) Omsætningen på det spanske marked for frøbehandling af korn nåede op på i alt […]* EUR i 1998. AstraZeneca er markedsførende med en markedsandel på [50-60]* %. Novartis har en markedsandel på [5-10]* %. Aventis er den næststørste aktør med en markedsandel på [10-20]* %.

(444) Det skal indskydes, at AstraZeneca ikke beskæftiger sig med frøbehandling af korn i andre lande end Spanien. For hele EØS er Novartis imidlertid den ubestridte markedsleder med en markedsandel på [50-60]* % (og ligger på første- eller andenpladsen i de fleste andre medlemsstater).

(445) AstraZenecas aktiviteter bygger udelukkende på præparater, hvori der indgår et ikke-patenteret aktivt stof, maneb, som leveres af andre virksomheder. [50-60]* % af omsætningen stammer fra produkter, der kun indeholder dette stof, [30-40]* % stammer fra blandinger med et ikke-patenteret aktivt stof, som AstraZeneca fremstiller og oprindeligt havde patent på (permethrin), og kun [5-10]* % (svarende til en markedsandel på [5-10]* %) stammer fra blandinger med et aktivt stof, AstraZeneca har patent på.

(446) Parterne mener ikke, at AstraZeneca vil kunne bevare sin position, eftersom der findes tre kopiproducenter, som udbyder rene maneb-produkter. Selv om disse kopiproducenter udbyder et produkt, der efter deres opfattelse er af samme tekniske kvalitet, og allerede har været

på markedet i lang tid, er det dog lykkedes for AstraZeneca at fastholde sin høje markedsandel. Parterne har også oplyst, at […]*.

Kommissionen mener derfor, at den foreslåede fusion kan føre til skabelse af en dominerende stilling på markedet for frøbehandling af korn i Spanien.

KONKLUSION

(447) Kommissionen har draget den konklusion, at transaktionen som oprindelig anmeldt er uforenelig med fællesmarkedet og EØS-aftalen, eftersom den vil føre til skabelse af en dominerende stilling på følgende markeder:

markederne for fungicider:

— fungicider til korn i Frankrig, Tyskland, Det Forenede Kongerige, Danmark, Sverige og Finland

— fungicider til sukkerroer i Frankrig, Italien, Spanien og Belgien

— fungicider til kartofler i Sverige

— fungicider til behandling af vindruer mod meldug i Østrig og fungicider til behandling af vindruer mod botrytis i Østrig og Frankrig

markederne for herbicider:

— herbicider til majs i Frankrig, Nederlandene og Belgien

— herbicider til kartofler i Belgien og Frankrig

— postspiringsgraminicider til kartofler i Danmark

— postspiringsgraminicider til sukkerroer i Det Forenede Kongerige, Belgien og Danmark

— postspiringsgraminicider til oliefrøafgrøder i Tyskland, Det Forenede Kongerige og Danmark

— herbicider til frugt og nødder i Frankrig

markederne for bladmidler til bekæmpelse af insekter:

— korn i Belgien, Danmark, Frankrig og Tyskland

— foderplanter i Frankrig

— kartofler i Frankrig

— grøntsager i Frankrig

markederne for frøbehandling:

— korn i Spanien

plantevækstregulatorer:

— prydplanter i Belgien, Nederlandene og Frankrig.

D. **TILSAGN**

FUNGICIDER

KORNFUNGICIDER

(448) Parterne har givet tilsagn om at afhænde Novartis' verdensomspændende virksomhed inden for strobilurinfungicider, herunder trifloxystrobin og blandinger med cyproconazol og propiconazol, samt produktionsanlægget i Muttenz, hvor der i øjeblikket fremstilles cyproconazol og (dele af) trifloxystrobin. Køberen skal sikres adgang til eller forsynes med propiconazol og de relevante mellemprodukter, der er nødvendige for at fremstille trifloxystrobin. Køberen skal indvillige i at fremstille cyproconazol i lønproduktion for Novartis til dækning af dets behov for andre stoffer end trifloxystrobin.

(449) Ud over rettighederne til aktiviteterne inden for strobilurin-fungicider får køberen ret til at fremstille og sælge produkter baseret på ren cyproconazol under sit eget handelsnavn inden for EØS. Syngenta vil i en periode på højst fem år ikke have ret til at sælge produkter baseret på ren cyproconazol inden for EØS.

(450) Parterne har også tilbudt at afhænde AstraZenecas verdensomspændende virksomhed vedrørende det aktive stof flutriafol (dog ikke til blanding med azoxystrobin),

et stof, der sælges i meget beskedent omfang som kornfungicid.

(451) Herudover har parterne givet tilsagn om at afhænde alle Novartis' nuværende kornfungicidpræparater (ikke-strobilurinholdige produkter) inden for Danmark, Sverige og Finland.

(452) Afhændelsen af Novartis' virksomhed inden for strobilurin-fungicider vil sikre fortsat konkurrence mellem tre virksomheder, nemlig Syngenta, BASF og køberen, i det vigtige (og voksende) strobilurin-segment. Set i forhold til salgsprognoserne for alle de største virksomheder vil afhændelsen reducere Syngentas anslåede markedsandel for 2004 med [5-10]* % i Tyskland, [10-20]* % i Frankrig og [10-20]* % i Det Forenede Kongerige, således at Syngenta får en anslået fremtidig markedsandel på under [30-40]* % i disse lande og højst [0-5]* % mere end BASF. Det anses desuden ikke for sandsynligt, at den fusionerede enhed vil trække sine rene strobilurin-produkter tilbage fra markedet, eftersom køberen stadig vil udbyde et sådant produkt. Den fusionerede enhed vil derfor ikke kunne begrænse konkurrenternes salgsmuligheder inden for ikke-strobilurinholdige produkter til tankblanding. Den fusionerede enhed vil stadig kunne udvikle nye blandinger ved hjælp af AstraZenecas strobiluriner og Novartis' (eller en anden virksomheds) ikke-strobilurinholdige produkter, og køberen af strobilurinerne vil (i samme tidsrum) have mulighed for at gøre det samme med sortimentet af trifloxystrobin-produkter og med de stoffer, køberen selv (eller en anden virksomhed) har patent på. Når den fusionerede enhed i opstartsperioden giver køberen af strobilurinerne eneret til at fremstille og sælge ren cyproconazol i EØS, vil den ikke kunne udhule potentialet inden for trifloxystrobiner, herunder blandingen af trifloxystrobin og cyproconazol.

(453) Afhændelsen af Novartis' nuværende sortiment i de nordiske lande fjerner overlapningen på de danske, svenske og finske markeder.

(454) Kommissionen vurderer på grundlag heraf, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på markederne for kornfungicider, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst.

MARKEDERNE FOR SUKKERROEFUNGICIDER

(455) Parternes tilbud om at afhænde AstraZenecas flutriafol-virksomhed vil fuldstændig fjerne overlapningen for sukkerroer. Blandingen af trifloxystrobin og cyproconazol vil også blive registreret til sukkerroer, hvor anses for at have gode muligheder for at slå igennem (markedsandel på ca. [10-20]* %). Kommissionen vurderer på grundlag heraf, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på disse markeder, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst.

DET SVENSKE MARKED FOR KARTOFFELFUNGICIDER

(456) Parterne har forpligtet sig til at overdrage hele deres virksomhed vedrørende Epok-blandingen (der består af ISK's fluazinam og Novartis' metalaxyl-m) inden for EØS til den oprindelige rettighedsindehaver. Syngenta vil forsyne den virksomhed, som ISK tildeler rettighederne til Epok, med metalaxyl-m udelukkende til brug i Epok. Det eneste andet produkt, Novartis sælger på det svenske marked for kartoffelfungicider, er Ridomil MZ (metalaxyl + mancozeb). Registreringen af dette produkt er blevet inddraget pr. 31. maj 2001 og vil ikke blive fornyet. Tilsagnet bevirker derfor, at overlapningen på det svenske marked for kartoffelfungicider fjernes. Kommissionen vurderer på grundlag heraf, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på dette marked, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst.

DET ØSTRIGSKE MARKED FOR FUNGICIDER TIL BEHANDLING AF MELDUG PÅ VINDRUER

(457) Afhændelsen af trifloxystrobin-virksomheden vil også påvirke dette marked, eftersom trifloxystrobin bl.a. er meget effektivt til bekæmpelse af meldug på vindruer. Parterne har desuden givet tilsagn om at afhænde Novartis' penconazol-baserede produkt, der repræsenterede en markedsandel på [20-30]* % i 1999, hvilket begrænser den fusionerede enheds markedsandel til [20-30]* %. Kommissionen vurderer på grundlag heraf, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på dette marked, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst.

DE FRANSKE OG ØSTRIGSKE MARKEDER FOR FUNGICIDER TIL BEHANDLING AF BOTRYTIS PÅ VINDRUER

(458) Parterne har givet tilsagn om at ophæve deres aftale med Sumitomo om distribution af produkterne

Sumisclex og Sumico inden for EØS og levere den tekniske database og dokumentationen tilbage. Parterne har hermed fjernet størsteparten af overlapningen. AstraZenecas andet stof, fluazinam, tegner sig for ca. [0-5]* % af omsætningen (og kan nå op på [5-10]* %). Den fusionerede enheds tilbageværende proforma-markedsandel bliver på under [30-40]* %, hvilket svarer til Aventis' andel.

(459) Overlapningen på det østrigske marked skyldes, at en østrigsk virksomhed distribuerer AstraZenecas chlorothalonil. Parterne har indvilliget i at give denne distributør adgangstilladelse til AstraZenecas database. Distributøren får samtidig ret til at forsyne sig med chlorothalonil hos en kopiproducent og vil derfor ikke længere være afhængig af den fusionerede enhed.

(460) Kommissionen vurderer på grundlag heraf, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på disse markeder, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst.

HERBICIDER

MAJSHERBICIDER

(461) Parterne har afgivet følgende tilsagn for markedet for majsherbicider.

(462) I segmentet for bekæmpelse af ukrudt før fremspiring har AstraZeneca tilbudt at afhænde sin globale virksomhed vedrørende det aktive stof acetochlor, herunder alle præparater og blandinger, alle relevante intellektuelle ejendomsrettigheder (navnlig patenter og handelsnavne), knowhow, dokumentation og registreringsrettigheder. Dette tilsagn indebærer, at AstraZeneca overdrager alle de relevante kontrakter med Monsanto til den enhed, der overtager aktiviteterne vedrørende acetochlor, bl.a. hvad angår samarbejdet omkring registrering og fremstilling af acetochlor og den europæiske registreringsordning. AstraZeneca vil desuden afhænde sin safener, dichlormid, til den virksomhed, der overtager aktiviteterne i forbindelse med acetochlor.

(463) Tilsagnet for acetochlor fjerner størstedelen af den (potentielle) overlapning, der ville være mellem parterne i segmentet for bekæmpelse af græsukrudt inden fremspiring. AstraZeneca beholder kun produktet EPTC i dette segment. Der er dog tale om et ældre nicheprodukt, som ikke har noget større fremtidigt markedspotentiale (EPTC vil derfor ikke indgå i Fællesskabets undersøgelsesprocedure). Syngenta vil under alle omstændigheder møde hård konkurrence i segmentet for præspiringsprodukter som følge af afhændelsen af acetochlor.

(464) I segmentet for bekæmpelse af bredbladet ukrudt efter fremspiring har parterne formelt tilbudt at afhænde deres virksomhed baseret på det aktive stof sulcotrion. Dette tilsagn fjerner den nuværende overlapning mellem parterne i segmentet for bekæmpelse af bredbladet ukrudt efter fremspiring. Parterne har ganske vist planer om at indlede introduktionen af AstraZenecas mesotrion-produkt i […]*, men sulcotrion betragtes som et produkt, der også vil stå stærkt i fremtiden og fortsat vil konkurrere med Syngentas aktuelle og fremtidige produkter.

(465) For at fjerne overlapningen i det franske segment for bekæmpelse af græsukrudt efter fremspiring har parterne tilbudt at indstille markedsføringen af ren atrazin i Frankrig og levere de pågældende handelsnavne tilbage til ejerne. Det vil give konkurrerende franske forhandlere af generisk atrazin mulighed for at erobre størsteparten af Novartis' nuværende andel på [10-20]* % af dette segment (samlet markedsandel: [0-5]* %). Kommissionen har i betragtning af dette tilsagn og den omstændighed, at Aventis også distribuerer nicosulfuron i Frankrig, draget den konklusion, at der ikke længere findes konkurrenceproblemer i det særlige segment for bekæmpelse af græsukrudt efter fremspiring i Frankrig.

(466) På baggrund af de foreslåede tilsagn for acetochlor, sulcotrion og atrazin vil parternes samlede markedsandel efter indgrebet være på:

(%)

	1998 markedsandel	1998 efter indgreb	1999 aktuel andel	1999 efter indgreb
EØS	[40-50]*	[30-40]*	[40-50]*	[30-40]*
FR	[50-60]*	[30-40]*	[50-60]*	[30-40]*
DE	[40-50]*	[30-40]*	[40-50]*	[30-40]*
NL	[60-70]*	[30-40]*	[60-70]*	[20-30]*
BE	[50-60]*	[20-30]*	[50-60]*	[20-30]*

(467) De tre tilbudte tilsagn vil fuldstændig fjerne den nuværende overlapning på tre af de fire problematiske markeder for majsherbicider, nemlig Tyskland (markedsandel efter afhændelse: [30-40]* %), Nederlandene ([20-30]* %) og Belgien ([20-30]* %). I Frankrig vil markedsandelen komme ned på [30-40]* %. Eftersom foranstaltningen også omfatter det nyintroducerede acetochlor, vurderer Kommissionen, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på disse markeder, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst.

KARTOFFELHERBICIDER I FRANKRIG OG BELGIEN

(468) Parterne har givet tilsagn om, at Novartis vil afhænde hele sin virksomhed vedrørende herbicidpræparaterne Patoran and Igrater inden for EØS. Dette tilsagn vil fjerne den overlapning, som den foreslåede fusion vil medføre på de belgiske og franske markeder for kartoffelherbicider. Kommissionen vurderer på grundlag heraf, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på disse markeder, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst.

POSTSPIRINGSGRAMINICIDER TIL KARTOFLER, SUKKERROER OG OLIEFRØAFGRØDER

(469) Parterne har givet tilsagn om, at Novartis vil afhænde hele sin virksomhed i EØS vedrørende præparater, der er baseret på det aktive stof propaquizafop og sælges til brug i bredbladede afgrøder (kartofler, sukkerroer, oliefrøafgrøder, sojabønner, bomuld og kartofler) inden for EØS (produktnavnene Agil/Falcon). Dette tilsagn vil fjerne overlapningen på samtlige nationale markeder for postspiringsgraminicider til kartofler, sukkerroer og oliefrøafgrøder. Kommissionen vurderer på grundlag heraf, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på disse markeder, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst.

HERBICIDER TIL FRUGT OG NØDDER I FRANKRIG

(470) Parterne har givet tilsagn om, at AstraZeneca opsiger sin aftale med ISK om distribution af flazasulfuron til vinstokke i Frankrig. [Alternativt]* Novartis vil som udgangspunkt afhænde (for nogle produkter udstede licenser og for andre opsige distributionsaftaler indgået med andre virksomheder) hele sit sortiment af selektive vindrueherbicider, hvor registreringerne stadig gælder ([85]). Det konkurrenceproblem, Kommissionen pegede på i klagepunktsmeddelelsen, drejede sig om de lovende flazasulfuron-baserede produkter, Katana og Mission, set i forhold til Novartis' stærke position i segmentet for selektive vindrueherbicider. Kommissionen vurderer på grundlag heraf, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på dette marked, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst.

INSEKTICIDER

(471) Parterne har givet tilsagn om at sælge Novartis' verdensomspændende pyrethroid-virksomhed baseret på den aktive ingrediens taufluvalinat, herunder produktnavne (navnlig Mavrik), alle relevante intellektuelle ejendomsrettigheder, knowhow, dokumentation og registreringsrettigheder. Novartis vil også overdrage køberen sine rettigheder i medfør af leveringsaftalen med BASF. Parterne forpligter sig desuden til at udstede en eksklusiv licens på AstraZenecas pirimicarb i ren form og produktnavnet Pirimor til brug i grøntsager og andre afgrøder i Frankrig.

(472) De foreslåede tilsagn vil enten fjerne overlapningen eller begrænse parternes markedsandel til noget under [30-40]* %. Salget af Novartis' taufluvalinat-virksomhed vil fuldstændig fjerne overlapningen for insekticider til kartofler og fjerne næsten hele overlapningen for insekticider til korn og foderplanter. Licensen på AstraZenecas rene pirimicarb reducerer parternes markedsandele for insekticider til grøntsager med [5-10]* % til [30-40]* %. Kommissionen vurderer på grundlag heraf, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på disse markeder, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst.

PLANTEVÆKSTREGULATORER

(473) Parterne har givet tilsagn om, at Novartis indstiller salget af produkter under navnet Alar inden for EØS og opsi-

([85]) Kommissionen har taget til efterretning, at registreringen af produkterne Axian og Caragard udløb i april 1998. Disse produkter er derfor ikke omfattet af tilsagnet.

ger sin distributionsaftale med Uniroyal eller overdrager sine nuværende rettigheder til distribution af dette produkt inden for EØS til en anden virksomhed, der er udvalgt af Uniroyal. Dette tilsagn fjerner overlapningen på markederne for plantevækstregulatorer i Belgien, Nederlandene og Frankrig. Kommissionen vurderer på grundlag heraf, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på dette marked, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst.

FRØBEHANDLING AF KORN I SPANIEN

(474) Parterne har forpligtet sig til at afhænde AstraZenecas frøbehandlingsvirksomhed i Spanien og give køberen adgang til de aktive stoffer, der måtte være behov for. Kommissionen vurderer på grundlag heraf, at der ikke vil blive skabt en dominerende stilling på dette marked, og at de konkurrenceproblemer, der er nævnt i klagepunktsmeddelelsen, hermed er løst —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

På betingelse af at parterne til fulde opfylder de tilsagn, der beskrives i korte træk i betragtning 18, 403 og 448-474 og mere detaljeret i henholdsvis bilag I og II, er den fusion, der blev anmeldt den 18. februar 2000, hvorved virksomhederne Novartis AG (»Novartis«) og Astra Zeneca PLC agter at udskille deres aktiviteter på plantebeskyttelsesområdet og samle dem i et nystiftet selskab ved navn Syngenta AG (»Syngenta«), og Novartis samtidig vil overdrage sin frøvirksomhed til Syngenta, forenelig med fællesmarkedet og med EØS-aftalen.

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til:

Novartis AG
Schwarzwaldallee 215
CH-4058 Basel
Schweiz

AstraZeneca PLC
15 Stanhope Gate
London W1Y 6LN
Det Forenede Kongerige

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. juli 2000.

På Kommissionens vegne
Mario MONTI
Medlem af Kommissionen

BILAG I

Den fulde engelske tekst til de betingelser og påbud, der er nævnt i artikel 1, kan ses på Kommissionens netsted:

http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

BILAG II

Den fulde engelske tekst til de betingelser og påbud, der er nævnt i artikel 1, kan ses på Kommissionens netsted:

http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html